

Slutrapport

Ekonomiskt stöd till utvärdering av lokalt brottsförebyggande arbete

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har utvärderats med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå).

Brå publicerar ett urval av slutrapporterna på myndighetens webbplats för att sprida kunskap om goda exempel och hjälpa andra aktörer i deras brottsförebyggande arbete. Det här är en sådan rapport.

För sakuppgifter och slutsatser i dessa rapporter står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/ekostod

Utvärderad med stöd från: **brå**

Renoveringar som
brottsförebyggande och
trygghetsskapande metod?

AB Eidar, Trollhättans
Bostadsbolag
November 2023

Eidar

TROLLHÄTTANS BOSTADSBOLAG

HOLMENS KYRKA

Urban Utveckling

Om rapporten |

Rapporten är en utvärdering finansierad av Brå (Brottsförebyggande rådet) och som haft för avsikt att samla in kunskapsunderlag som beskriver huruvida renoveringar kan vara en brottsförebyggande- samt trygghetsskapande metod.

AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag är det allmännyttiga bostadsbolaget i Trollhättan. Två av Trollhättans socialt utsatta områden är Kronogården och Lextorp. De är geografiskt närliggande stadsdelar. Sedan början av 2010-talet har ett omfattande renoverings- och upprustningsarbete genomförts i Kronogården. Satsningarna har både varit i form av fysiska investeringar och sociala insatser. Stadsdelen är väl omhändertagen och har fina gemensamma utemiljöer. 2016 etablerade Eidar sitt kontor i Lextorp och genomför nu en omfattande upprustning av utemiljö, lägenheter och fasader även i stadsdelen Lextorp. Renoveringen sker i etapper.

Trots alla investeringar som gjorts de senaste åren är anställda inom bolaget av uppfattningen att Kronogården har lägst anseende i kommunen och att invånare uppfattar den som mer otrygg i jämförelse med Lextorp. Bland annat ger den mediala bilden ett sken av detta.

Mot bakgrund av detta, ville Eidar genomföra en komparativ utvärdering av utvecklingen i Kronogården, där det redan renoverats, och Lextorp där renovering och utvecklingsarbete pågår och ska initieras. Detta vill vi göra genom en enkätstudie/ och eller kvantifierad intervjustudie mot invånare och deras upplevelse av stadsdelarna, en fördjupad intervjustudie riktad mot tjänstepersoner så som kommunala representanter och polis, samt sammanställning av brottsstatistik. En mindre forskningsöversikt kommer också att sammanställas.

Urban Utveckling fick i uppdrag av Eidar att genomföra utvärdering. Utvärderingen har pågått under två års tid från 2021-2023. Underlaget baseras dock på åren 2017-2021.

Innehåll

1. Inledning och bakgrund	4
2. Forskningsöversikt	8
3. Genomlysning underlag	15
4. Intervjuer med tjänstepersoner	22
5. Brottplatskartor och brottsstatistik	36
6. Kvantitativa intervjuer med invånare	69
7. Trygghetsundersökning	85
8. Trygghetsanalys Kronogårds torg	93
9. Analys och slutsatser	95

1. Inledning och bakgrund

Bakgrund

Det allmännyttiga bostadsbolaget, AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag har beviljats medel från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) för att genomföra en utvärdering och komparativ studie av renovering i stadsdelarna Kronogården och Lextorp. AB Eidar har genomfört en renovering och nyproduktion av bostäder i Kronogården och bolaget genomför nu en omfattande renovering i stadsdelen Lextorp. Båda stadsdelarna har socioekonomiska utmaningar och förekommer i polisens lägesbild över utsatta områden.

Lextorp tillhör en del av Trollhättan där det bor cirka 4300 invånare, området är lokaliserat vid utkanten och uppskattas vara 2,5 km från centrum (Trollhättans stad, 2021). Den andra kommundelen som ska granskas i den här rapporten är Kronogården som är en halv kilometer närmare Trollhättans centrum och har ungefär 5622 invånare (ibid).

Den allmänna bilden av tryggheten och brottsligheten i Kronogården upplevs inte ha förändrats och AB Eidar vill veta vilka lärdomar som kan dras från renoveringen i syfte att skapa ett kunskapsunderlag om stadsdelarnas upplevelse, attraktion, trygghet och brottslighet. I samband med regeringsunderlaget som Polismyndighetens nationella operativa avdelning (NOA) stod för 2021, utvärderades att både Lextorp och Kronogården har haft en negativ trend vad avser den brottsbild som Polismyndigheten har då områdena tidigare bedömts vara utsatta områden (lägsta nivån på NOAs lista) till att nu vara riskområden (Polismyndigheten, 2021). Med riskområde menar polismyndigheten de områden som är en mellannivå i jämförelse med ett särskilt utsatt område samt ett utsatt område (ibid).

Syfte och frågeställningar

Uppdraget ska landa i att utvärdera tidigare insatser som har gjorts av AB Eidar Trollhättans Bostadsbolag samt vilka utmaningar som har funnits. Rapporten genomförs främst med syfte att se om renoveringar i ett område kan leda till brottsförebyggande och trygghetsfrämjande effekter. Studiens syfte ska besvaras med hjälp av följande frågeställningar:

Frågeställningar:

- Hur uppfattas Kronogården ur ett trygghetsperspektiv av invånare i Trollhättan och i Kronogården?
- Hur uppfattas Lextorp ur ett trygghetsperspektiv av invånare i Trollhättan och i Lextorp?
- Hur skiljer sig den upplevda tryggheten mellan stadsdelarna?
- Hur ser den faktiska brottsligheten ut i dessa stadsdelar?
- Skiljer sig otryggheten mot den faktiska brottsligheten i dessa stadsdelar? I så fall på vilket sätt?
- Hur kan Eidar använda renoveringen i en positiv inriktning för att stärka Lextorp?
- Vilka faktorer kan vara framgångsrika för att genomföra trygga- och brottsförebyggande insatser i stadsdelarna?

Genomförande

I denna undersökning har både kvantitativa och kvalitativa metoder genomförts. Studien har utförts genom en forskningsöversikt kring brott och kriminalitet, en kartläggning med hjälp av brottskartor, en enkätundersökning, intervjuer med tjänstepersoner samt en genomlysning av befintliga dokument, strategier och policys. Tidigare hyresgästenkäter från Aktiv Bo har även analyserats och presenterats i rapporten.

Rapporten grundar sig sammantaget i:

- Brottsplatskartor i Kronogården och Lextorp
- Brottstatistik på adressnivå hämtad från polisens databas
- Enkätundersökning med invånare i båda stadsdelarna
- Aktiv Bo hyresgästenkät
- Underlag från AB Eidar:
- Strategier, policys och aktuell översiktsplan för Trollhättan
- Semistrukturerade intervjuer med tjänstepersoner

Analysen grundas på en jämförelse mellan de båda bostadsområdena avseende otrygghet och brottslighet. För att kunna tolka differensen har en forskningsöversikt legat till grund.

2. Forskningsöversikt

Kort om brottsförebyggande och trygghetsfrämjande

Trygghet: En känsla av upplevd säkerhet som påverkas av många faktorer. En känsla som utlöses när en individ tolkar en fysisk miljö utformning och användning och som kombineras med beskrivningar från media och andra personer samt egna erfarenheter.

Brottsförebyggande arbete: Handlar om att identifiera orsaker till brott och genomföra insatser för att brott inte ska ske.

- Social prevention – innebär förebyggande insatser för att minska människors brottsbenägenhet.
- Situationell prevention – innebär förebyggande insatser för att försvåra att brott kan begås, eller minska de faktorer som ökar risken för att brott ska begås.

Den fysiska miljöns påverkan på brottslighet och trygghet

Det finns ett samband mellan den upplevda tryggheten, brottsligheten i ett område och hur den fysiska miljön ser ut. Insatser som karaktäriseras som brottsförebyggande och trygghetsskapande bottenar i att förstå hur individer samspelar med det offentliga rummet, och därefter synliggöra vad som kan implementeras för att förbättra miljöerna. Fysiska offentliga rum kan bland annat öka chanserna för att en individ ska begå brott, vilket i stor utsträckning sker koncentrerat i vissa specifika platser i ett område. Följaktligen kan det fysiska offentliga rummet även skapa stressfaktorer, vilket kan skapa en förhöjd upplevd otrygghet. Resultatet av detta kan bland annat leda till att vissa platser undviks på grund av oro och rädsla, men även mörkret kan vara en bidragande faktor kring undvikandet av platser men samtidigt även attrahera brott (Ceccato m.fl, 2019).

Vad gäller utformningen av en plats är åtgärder såsom närvaro, omsorg och tillgång incitament som signalerar att en plats är ”omhändertagen”, samtidigt som det finns ”ögon på platsen”, och kan således försvåra för individer att begå brott. Ytterligare aspekter som främjar trygghet är bland annat överblickbarhet, mobilitet och en individs känsla av kontroll. Att arbeta med trygghet kan dock inte ses som färdigt efter ett visst skede under samhällsbyggnadsprocessen, utan bör beaktas under hela platsens, alternativt byggnadens livscykel. Det krävs att brottsförebyggande och trygghetsfrämjande aspekter främjas från planering och byggnation men även under användning- och förvaltningsdelen (ibid).

En förekommande utgångspunkt vad gäller arbetet med brottsförebyggande är att åtskilja brott och den upplevda oron för brott. Vad gäller oro för brott så grundar sig det främst i trygghet, där brottslighet utgår ifrån individer som begår brott och vilken miljö som brotten begås i. Social prevention ämnar till att förändra individers beteende genom sociala åtgärder för att minimera förekomsten att individer begår brott. Det situationell prevention fokuserar på handlar om den fysiska miljöns utformning och förvaltning och genom fysiska åtgärder minska brott. Att skilja på brott och använda sig av olika tillvägagångsätt bör inte ses som två motparter, utan kan med fördel kombineras för att arbeta brottsförebyggande och trygghetsfrämjande. Att förebygga brott eller att minimera oron för att brott ska begås har en inverkan på den upplevda tryggheten hos människor. Att bygga bort brott och förankra trygghet är en svår uppgift, där en kombination av bland annat utformningen av platsen, aktiviteter och närvaro av individer med olika åldersgrupper ses som viktiga faktorer för att öka trygghet (ibid).

CPTED: Crime Prevention Through Environmental Design

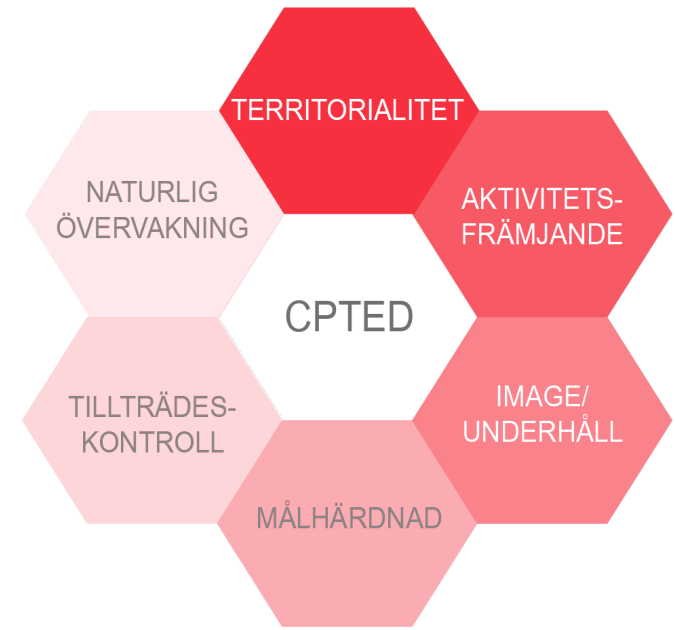
Samband mellan miljödesign och brottslighet har påvisats skapa en bredare förståelse för var brott i större utsträckning äger rum, samt hur fysiska platsegenskaper har en vital roll för olika brottstyper. CPTED behandlar dessa aspekter, där tillämpningar implementeras för att minska risken för brott i offentliga miljöer. Metoden består i grunden av sex faktorer som kan analyseras för att förebygga kriminalitet. En redogörelse för dessa olika aspekter presenteras nedan.

1. Territorialitet

Konceptet utgår ifrån att förstärka individens uppfattning om äganderätt och kan göras genom olika former av symboliska hinder. Några konkreta exempel är att sätta upp skyltar och staket. Syftet är att tydligt avgränsa och definiera skillnaden mellan privata- och offentliga utrymmen. Ambitionen är att individer i högre utsträckning skyddar sin egen egendom och värnar om andras (Cozens m.fl. 2005).

2. Övervakning

En ökad övervakning i ett område resulterar i att gärningsmän blir mindre benägna att begå brott. Övervakningen kan dels vara informell och sker när bland annat när många individer vistas eller verkar i ett område. Platser med en stor befolkningsmängd ökar då sannolikheten till att färre brott maskeras och leder även till att inbrottstjuvar tenderar till att undgå bostäder som lätt förbises av grannar. En utmaning är att den informella övervakningen inte sker kontinuerligt, och samtidigt kommer inte alla individer som bevittnar ett brott rapportera in det. Den formella övervakningen handlar däremot om att exempelvis inrätta bland annat övervakningskameror eller likdanande åtgärder för att minska brottslighet (Cozens m.fl 2005).

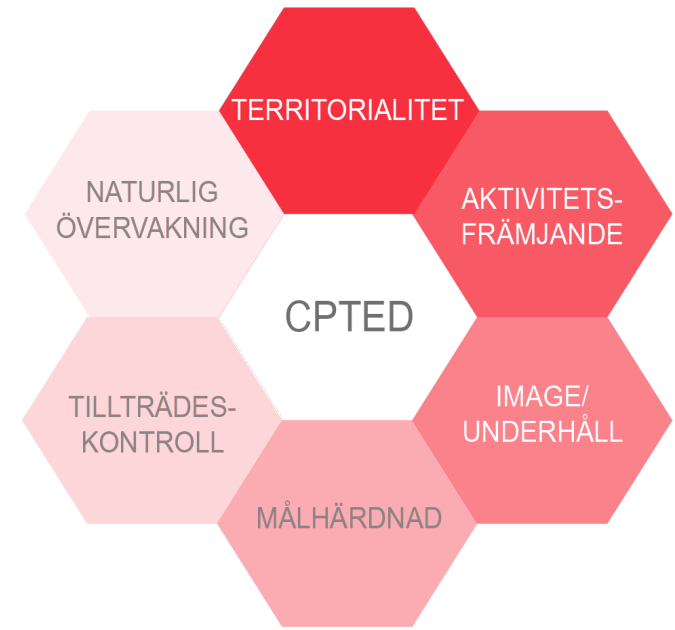

3. Tillträdeskontroll

Denna princip fokuserar på att minimera möjligheterna för kriminella aktiviteter genom fysiska insatser. Skillnaden på tillträdeskontroll och territorialitet är att det förstnämnda innebär att skapa fysiska barriärer mellan det offentliga och privata vilket kan göras genom att förneka tillgång till potentiella platser där kriminalitet kan ske. Åtgärder kan exempelvis vara att införskaffa murar och staket som skyddar fastigheten från eventuellt intrång. Territorialitet fokuserar däremot på att minska brott genom att skapa en ansvarskänsla hos individer som bor och verkar i ett område (Sohn, 2016).

4. Image/underhåll

Här är en grundpelare att försöka skapa ett positivt meddelande till samhället genom att värna om den fysiska miljön. Denna princip fokuserar på att offentliga rum ska underhållas, vilket främjar möjligheten för invånare att skapa sociala interaktioner i stadsrummet. Inom denna princip lyfts även vikten av att reparera och ta bort vandalism och klotter samt annan skadegörelse. Varför detta är en viktig faktor grundar sig i att förhöja gemenskapen i ett område. Gärningsmän är även mindre benägna att vandalisera områden som har en god social sammanhållning (Sohn, 2016).

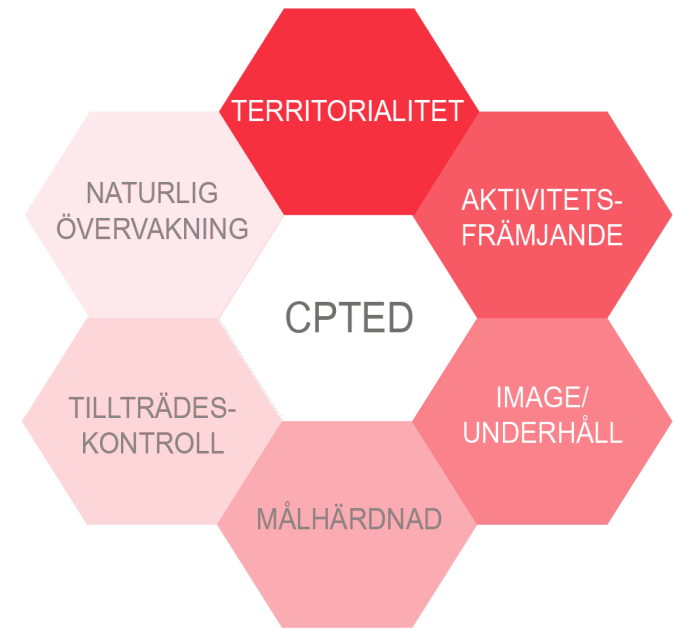

5. Målhärdande

Denna aspekt kan i viss mån argumenteras vara sammanhängande med tillträdeskontroll. Detta beror främst på att båda aspekterna utgår ifrån att förhindra brottslighet genom direkta åtgärder i den fysiska miljön. Trots detta skiljer dem sig en del åt. Målhärdnad handlar främst om att begränsa kriminalitet med hjälp av fysiska hinder som exempelvis grindar, larmsystem eller lås (Cozens m.fl 2005).

6. Aktivitetskontroll

Aktivitetskontroll behandlar aspekter där design och skyltar används för att individer i stor utsträckning ska använda de offentliga rummen. Att det vistas flera individer på en plats kan motverka närvaron av brottslingar och därmed minska kriminaliteten i ett område. Åtgärder för att uppmuntra individer att använda en plats kan bland annat vara att skapa sociala mötesplatser som lekplatser, torg och parker för att social integration mellan de som vistas där kan utvecklas (Cozens m.fl, 2005).

Broken Windows-teorin

Broken Windows är en akademisk teori som togs fram av James Q. Qilson och George Kelling år 1982 (McKee, u.å) Teorin går ut på att förklara grannskap och områden som är oordnade. Teorin om Broken Windows beskriver att alla synliga tecken på brott och civil oordning som inte motverkas, exempelvis *"krossade fönster"* vars namn på teorin *härstammar* leder till ännu mer oordning (Wilson & Kelling, 1982). Som sådan kommer polisiärt arbete mot brott och civila förseelser att bidra till att skapa ett ordnat och lagligt samhälle där alla medborgare känner sig trygga och kriminaliteten i områden blir låg.

Broken Windows teorin hade sitt stora genombrott under 1990-talet i New York City bland polisinstruktionen (McKee, A. J., 2018). New York led av många kriminella aktiviteter under 1990-talet, däremot blev det en dramatiskt dämpande effekt när policyn av Broken Windows tillämpades. Effekten av att polisen i New York City började skapa ordning i staden, samt reducera sociala- och fysisk oordning, skapades en starkare gemenskap- och samhällskänsla vilket har koppling till den minskade brottsaktiviteten.

Innan Broken Windows-teorin började implementeras bland poliskåren och olika samhällen tenderade polisen att fokusera på allvarliga brott, däribland mord, rån och våldtäkt (ibid). Teoretikerna bakom Broken Windows såg däremot annorlunda på de mest allvarliga brotten, nämligen att dessa var resultatet och slutprodukten av individer som har begått mindre allvarliga brott i ett kretslopp. Teorin utgår ifrån att kriminalitet göder i ett ordnat samhälle och om man eliminerar oordningen kommer de allvarligaste och mest seriösa brotten ske mer sällan (ibid). Broken Windows menar även att invånare som bor i ett ordnat område känner sig otrygga vilket skapar en rädsla bland dem, detta minskar den social kontrollen och enligt teorin sker det konsekvent mer brott således.

3. Genomlysning underlag

Om underlag

Till rapporten har ett antal rapporter, policys, underlag och strategier lästs igenom. Detta kapitel redogör för en sammantagen bild av dessa dokument.

Följande dokument har studerats som en del av rapporten:

- Förteckning över genomförda insatser i Kronogården och Lextorp
- Trygghetsundersökning Lextorp-Kronogården-Sylte
- Segregationen i Trollhättan – Kartläggning av segregation
- Sammanställning av trygghetsundersökning Kronogårdstorg
- Sammanställning renovering i Lextorp
- Trygghetsundersökningar från 2014-2021 (NKI)
- Översiktsplan Trollhättan

*parallellt med rapportens produktion har ett arbete inletts med framtagandet av en Fördjupad översiktsplan (FÖP) för Kronogården och Lextorp.

3.1 Dokumentation

Underlag, strategier och policys för utveckling i Kronogården och Lextorp

Segregationen i Trollhättan

Trollhättan stad beviljades år 2020 medel från f.d. myndigheten Delegation mot Segregation (Delmos). I samarbete med Högskolan Väst togs en kartläggningen av segregationen i kommunen fram. Trollhättan är en av Sveriges mest segregerade kommuner. En kommun som rapporterats om i media och diskuterats i den samhällspolitiska debatten. Rapporten "Segregationen i Trollhättan" beskriver att Trollhättan är en djupt segregerad stad, både i avseende av ekonomisk standard som i avseenden av etnisk bakgrund.

En bidragande orsak förklaras genom bostadssegmenteringen i kommunen. Stadens hyresrätter är särskilt koncentrerade i vissa områden, medan resterande områden domineras av ägande- och bostadsrätter.

Rapporten förklarar hur den rumsliga uppdelningen kan förkroppsligas med en skiljelinje om E45:an. Där framgår att Lextorp och Kronogården är några av dessa områden i sydvästra Trollhättan som särskilt sticker ut.

Den hämtade statistiken visar att Kronogården, Sylte och Lextorp sticker ut bland kommunens områden. Exempelvis är medellivslängden i kommunen som lägst i Lextorp, Sylte och Kronogården, även utbildningsnivån är lägst och andelen vuxna och unga som står utanför arbetsmarknaden är högst i dessa områden.

Figur 1 Karta över RegSo områden i Trollhättan, från segregationskartläggning

Strategier och policys för utveckling i Kronogården och Lextorp

Strategi för social hållbarhet

Trollhättan stad har tagit fram en strategi för social hållbarhet samt rapporten ”För ett jämlikt Trollhättan, utmaningar och möjliga vägar framåt”. Strategin syftar till att vidareutveckla policyn för social hållbarhet samt att uppge tillvägagångssätt för att uppnå målen. Den sociala hållbarheten är viktig för både individen och samhället då det innebär bättre hälsa, förbättrade livsvillkor och arbetsmöjligheter. Många aspekter spelar in på den sociala hållbarheten som social service, närmiljö och utbildning. I strategin framgår det att Trollhättan ska arbeta främjande och förebyggande för att påverka den sociala utvecklingen i positiv riktning. De ställningstaganden som kommunen ska arbeta mot är att skapa förutsättningar för social hållbarhet, att flickor och pojkar har rätt till trygga och goda uppväxtvillkor, förutsättningar för ett gott vuxenliv ska främjas och att Trollhättan ska skapa förutsättningar för äldre med livskvalitet.

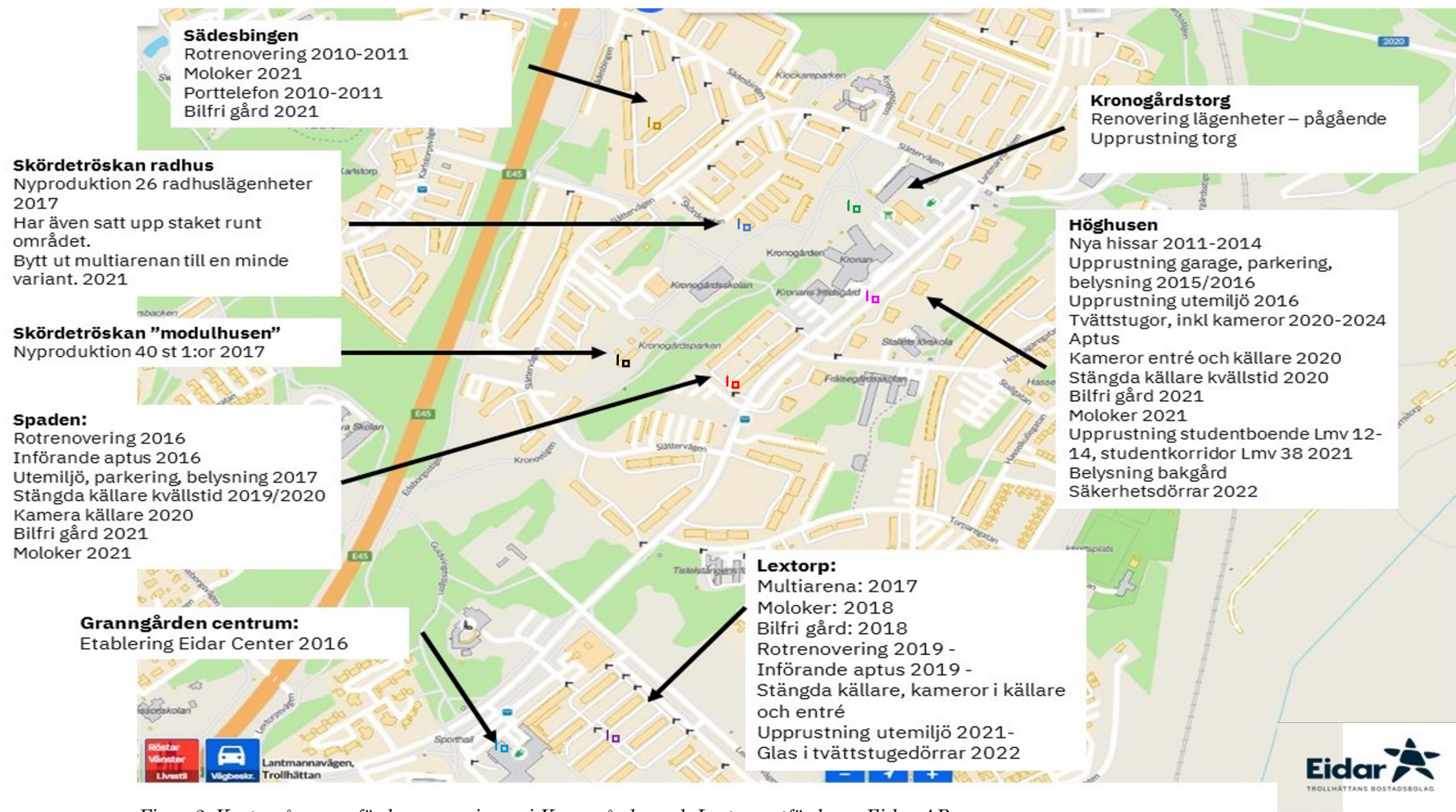
Mer specifikt önskar Trollhättan stad att etablera sociala konsekvensanalyser för stads- och samhällsplanering, en stads- och samhällsplanering som stärker utsatta områdets sociala kapital och attraktionskraft genom att tillskapa lättillgängliga mötesplatser, aktiviteter, ett ökat bostadsbyggande med blandade upplåtelseformer och således social mobilitet och minimera risken för lyckoparadoxen, bygga bort fysiska barriärer, skapa större grönytor, bygga ut kollektivtrafiken, kontrollera och reglera byggnadsprojekt som främjar blandade upplåtelseformer och större hyresrättsbostäder m.m.

Trollhättans stads brottsförebyggande arbete

Trollhättan har en samverkansöverenskommelse med polisområdet Östra Fyrbodalen med syfte att minska brottsligheten och öka tryggheten. Trollhättans stad ska tillsammans med polisen ta fram en årlig åtgärdsplan som baseras på en framtagen problembild. Problembilden ska utgå från en aktuell lägesbild, brottsstatistik och medborgardialoger. Åtgärdsplanen för 2021 prioriterade bland annat grov brottslighet och kriminella nätverk, narkotika, sexualbrott och utsatta områden. För att öka tryggheten ska trygghetsvandring, grannsamverkan och trygghetsronder genomföras.

Trollhättan och polisen har skapat ett medborgarlöfte i syfte att inkludera invånarnas inflytande i trygghetsarbetet, medborgarlöftet ska komplettera samverkansöverenskommelsen. En medborgarenkät har genomförts för att ta reda på vilka områden som medborgarna anser vara de viktigaste. Enkätfrågorna handlar om den upplevda tryggheten i kommunen och det egna bostadsområdet, även barn som bor i kommunen har fått svara på enkätfrågor.

Insatser av Eidar i Kronogården och Lextorp

Figur 2: Karta på genomförda renoveringar i Kronogården och Lextorp utförda av Eidar AB.

AB Eidar har under de senaste åren renoverat några av de befintliga lägenheterna i Kronogården och Lextorp, och har arbetat med förebyggande åtgärder för att förbättra områdena. Därtill har AB Eidar också genomfört flertal brottsförebyggande åtgärder i vissa delar av sitt bestånd.

För att avgöra om renoveringar har påverkat brottsfrekvensen så har vi genomfört brottsplatskartor där vi har placerat symboler (□) på brottsplatskartorna för att avgöra och analysera om brottsfrekvensen har minskat i det bestånd AB Eidar renoverat och genomfört brottsförebyggande åtgärder.

4. Intervjuer med tjänstepersoner

Om intervjuer med tjänstepersoner

Sammanlagt har 22 tjänstepersoner intervjuats, varav nio från Eidar, nio från Trollhättans stad och fyra andra aktörer. Intervjuernas karaktär har bestått av dels övergripande frågor om bostadsområdena, intervjupersonernas roller och funktion samt särskilda frågor gällande faktiska insatser och uppfattningar angående trygghetsupplevelsen och brottsligheten i relation till genomförda insatser.

Intervjumaterialets keyfindings har sammanfattats i två delar där respondenters svar och resonemang kodats in i respektive del:

”Beskrivning av området” och ”effekter av insatser”. Keyfindings är listade i punktlista **utan inbördes ordning**.

Intervjupersoner:

Eidar

Projektledare social hållbarhet, Chef uthyrning och social hållbarhet, Bosocial chef, Förvaltningschef, Distriktschef bostäder, Förvaltare Lextorp, Förvaltare Kronogården, Projektledare ROT Lextorp samt Ombyggnadssamordnare ROT Lextorp.

Trollhättan

Stadsdelsutvecklare, Brottsförebyggande strateg, Områdeschef kultur- och fritidsförvaltningen, Ansvarig trygghetsvandring, Två fältarbetare, Chef fritidsgården Kronan i Kronogården, Rektorer för skola i respektive Lextorp och Kronogården.

Övriga organisationer

Kommunpolis, Områdesutvecklare Fastighets AB Balder, Boendeutvecklare Hyresgästföreningen och Socialpedagog Stationen.

4.1 Beskrivning av området

Området – Kronogården

- Området beskrivs som grönt, blandad bebyggelse, levande och trevligt – det finns stora aktivitetsytor både av naturlig karaktär och tillförda av Eidar. Dock avsaknad av renodlade samhällsfunktioner eller näringsliv som kan locka invånare från hela Trollhättan till området. Dessutom återspeglas ett behov av en lokal mötesplats – med inspiration från Fryshuset.
- Flera intervjupersoner tror att det inte är en så stor skillnad i upplevd otrygghet mellan områdena – men vissa tror att den är högre i Kronogården. Ingen intervjuperson tror att otryggheten är högre i Kronogården än Lextorp.
- Flera intervjupersoner tror att otryggheten är högre bland äldre än yngre.
- En utmaning är att nå ut till föräldrar, vilka har en central funktion för ökad trygghet och minskad brottslighet.
- Vissa av intervjupersonerna tror att trafikbrott är vanligt förekommande.
- En upplevd diskrepans mellan invånare i Kronogården och övriga Trollhättan. Stark stigmatisering av Kronogården.
- Många trivs i Kronogården och upplever sig som trygga – majoriteten av intervjupersoner anser att området har negativt rykte som präglats mycket av den mediala debatten, klassificeringen av området som utsatt samt att media projicerar på enskilda händelser. Fördomarna kanaliseras såväl på lokal, nationell och regional nivå. Samtidigt -
- - en variation i hur intervjupersoner tror att invånare i Kronogården upplever tryggheten – vissa tror att det är en förklädd trygghet och att det handlar om en normalisering av brottslighet. Att det finns en tystnadskultur som bottnar i oro för vedergällning.
- Utmaningar i att möta hyresnivåer som motsvarar kostnaden vid renoveringar på grund av att den socioekonomiska statusen för invånare i området.
- En utmaning att invånare i Trollhättan enbart tänker på hyreshusen – inte villorna.
- Det kan finnas oskrivna regler och subsamhällen som kan medföra en otrygghet.
- De flesta intervjupersoner tror att skadegörelse, narkotikabrott och nedskräpning är de mest vanliga brotten.
- Upplevelsen är att många invånare uppfattar situationen avseende trygghet och brottslighet som värre i Kronogården än Lextorp.
- En stor faktor avseende uppfattningen av områdena bottnar i hur länge personen i fråga har antingen arbetat, eller bott i området.
- En utmaning i Kronogården är det faktum att en del av samhällsservicen har försvunnit från området.
- Koncentration av brottslighet och otrygghet beskrivs vara ”området bakom kronan”, bakom OKQ8, omkring Kronogårdstorg samt Lantmannavägen.

Forts.

- Det finns en avsaknad av naturliga möten mellan invånare från andra delar av Trollhättan och Kronogården.
- En respondent tror att skadegörelsen har en annan karaktär, än tidigare. Numera är det snarare mer av mängdbrottskaraktär snarare än mer omfattande skadegörelse av exempelvis fordon.
- I regel är det ungdomsgång som upplevs skapa eventuell otrygghet.
- Majoriteten av intervjupersoner tror att det är en stor skillnad mellan otryggheten och den faktiska brottsligheten.
- Kronogården har större socioekonomiska utmaningar än övriga Trollhättan. Men många väljer att flytta till området.

Området – Lextorp

- Lextorp beskrivs som ett barnvänligt område med ambitiösa utemiljöer, nära till skola och förskola samt fina lägenheter. Möjlighet att hyra och köpa radhus. Bra kommersiell- samt offentlig serviceutbud. Samtidigt -
- - tendenser till att Lextorp blivit mer otryggt. Upplevelsen från flera intervjupersoner är att området upplevs ha växande utmaningar avseende tryggheten. – Dock på förekommen anledning som en konsekvens av renoveringarna som dragit igång.
- Det finns stora planer på att utveckla den fysiska miljön kring Granngården centrum.
- Vissa beskriver Lextorp som mer trångbott, framförallt i höghusen.
- Lextorp beskrivs i relation till Kronogården ha ett rikare utbud av fritidsaktiviteter. Men samtidigt mer anonymt än Kronogården, framförallt rent fysiskt. Kronogården är en tydligare geografiskt indelad stadsdel.
- Lextorp beskrivs samtidigt vara mer tätbebyggt och ha en geografisk kontrast mellan höghusen och låghusen – vilket skapar en tydlig barriär som även ger uttryck socialt.
- Lextorp anses vara lite mer slitet än Kronogården – men ändå har Kronogården sämre rykte.
- Lextorp har stora områden med parhus och andra ägarformer – vilket beskrivs kunna ha en effekt på den upplevda tryggheten. Starkare koncentration av sociala strukturer i Kronogården.
- Lextorp beskrivs i relation till Kronogården ha ett rikare utbud av fritidsaktiviteter. Men samtidigt mer anonymt än Kronogården, framförallt rent fysiskt. Kronogården är en tydligare geografiskt indelad stadsdel.
- I Lextorp finns det fysiska hörn och portar som kan uppfattas som otrygga. Portarna till flera höghus är ”inbyggda” men kanter där det inte går att se in.

Forts.

- I båda områden finns ungdomsgäng som skapar otrygghet.
- Det beskrivs finnas större utmaningar med skadegörelse och nedskräpning i Lextorp än i Kronogården.
- Lextorp har socioekonomiska utmaningar i relation till övriga Trollhättan.
- En ytterligare fysisk utmaning i Lextorp som skiljer sig från Kronogården – är att i Lextorp är många tvättstugor i källarna och i Kronogården är de utomhus. Personal går i regel in två och två när de besöker källare i Lextorp.

4.2 Insatser och åtgärder

Insatser och åtgärder

Kronogården

- Jämlik trygghet – samverkan.
- Informell samverkan mellan fastighetsägare.
- En särskild grupp som arbetar med trygghetsvandringar och genomlysningar av den fysiska miljön.
- Inkluderingsinsatser genom dialog och delaktighet – både i Eidars regi, Trollhättan stad samt andra aktörer.
- Genomförda renoveringar av lägenheter.
- Eidar har satsat mycket resurser på att underhålla helt och rent principen i bostadsområdena enligt Broken Windows-teorin.
- Eidar har satt in säkerhetsdörrar, genomför regelbunden ronderingar i bostadsområdena och har noll tolerans mot klotter. Bolaget har i många fastigheter infört aptussystem och kamerabevakning. Samt satsat på bilfria gårdar och sopsortering.
- Eidar har renoverat garagen som tidigare var en otrygg plats och genomfört renoveringarna genom medskapande processer tillsammans med hyresgäster – som ett sätt att bygga platsidentitet.
- Bolaget har tillfört pergolas, ny belysning på flera platser i samband med renoveringarna.
- Eidar har arbetat och arbetar idag aktivt för att motverka olovlig andrahands uthyrningar.
- Samtliga störningsärenden tas omhand och bolaget gör även orosanmälningar.
- Trollhättan stad arbetar aktivt med samhällsinformation för ungdomar. Även Eidar är delaktiga i arbetet. En särskild utsett fältarbetare har arbetat med frågan under fyra veckor heltid under sommaren.
- Det finns ett lokalt brottsförebyggande råd som även arbetar snarlikt SSPF-modellen.
- Elektriska bommar har tillförts för att begränsa framkomligheten med bil.
- Skolorna arbetar aktivt med elevhälsan och medvetengör hälsan och möjligheter för ungdomar.
- Det finns en systematik i att ta emot synpunkter från hyresgäster och sedan realisera dessa.
- Koncentrerat arbete med att få bort dolda utrymmen och ytor.

Forts.

- Det finns ett utvecklat arbete med grannsamverkan.
- Utökad vuxennävaro, särskild fredagseftermiddagar och kvällar.
- Gröna faddrar insats – för att stärka barns relation till gröna utemiljöer och användning av naturen i lek.
- Erbjudande jobbspår inom fastighet och lokalvård samt sommarjobb genom Eidar Akademin.
- Uppfattningen av området kan komma att påverkas av ryktningsspridning i sociala medier och den mediala bild som det rapporteras om. Det kan finnas en tystnadskultur på området som påverkar tryggheten i Kronogården.

Insatser och åtgärder

- Lextorp**
- Flytt av Eidars huvudkontor till Granngården centrum.
 - En särskild grupp som arbetar med trygghetsvandringar och genomlysningar av den fysiska miljön för att vidta åtgärder.
 - Inkluderingsinsatser genom dialog och delaktighet – både i Eidars regi, Trollhättan stad samt andra aktörer.
 - Upprustningar av gårdar och utomhusmiljöer.
 - Eidar har satt in säkerhetsdörrar, genomför regelbunden ronderingar i bostadsområdena och har noll tolerans mot klotter. Bolaget har i många fastigheter infört aptussystem och kamerabevakning. Samt satsat på bilfria gårdar och sopsortering.
 - Eidar har satsat mycket resurser på att underhålla helt och rent principen i bostadsområdena. Enligt Broken Windows-teorin.
- Eidar har arbetat och arbetar idag aktivt för att motverka olovlig andrahands uthyrningar.
 - Samtliga störningsärenden tas omhand och bolaget gör även orosanmälningar.
 - Skolan arbetar aktivt med elevhälsan och medvetengöra hälsan och möjligheter för ungdomar.
 - Det finns en systematik i att ta emot synpunkter från hyresgäster och sedan realisera dessa.
 - Det finns ett utvecklat arbete med grannsamverkan.
 - Eidar arbetar aktivt med att omforma höghusen – genom ROT-arbete med fasad samt entréparti, stambyte i samtliga trappuppgångar och tar bort dörrar mellan våningsplanen och trapphusen för en ökad känsla av trygghet. Stambytet medför även nya kök och badrum i lägenheterna. Utöver detta sätts det även in nya fönster och säkerhetsdörrar i lägenheterna.
- Bolaget har rensat buskage, arbetat med ökad synlighet och tillskapande av mötesplatser.
 - Bolaget har även haft en särskilt fokus på att bygga bort otrygg inomhusmiljö i gemensamhetsytor.
 - Bolaget bygger ett nytt utomhusgym.
 - Det finns en stor drivkraft med att driva på sociala aktiviteter – även om mer omfattande har genomförts i Kronogården. Exempelvis genom aktiviteter för barn- och unga.
 - Utökad vuxennävaro, särskilt fredagseftermiddagar och kvällar.
 - Gröna faddrar insats – för att stärka barns relation till gröna utemiljöer och användning av naturen i lek.
 - Erbjudande jobbspår inom fastighet och lokalvård genom Eidar Akademin.
 - Särskilt fokus på utemiljögårdar med olika teman.

4.3 Effekter av insatser och åtgärder

Kronogården

- Upplevelsen är att skadegörelsen har minskat till följd av utveckling i utemiljöerna.
- Upplevelsen är att etablering och synlighet av personal efter klockan 16 på eftermiddagarna har gett effekt på den upplevda tryggheten.
- Upplevelsen är att hyresgäster är nöjda med renoveringarna och utvecklingen – men att det kanske inte gett effekter på stigmatiseringen eller bilden av bostadsområdet.
- Vissa intervjupersoner tror att satsningarna på garagen kan ha fått bort delar av den faktiska brottsligheten. – men det går inte att åskådliggöra enbart i NKI mätningar.
- Två intervjupersoner tror inte att nedskräpningen och skadegörelsen har fått en effekt av insatserna.
- Insatserna upplevs ha haft positiva effekter – men det är svårdefinierat vilka effekterna faktiskt är.
- Den fysiska renoveringen har påverkat standarden – vilket var nödvändigt och bra.
- Vissa intervjupersoner tror inte att byggnationen har påverkat den faktiska brottsligheten – men att det kan ha haft en påverkan på den upplevda tryggheten. – en plats behöver aktiveras för att också skapa en förflyttning reellt. ”Det går inte att bygga bort allt” – säger en intervjuperson.
- Utvecklingen kring höghusen upplevs ha haft en stark effekt på den allmänna upplevelsen. ”Det har gett en känsla av ”att man bryr sig” – säger en intervjuperson.
- Innan garagen byggdes om kom många rapporter om skadegörelse, stök och garageförsäljning – vilket upplevs ha haft en mycket positiv förändring efter renoveringarna.

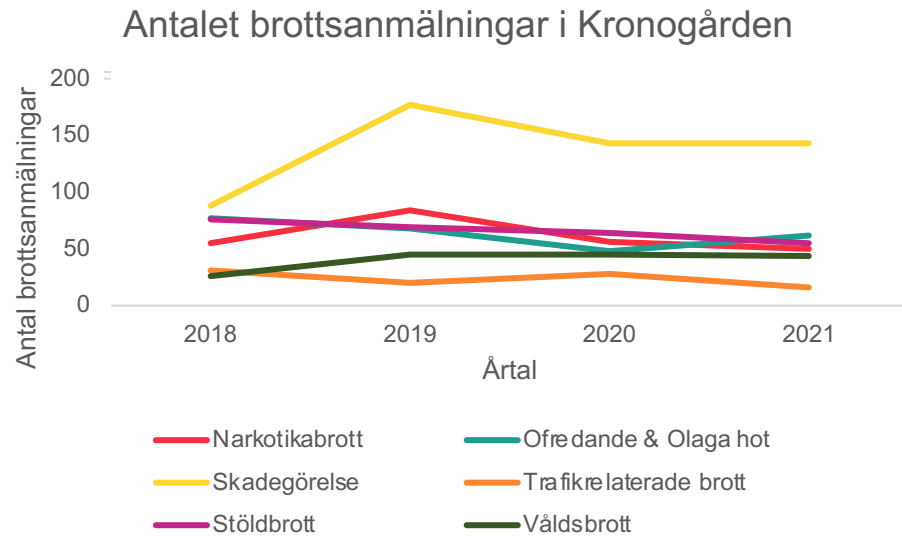
Lextorp

- Upplevelsen är att skadegörelsen har minskat till följd av utveckling i utemiljöerna.
- Upplevelsen är att etablering och synlighet av personal efter klockan 16 på eftermiddagarna har gett effekt på den upplevda tryggheten.
- Förflyttningen och utvecklingen av Granngården centrum uppges ha haft en stor positiv utveckling i bostadsområdet avseende tryggheten.
- Upplevelsen är att det är mer insatser, framförallt av social karaktär, i Kronogården.
- Upplevelsen är att hyresgäster är nöjda med renoveringarna och utvecklingen – men att det kanske inte gett effekter på stigmatiseringen eller bilden av bostadsområdet.
- Det finns en utmaning i att distinktera områdena från varandra – de upplevs vara samma område.

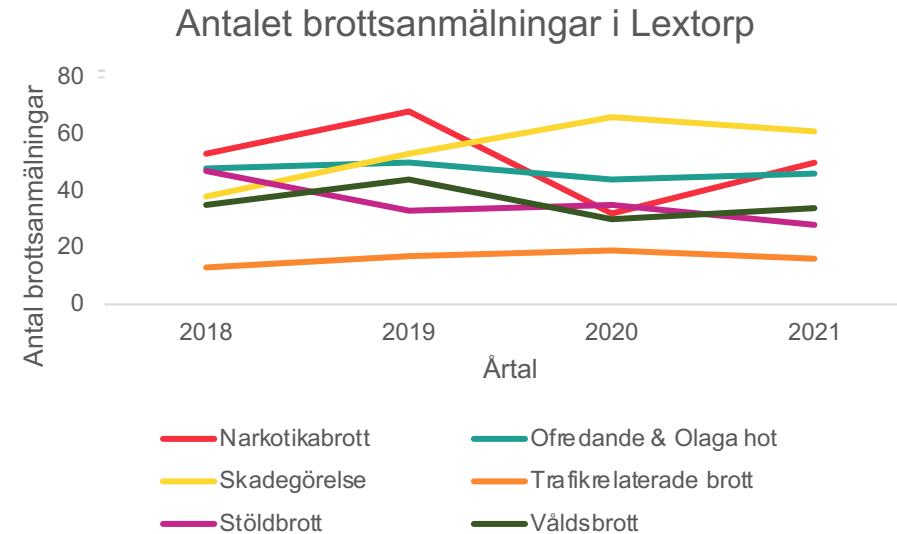
5. Brottsplatskartor och brottsstatistik

Om brottsstatistiken

De brott som har tagits till hänsyn för denna rapport gäller narkotikabrott, ofredande och olaga hot, skadegörelse, trafikrelaterade brott, stöldbrott samt våldsbrott. Kapitlet redogör för respektive brottskategori i relation till genomförda insatser. Vad gäller figur 2 och 3 finner vi att det främsta förekommande brott är i form av skadegörelse i både Lextorp och Kronogården. Den brottslighet som förekommer minst i både Kronogården och Lextorp är trafikrelaterade brott. Övergripande sker det fler brott i Kronogården än i Lextorp. Statistiken ska även tolkas med en reservation för att det även finns ett mörkertal med brott som inte anmäls.

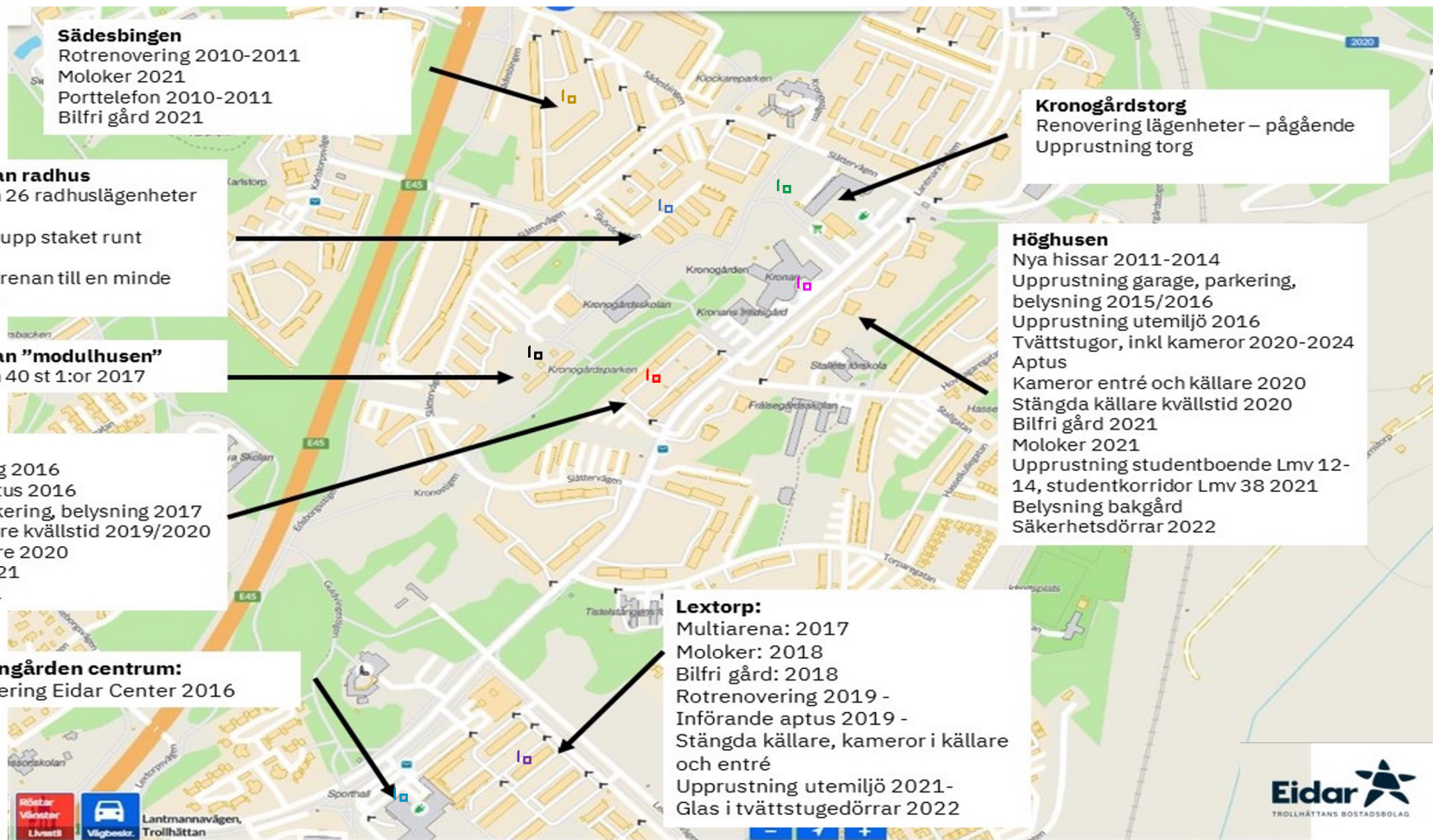

Figur 3, Diagram på antalet brottsanmälningar i Kronogården

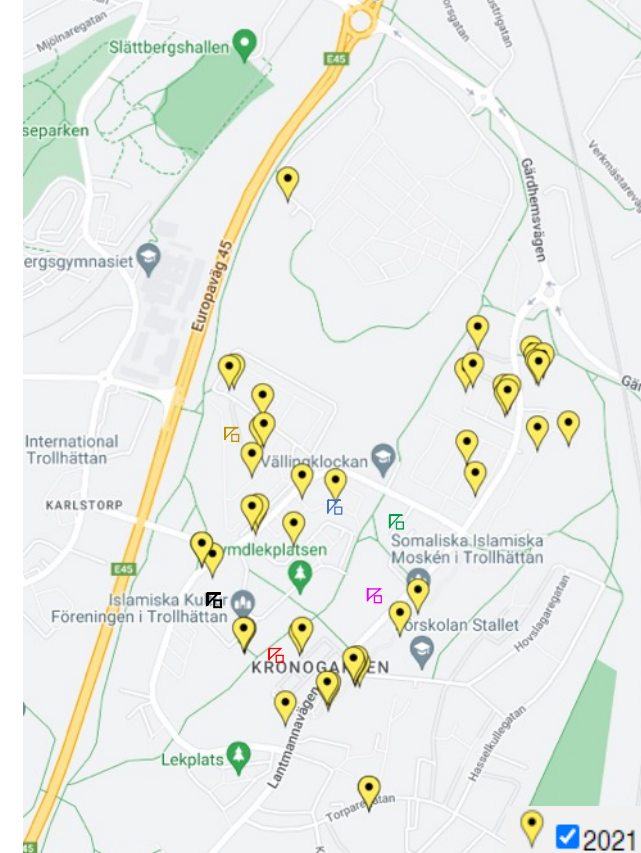
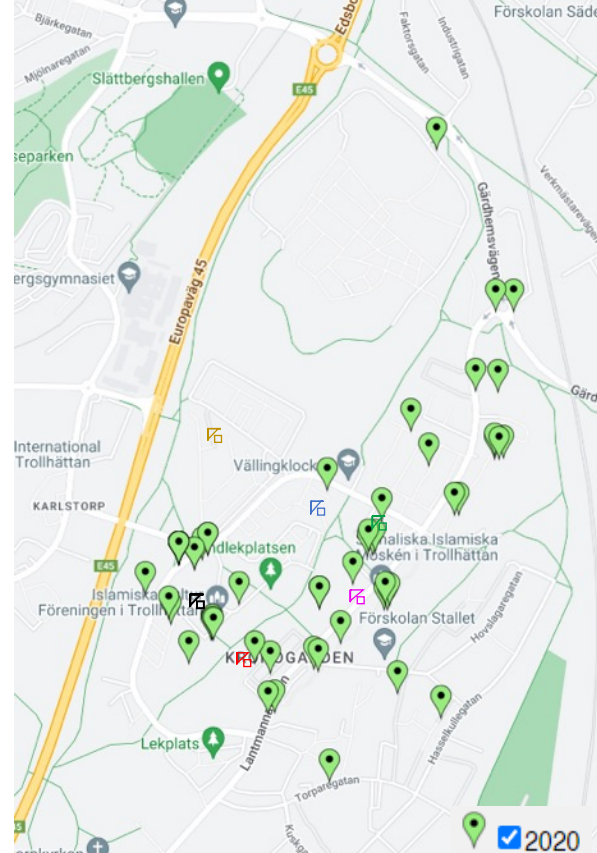
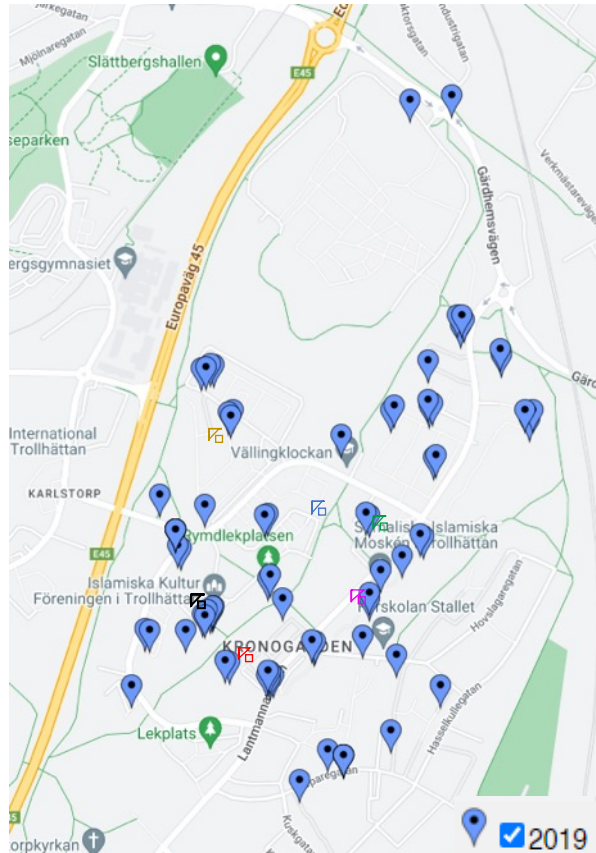
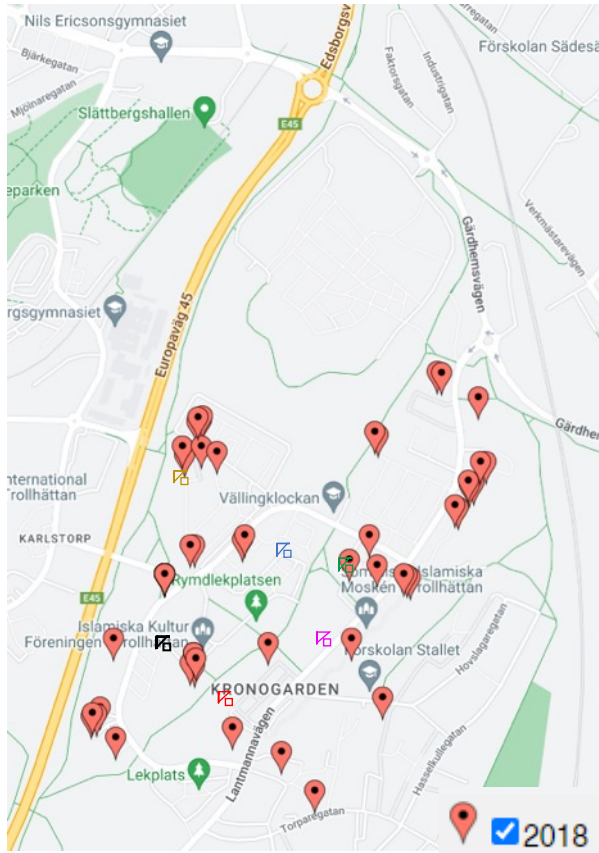
Figur 4, Diagram på antalet brottsanmälningar i Lextorp

Insatser av Eidar i Kronogården och Lextorp

5.1 Narkotikabrott

5.1 Narkotikabrott Kronogården 2018-2021

Skördetröskan

Sädesbingen

Spaden

Kronogårdstorg

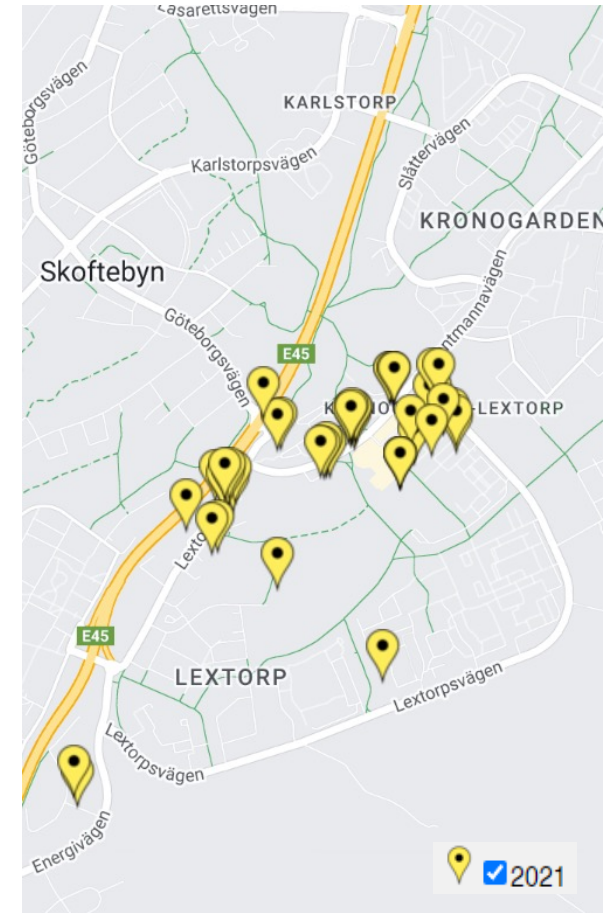
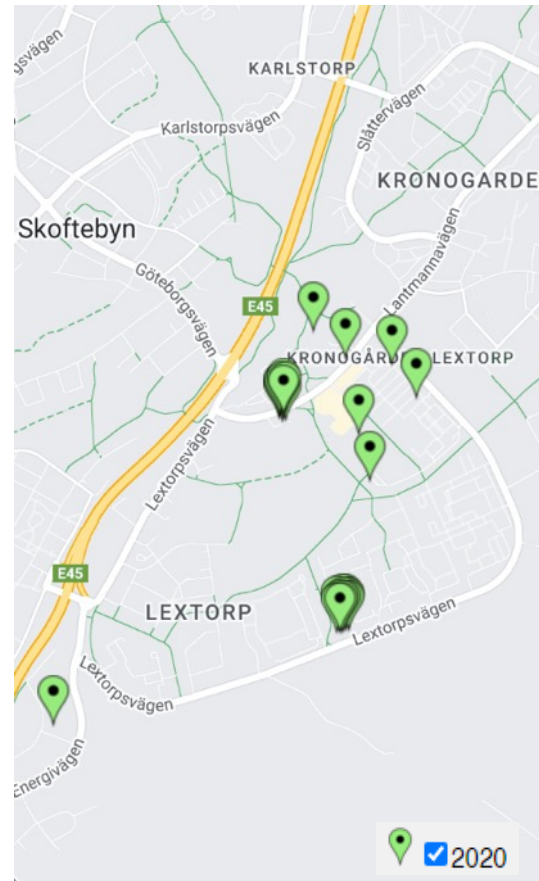
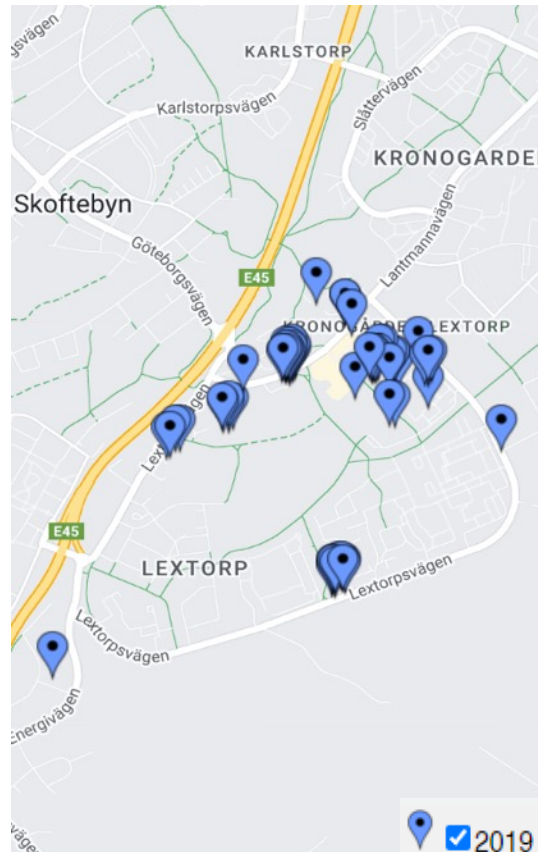
Skördetröskan radhus

Höghusen

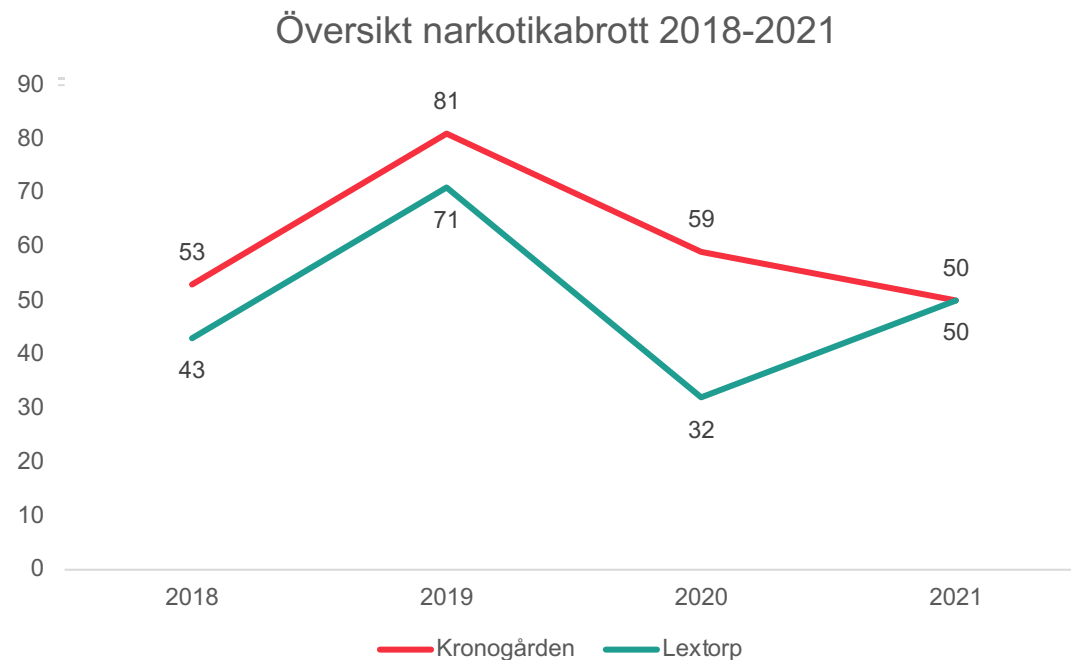
5.1 Narkotikabrott Kronogården 2018-2021

- Skördetröskan - Har under 2018-2019 varit en koncentration av narkotikaförsäljning men har under 2020-2021 minskat avsevärt.
- Spaden – Under 2019 fanns det en ökning i narkotikaförsäljning på platsen, vilket har minskat under 2020-2021. Flertalet åtgärder och renoveringar har gjorts under 2019 och framåt i Spaden, bland annat kamera i källare 2020.
- Skördetröskan radhus – Ingen etablerad narkotikabrott under tidsperioden 2018-2021.
- Sädesbingen – Under 2021 skedde en ökning i anmälningar av narkotikabrott.
- Kronogårdstorg – Under 2018-2020 var Kronogårdstorg en central plats för narkotikabrott medan platsen under 2021 inte hade några anmälda narkotikabrott. Eidar påbörjade under 2021 en upprustning som fortfarande är ett pågående arbete.
- Höghusen – Ingen stor koncentration av narkotikabrott under tidsperioden 2018-2021.

5.1 Narkotikabrott Lextorp 2018-2021

5.1 Narkotikabrott jämförelse

Figur 6. Diagram på antal anmälda narkotikabrott i Kronogården och Lextorp.

Kronogården: Resultatet av brottsplatskartorna pekar på att antalet anmälda narkotikabrott har minskat mellan 2018-2021. Utvecklingen har dock inte varit stabil. Under 2019 skedde flest anmälda narkotikabrott i Kronogården, men antalet har stagnerat sedan dess.

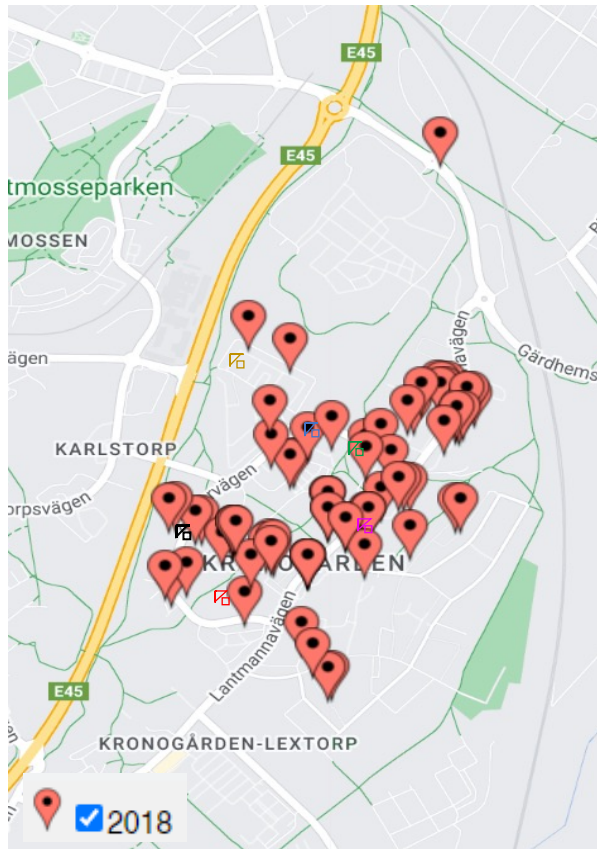
Även om det har skett färre anmälningar under 2021 i jämförelse med 2018 är skillnaden liten, men visar ändå på en förändring. Anmälningarna för narkotikabrott har skett på utspridda platser i Kronogården.

Lextorp: Andelen narkotikarapporteringar har sjunkit mellan år 2018 och 2021, men det har inte varit en stabil nedgång.

Under 2019 skedde flest antal anmälda narkotikabrott i Lextorp, men under 2020 mer än halverades rapporteringarna. År 2021 steg dock anmälningarna kraftigt igen. Diagrammet visar på att det har skett en förändring i anmälda narkotikabrott i Lextorp, vilket även kan förklaras av det faktum att narkotikabrottsligheten är ett upptäcktsbrott.

5.2 Ofredande och olaga hot

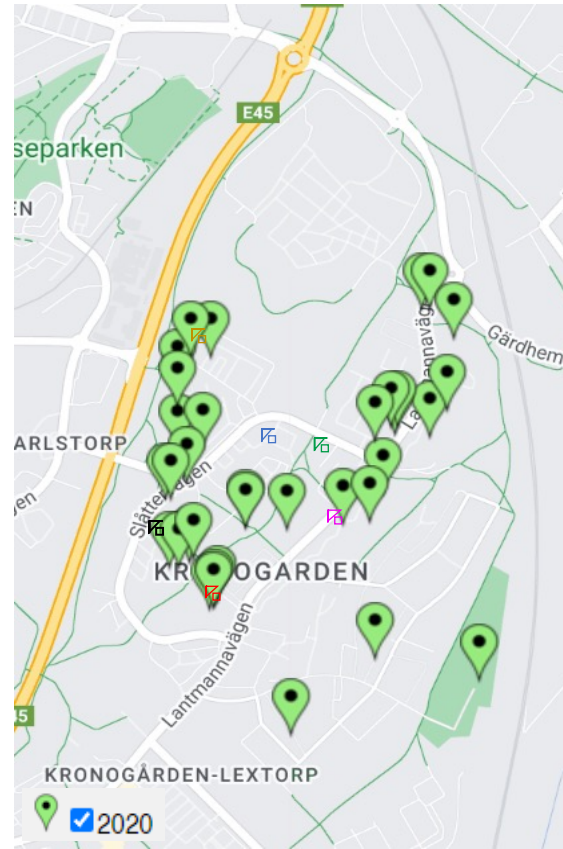
5.2 Olaga hot och ofredande Kronogården 2018-2021

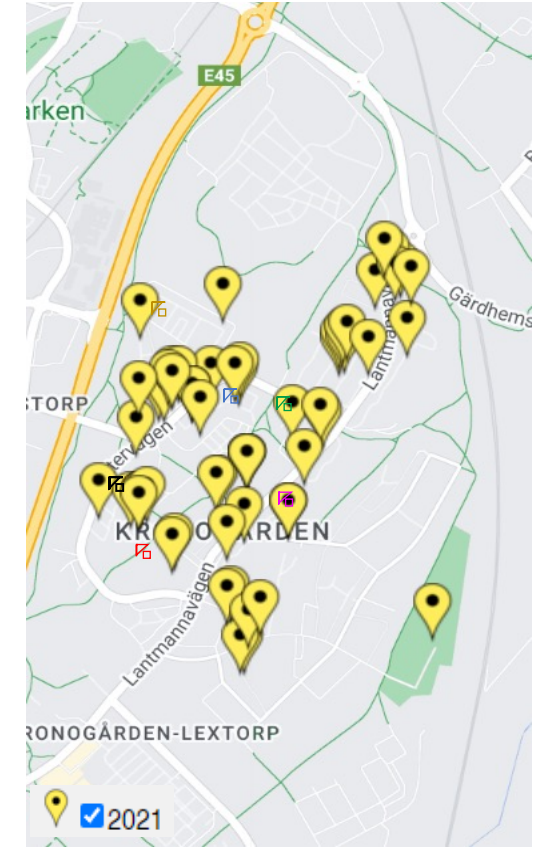
Skördetröskan Sädesbingen

Spaden Kronogårdstorg

Skördetröskan radhus

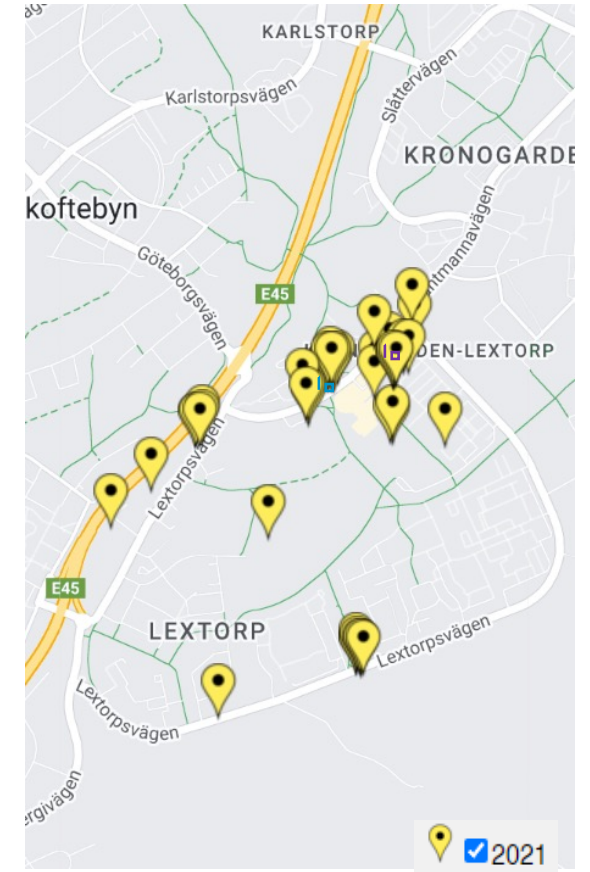
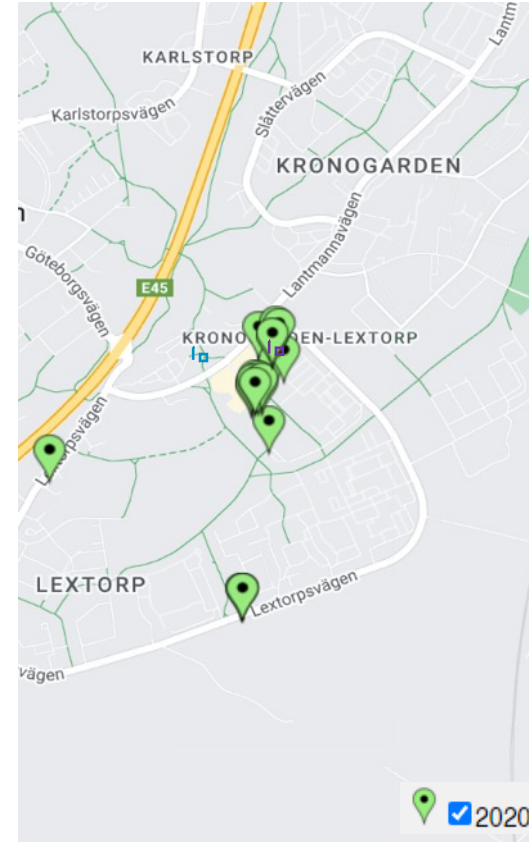
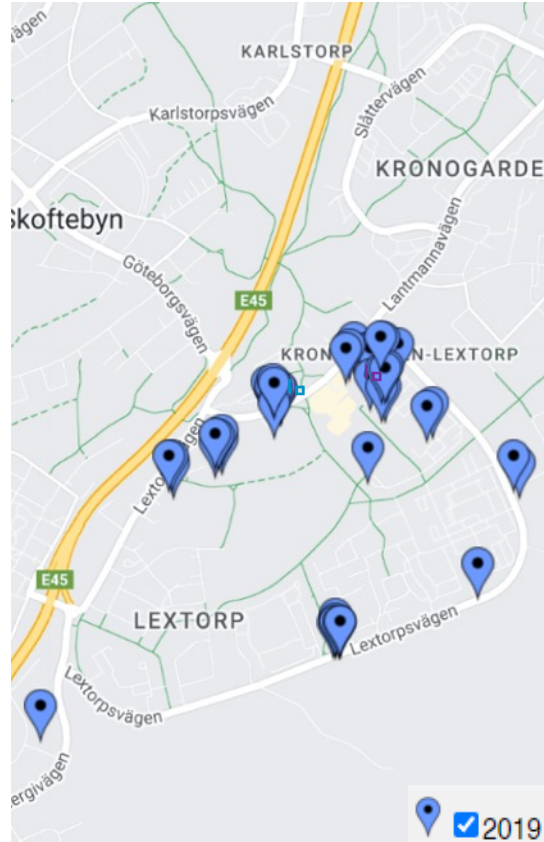
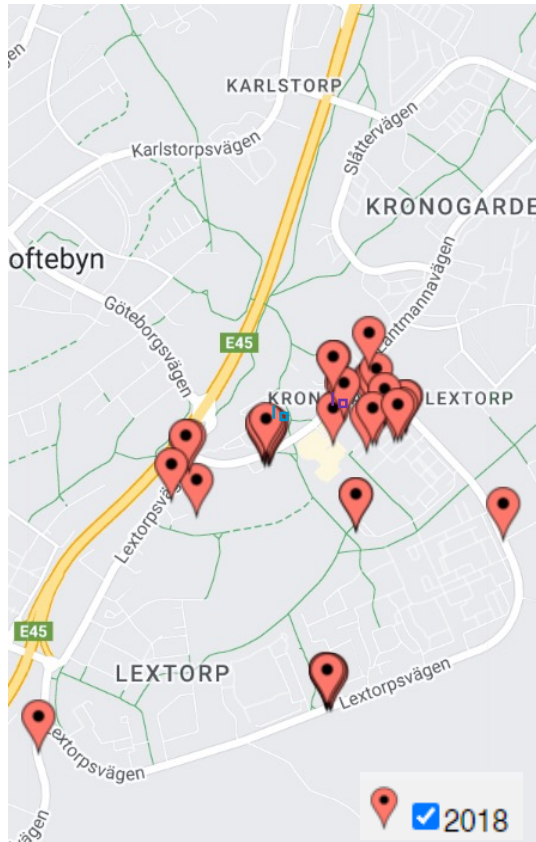

Höghusen

5.2 Olaga hot och ofredande Kronogården 2018-2021

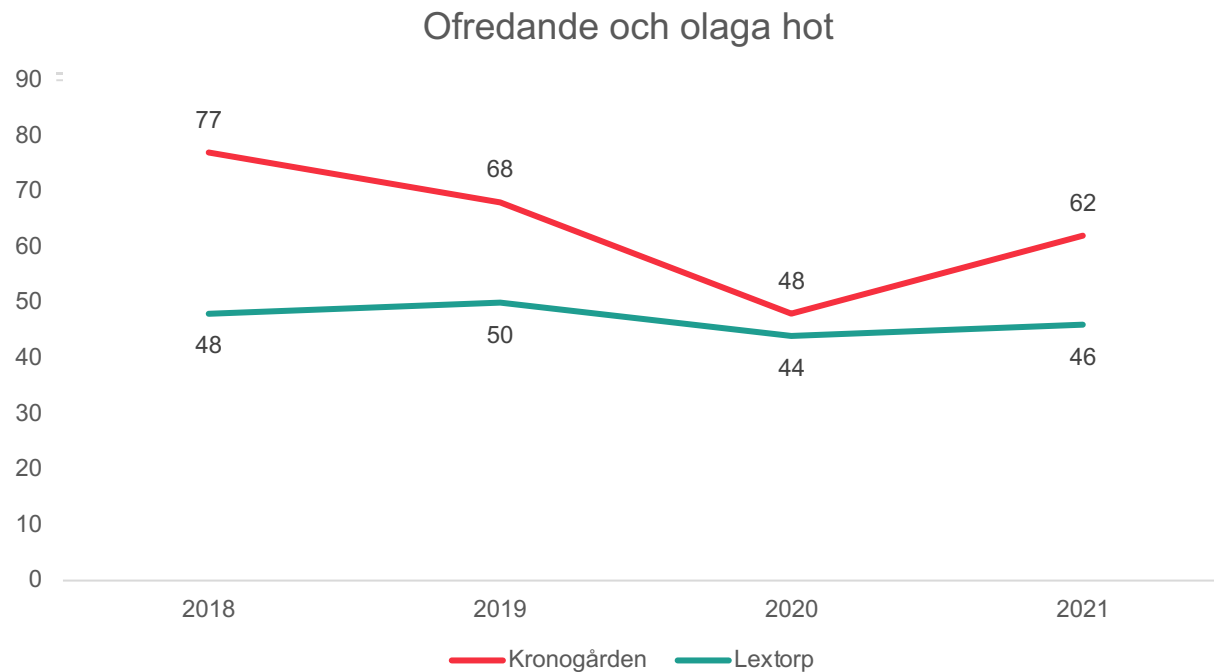
- Skördetröskan – Under 2018-2019 går det att se ett relativt högt kluster av anmälningar om ofredande och olaga hot vid Skördetröskan. Men en minskning mellan åren 2020-2021.
- Spaden – Under tidsperioden 2018-2021 går det att se en lägre andel anmälningar av ofredande och olaga hot.
- Skördetröskan radhus – under tidsperioden 2018 sker en del ofredanden och olaga hot vid Skördetröskan radhus men under 2019-2021 har dessa minskat alternativt förflyttat sig.
- Sädesbingen – Ingen koncentration av ofredande och olaga hot under tidsperioden 2018-2020. En ökning sker dock under 2021.
- Kronogårdstorg – Under 2018-2019 var Kronogårdstorg en central plats för ofredande och olaga hot men man ser en minskning under 2020 och sedan en ökning igen under 2021 på denna plats.
- Höghusen – Vid 2018 är Höghusen en relativ koncentration av ofredande och olaga hot men 2019-2021 minskar detta till stor del.

5.2 Olaga hot och ofredande Lextorp 2018-2021

☐ Lextorp ☐ Grangården centrum

5.2 Olaga hot och ofredande jämförelse

Figur 9. Diagram på antal anmälda ofredanden och olaga hot i Kronogården och Lextorp.

Kronogården: Antalet anmälningar gällande ofredande och olaga hot i Kronogården har under åren 2018-2021 minskat, vilket pekar på en positiv utveckling. Det skedde flest anmälningar under 2018 och sedan dess har anmälningarna minskat. Dock skedde en ökning mellan år 2020-2021, men trenden är negativ, det vill säga det ser ut att ske en minskning av anmälningar om ofredande och olaga hot i Kronogården.

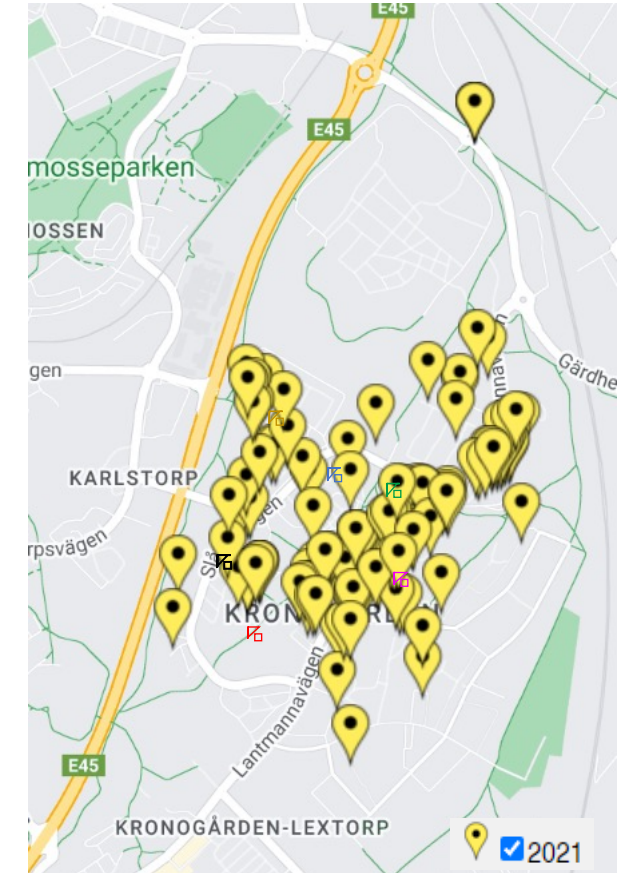
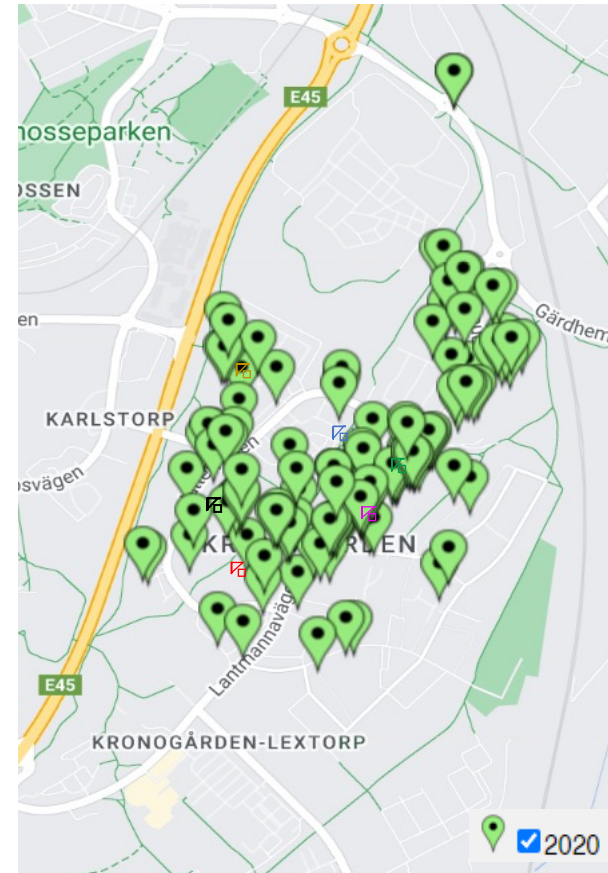
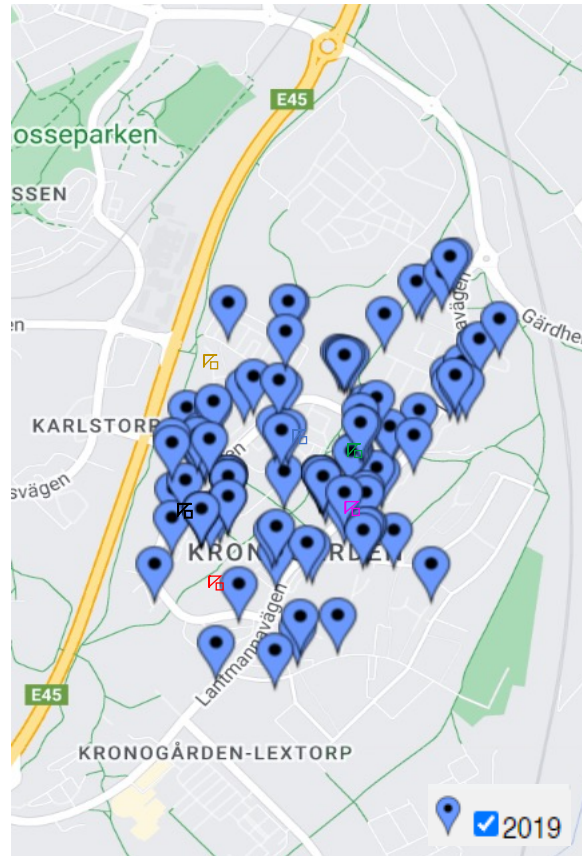
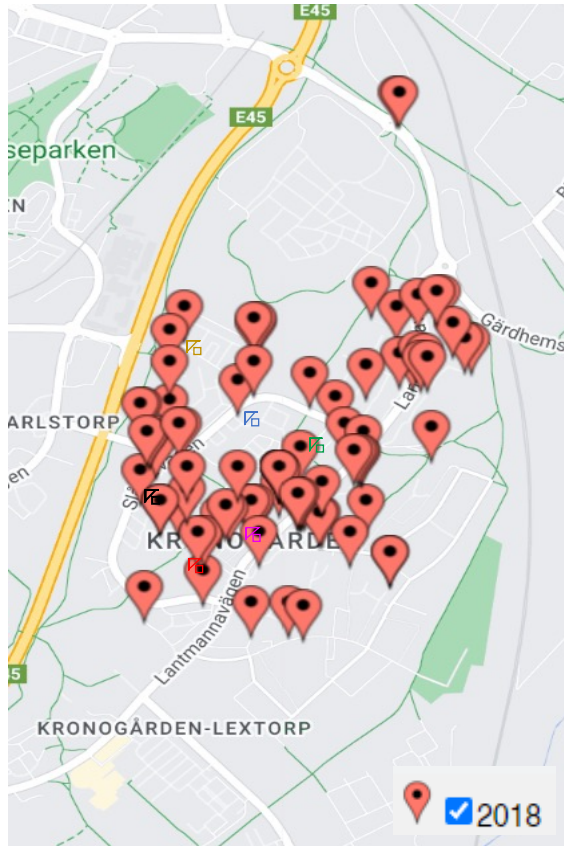
De platser där många anmälningar har gjorts är vid Skördetröskan, Spaden och Höghusen. Vid dessa platser har mycket aktivitet skett, men under 2021 minskade anmälningarna kraftigt i Spaden och Höghusen. Däremot fortsatte Skördetröskan vara en plats där många rapporteringar gjordes. I både Spaden och Höghusen har åtgärder och renoveringar gjorts, i form bland annat av rotrenovering, införande av aptussystem, upprustning av utemiljön, kameraövervakning och i Skördetröskan har både modulhus och radhus tillkommit under 2017.

Lextorp: Anmälningar gällande ofredande och olaga hot i Lextorp har under åren 2018-2021 haft en negativ trend, det vill säga en positiv förändring. Utifrån figuren går det dock att urskilja hur anmälningarna legat mellan 44 till 50 anmälningar. Under 2019 skedde flest anmälningar men har sedan dess minskat.

Mellan 2020-2021 ökade anmälningarna något men skillnaden är liten. Anmälningarna har inte varit utspridda utan skett på vissa specifika platser, där bostadsområdet kring Granngården centrum har varit en av de centrala platserna där mycket aktivitet har ägt rum.⁴⁸

5.3 Skadegörelse

5.3 Skadegörelse Kronogården 2018-2021

■ Skördetröskan
 ■ Sädesbingen

■ Spaden
 ■ Kronogårdstorg

■ Skördetröskan radhus

■ Höghusen

5.3 Skadegörelse Kronogården 2018-2021

- Skördetröskan – Koncentration av skadegörelse under tidsperioden 2018-2021.

- Spaden – Mindre koncentration av skadegörelse under tidsperioden 2018-2019. Under 2020 går det att se en stor ökning av skadegörelse och sedan en minskning igen under 2021.

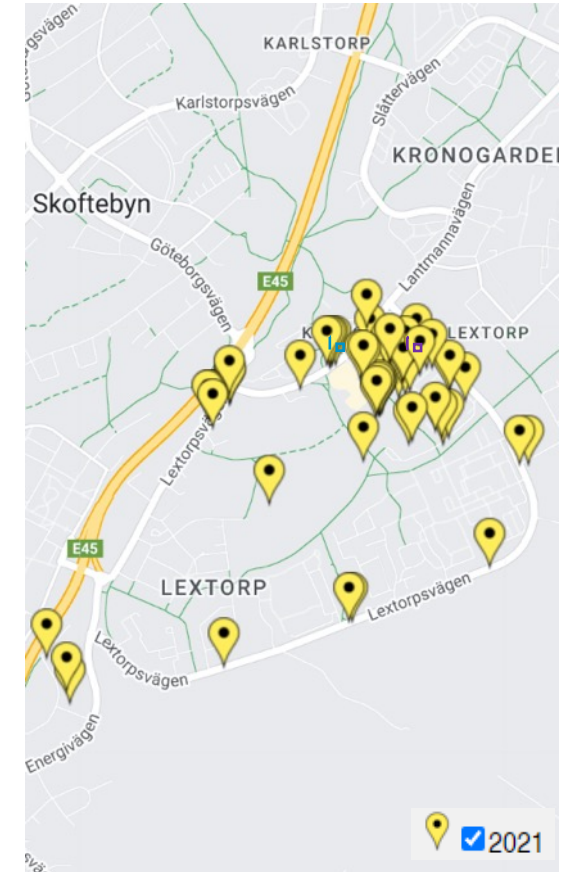
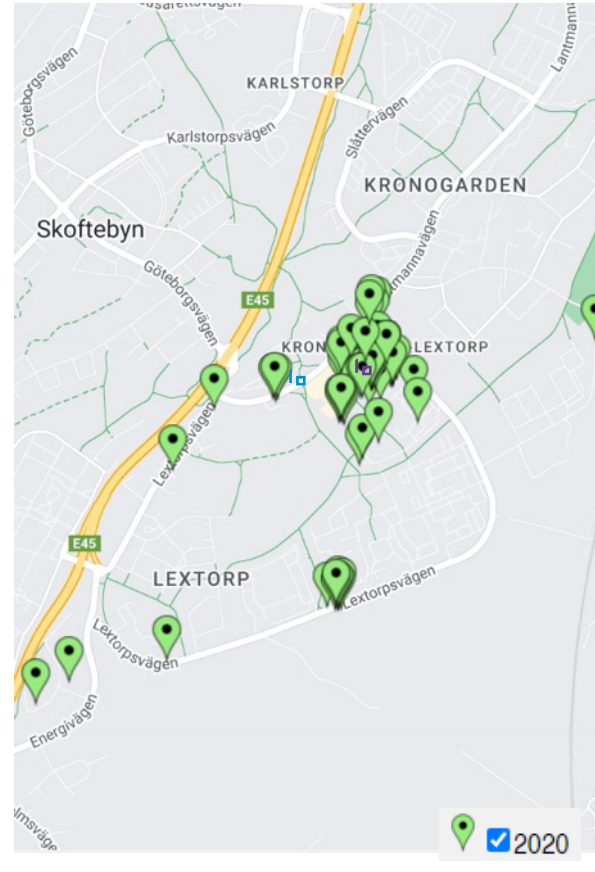
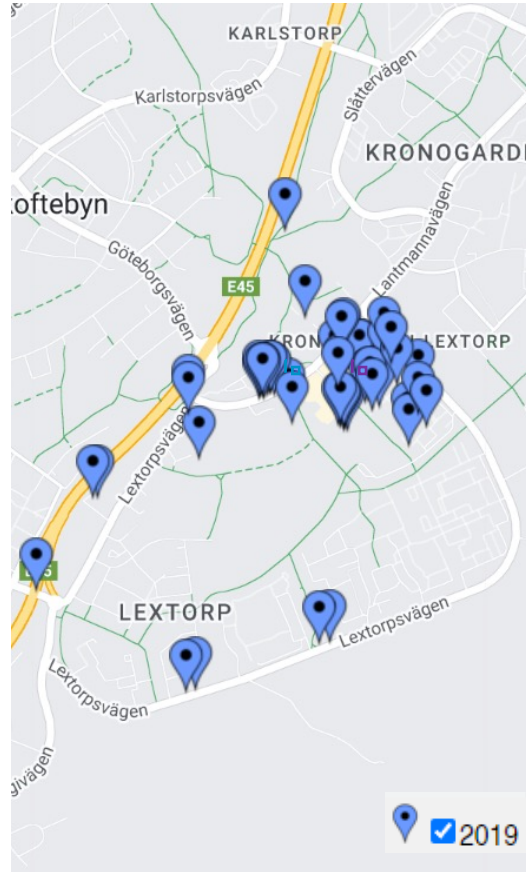
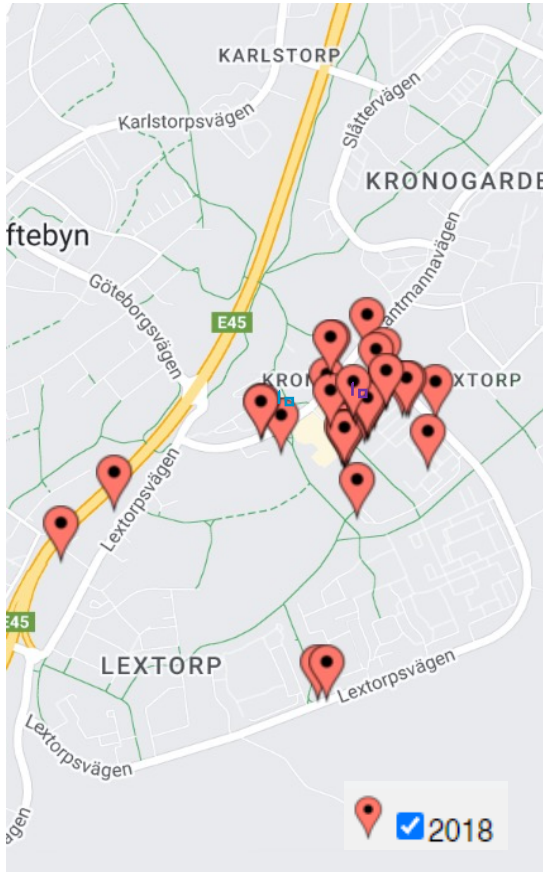
- Skördetröskan radhus – Under tidsperioden 2018 är skadegörelsen relativt låg. Det går att antyda en successiv ökning av skadegörelse mellan 2019-2021.

- Sädesbingen – Under 2018-2019 sker en viss skadegörelse vid Sädesbingen. En större ökning sker under 2020-2021.

- Kronogårdstorg – Ett markant antal anmälningar om skadegörelse kan tydas mellan 2018-2021.

- Höghusen – Höghusen är utsatt för skadegörelse till en hög grad under tidsperioden 2018-2021.

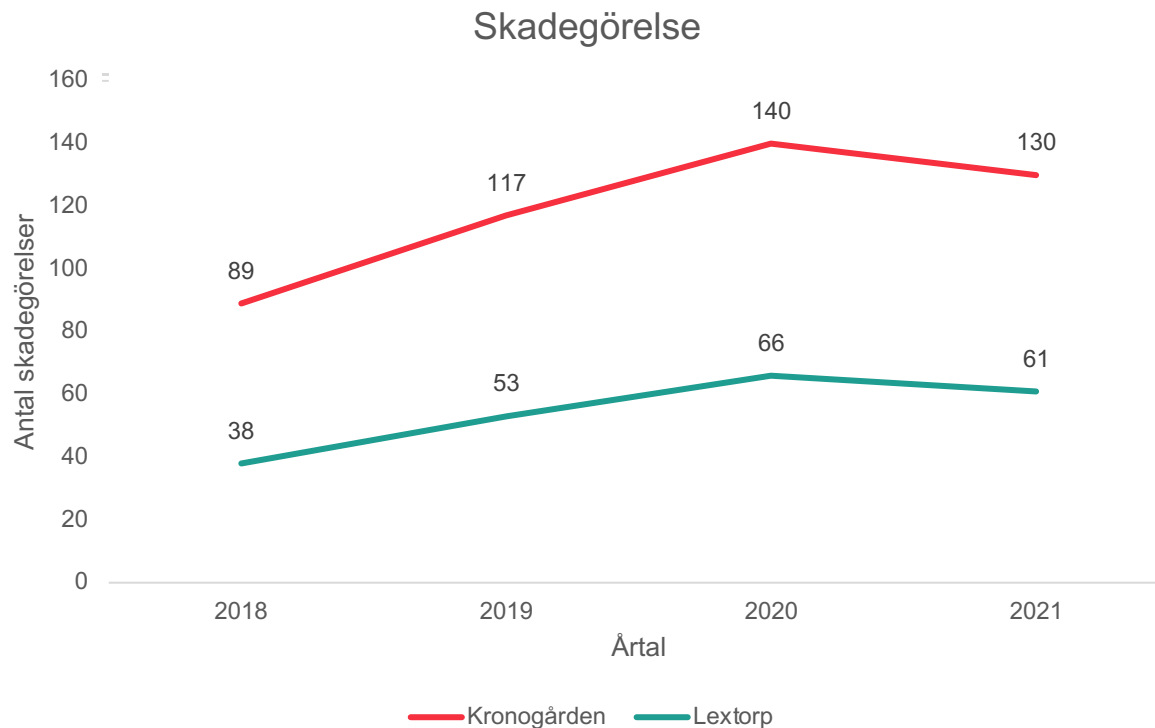
5.3 Skadegörelse Lextorp 2018-2021

Lextorp

Grangården centrum

5.3 Skadegörelse jämförelse 2018-2021

Figur 12. Diagram på anmäld skadegörelse i Kronogården och Lextorp.

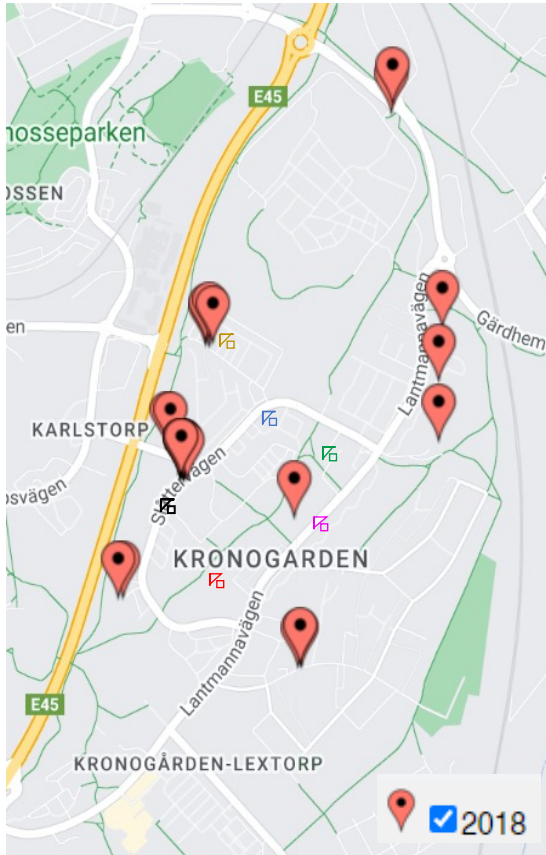
Kronogården: Av de anmälningar som har studerats har skadegörelse varit det brott där flest anmälningar har gjorts. Antalet anmälningar har från år 2018–2021 ökat. Under 2019 skedde flest anmälningar gällande skadegörelse, där anmälningarna efter det året sjönk. Vid en jämförelse av 2018-2021 har det dock skett en markant ökning vilket pekar på en negativ utveckling. Eidar har det senaste året fått bättre rutiner vad gäller polisanmälningar, vilket också påverkar hur statistiken avseende brottsutvecklingen ser ut.

Rapporteringar kring skadegörelsebrott har skett på många platser i Kronogården, men Höghusen är det område där mycket aktivitet har ägt rum mellan åren 2018-2021, där antalet endast har ökat.

Lextorp: Anmälningar gällande skadegörelse i Lextorp har under åren 2018-2021 ökat. Vad gäller den allmänna trenden synliggörs att antalet anmälda skadegörelsebrott har ökat avsevärt mellan 2018- 2021, och nästan fördubblats. Något som kan bero på anmälningsbenägenheten.

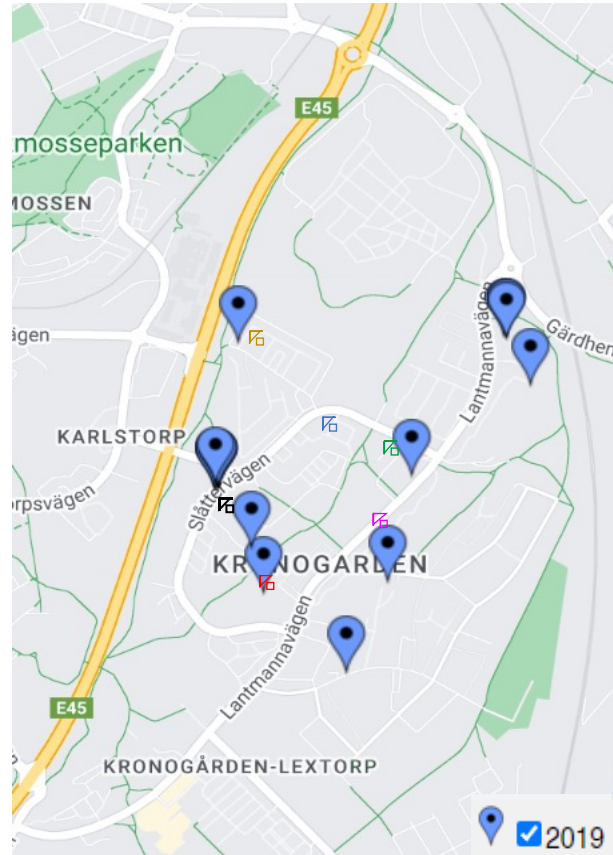
5.4 Trafikbrott

5.4 Trafikbrott Kronogården 2018-2021

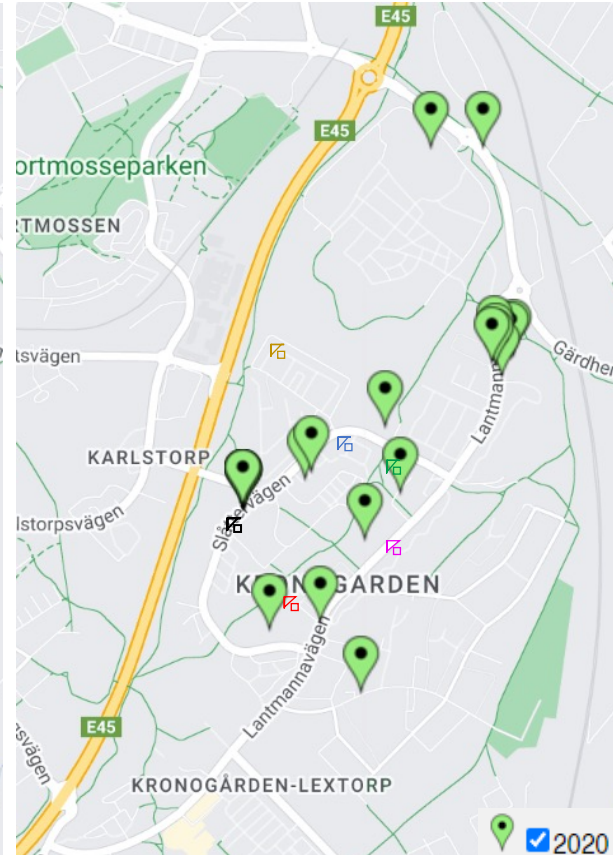
Skördetröskan

Sädesbingen

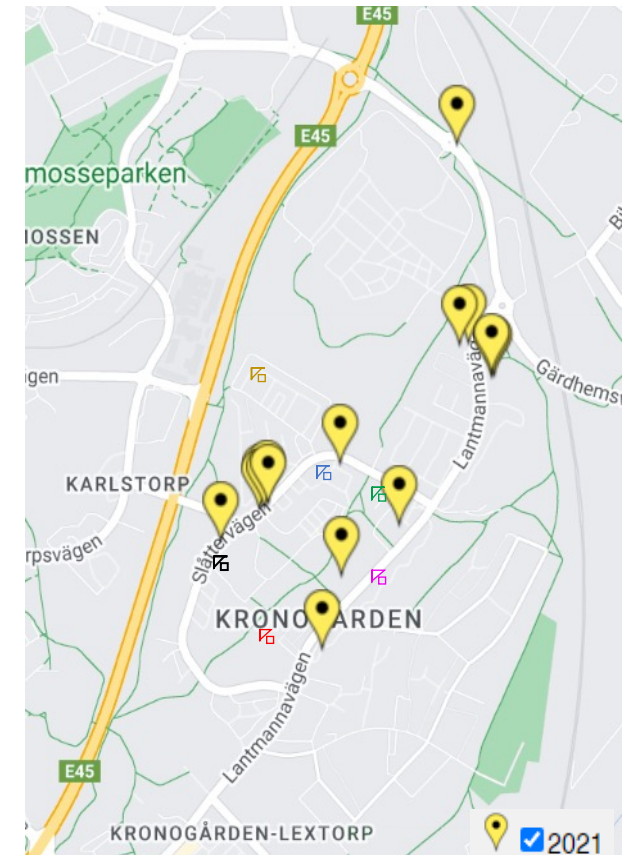

Spaden

Kronogårdstorg

Skördetröskan radhus

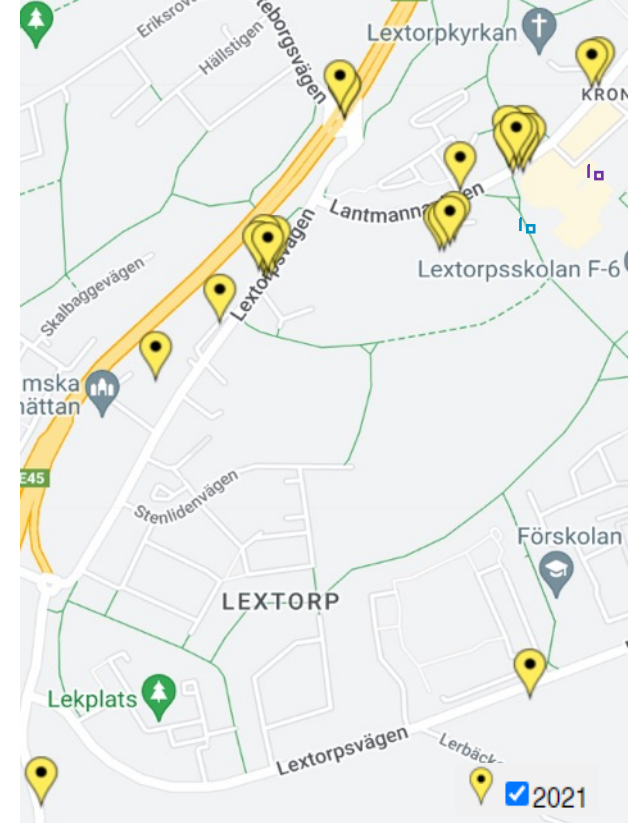
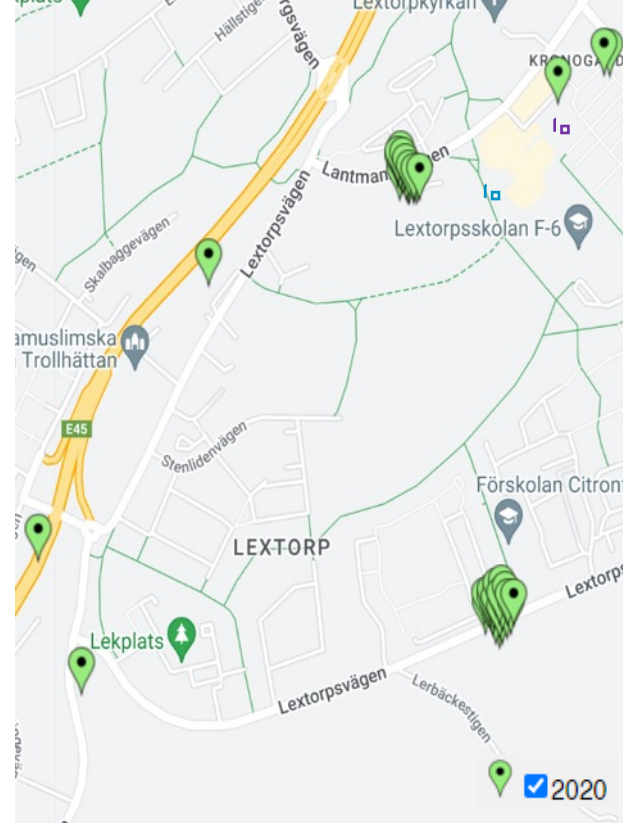
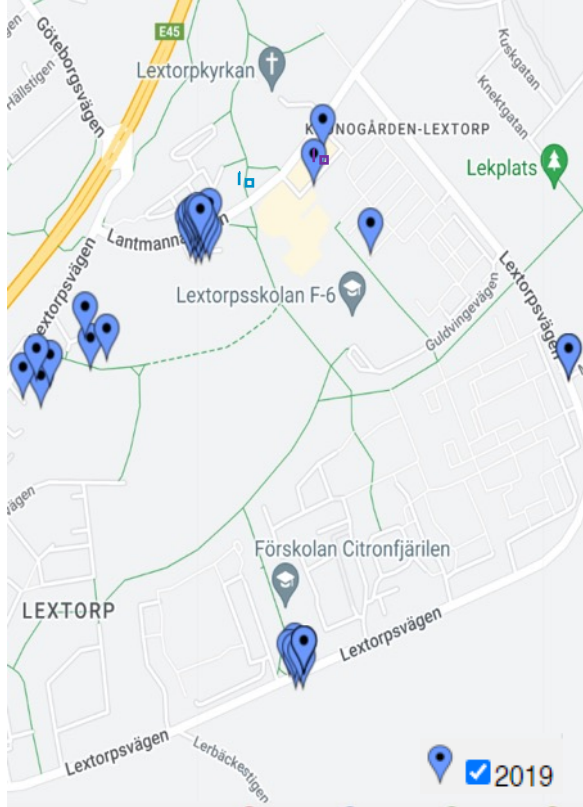
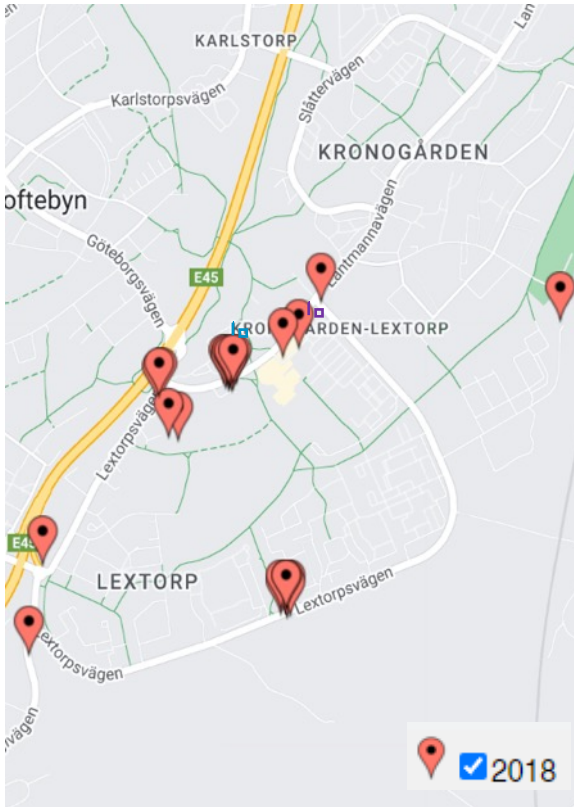

Höghusen

5.4 Trafikbrott Kronogården 2018-2021

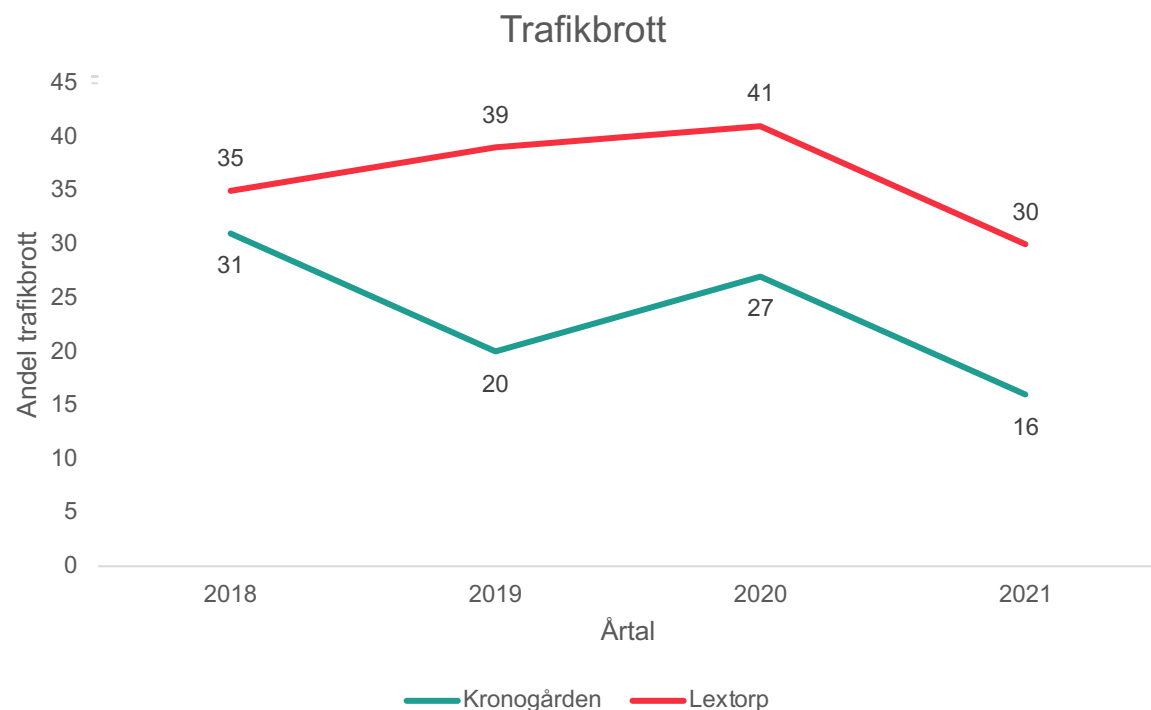
- Skördetröskan – 2019 sker ett visst antal anmälningar om trafikbrott vid Skördeströskan. Under 2018, 2020 & 2021 är Skördetröskan inte en koncentration av trafikbrott.
- Spaden – Ingen koncentration av trafikbrott under tidsperioden 2018-2021.
- Skördetröskan radhus – Ingen koncentration av trafikbrott under tidsperioden 2018-2021.
- Sädesbingen – Ingen central plats för trafikbrott under tidsperioden 2018-2021.
- Kronogårdstorg – En ökning av trafikbrott under 2019-2021. Under 2018 är platsen inte utsatt för trafikbrott.
- Höghusen – Ingen koncentration av trafikbrott under tidsperioden 2018-2021, med ett visst undantag under 2019.

5.4 Trafikbrott Lextorp 2018-2021

□ Lextorp □ Granngården Centrum

5.4 Trafikbrott jämförelse 2018-2021

Kronogården: När det gäller anmälningar kring trafikrelaterade brott i Kronogården påvisar brottsstatistiken att antalet anmälningar under år 2018–2021 har förändrats dramatiskt. Trafikrelaterad brottslighet är en brottstyp som sticker ut mer i Lextorp än Kronogården.

Anmälningarna har avsevärt stagnerat och nästan halverats och under 2021 skedde minst anmälningar. Inga av de studerade platserna har haft problematik vad gäller trafikbrott.

Lextorp: När det gäller anmälningar kring trafikrelaterade brott i Lextorp påvisar brottsstatistiken att antalet anmälningar under år 2018–2021 har förändrats dramatiskt.

Figur 15. Diagram på antal anmälda trafikbrott i Kronogården och Lextorp.

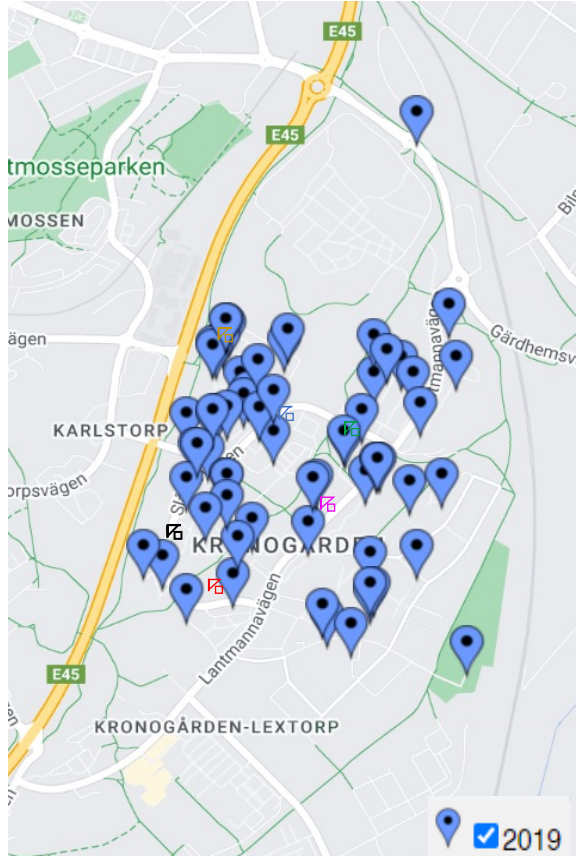
5.5 Stöldbrott

5.5 Stöldbrott Kronogården 2018-2021

Skördetröskan

Sädesbingen

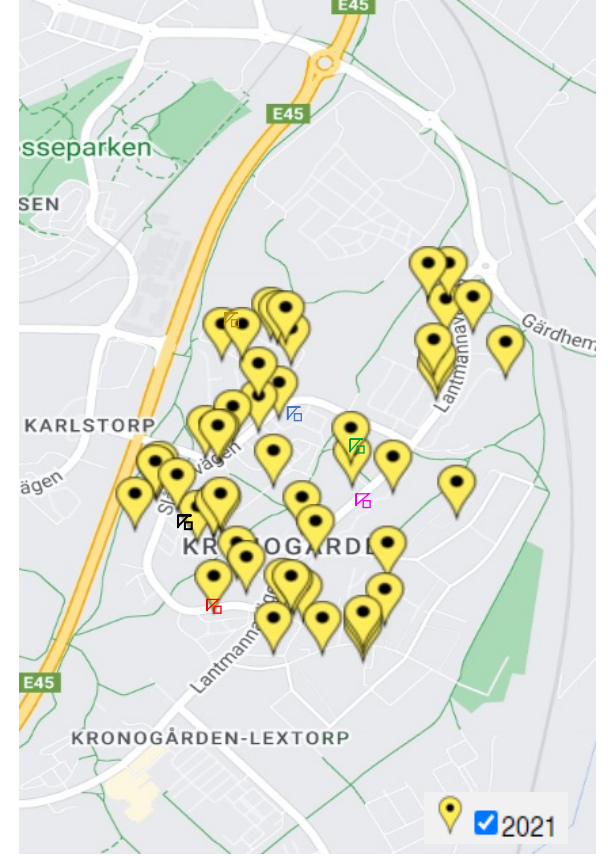

Spaden

Kronogårdstorg

Skördetröskan radhus

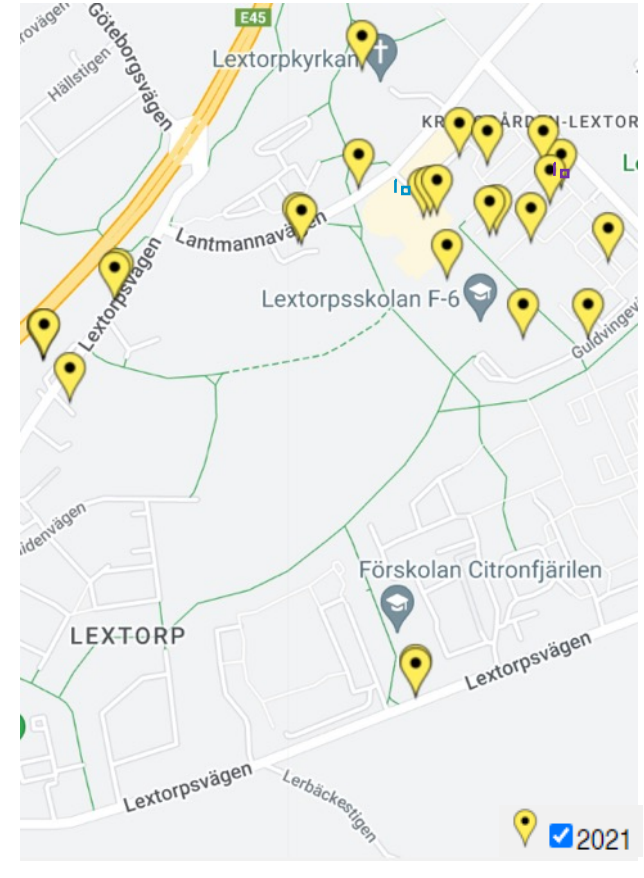
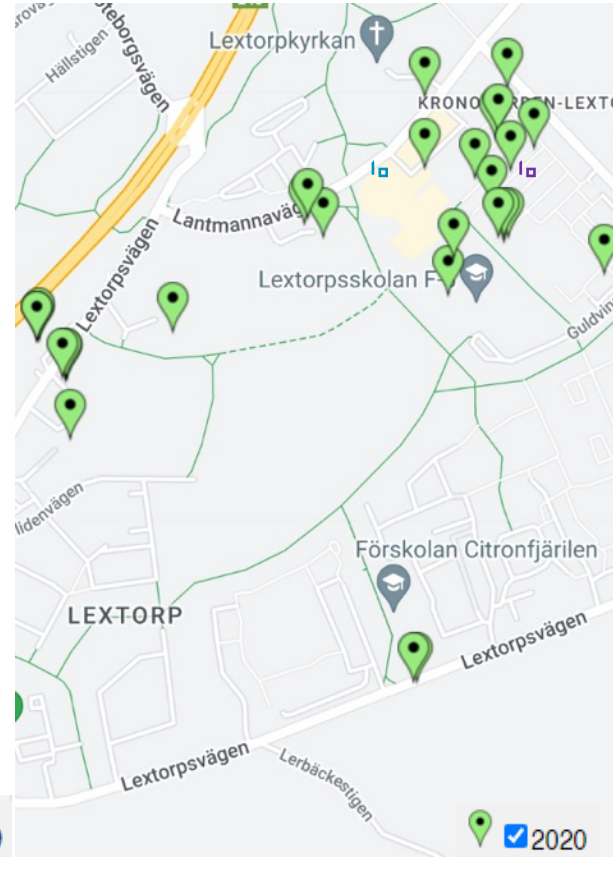
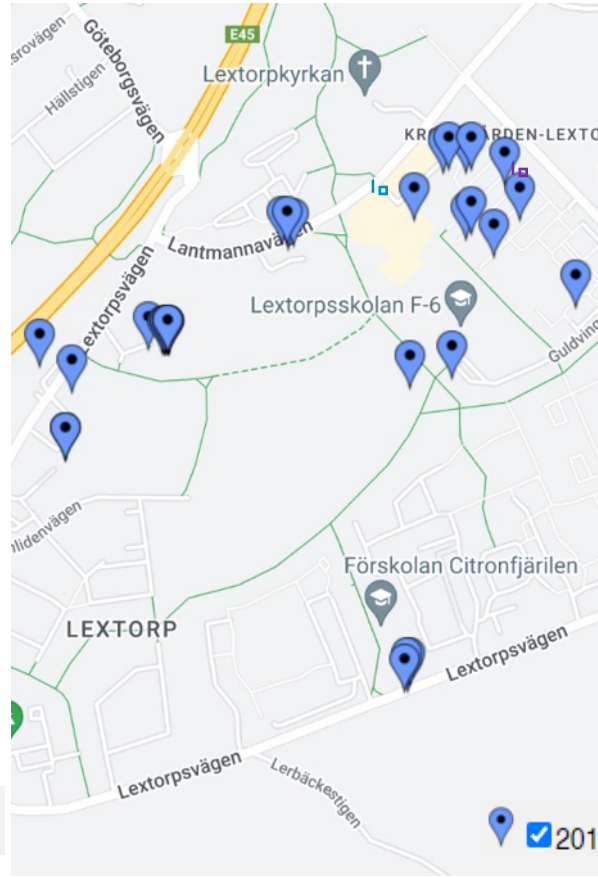
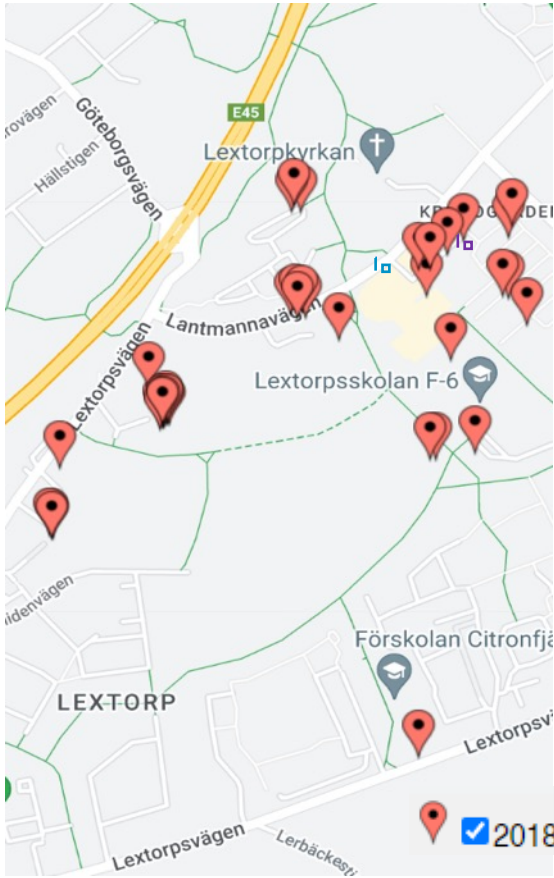

Höghusen

5.5 Stöldbrott Kronogården 2018-2021

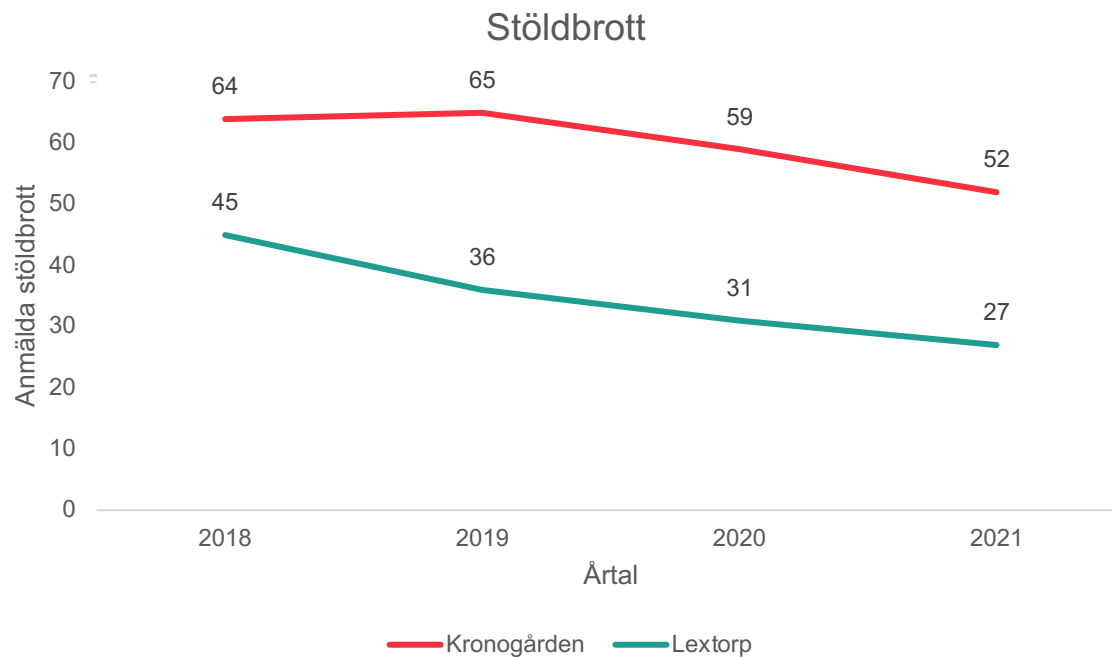
- Skördetröskan – Under 2018-2019 var Skördetröskan en plats där det var anmälda få stöldbrott. Dock sker en ökning under 2020-2021.
- Spaden – Spaden har under de angivna åren varit skonad från stöldbrott med visst undantag under 2019.
- Skördetröskan radhus – Ingen koncentration av stöldbrott under tidsperioden 2018-2021.
- Sädesbingen – Ett relativt stort kluster stöldbrott anmäls under tidsperioden 2018-2021 vid Sädesbingen.
- Kronogårdstorg – En viss koncentration av anmälda stöldbrott under 2018-2021.
- Höghusen – Ingen koncentration av för stöldbrott under tidsperioden 2018-2021.

5.5 Stöldbrott Lextorp 2018-2021

■ Lextorp ■ Grangården centrum

5.5 Stöldbrott jämförelse 2018-2021

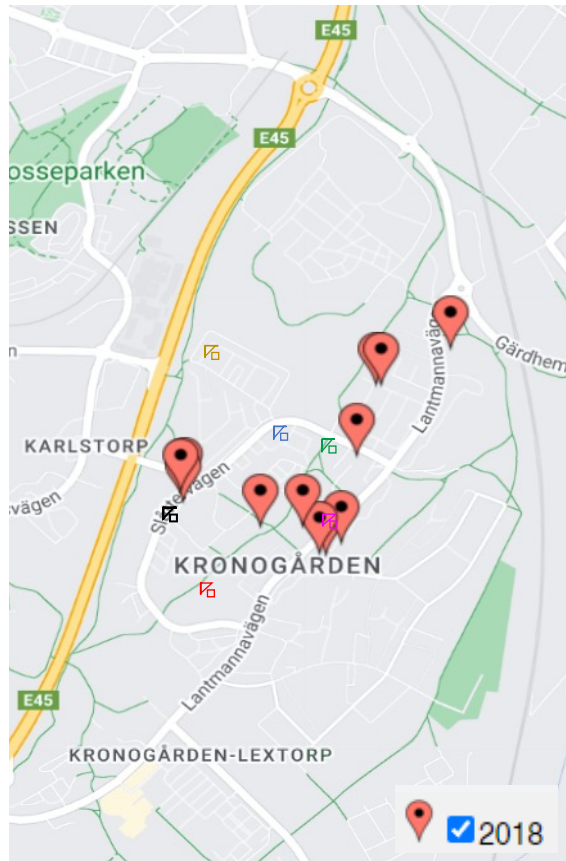
Figur 18. Diagram på antal anmälda stöldbrott i Kronogården och Lextorp.

Kronogården: Antalet anmälningar gällande stöldbrott har stagnerat i Kronogården mellan åren 2018- 2021, där figur 18 pekar på en positiv utveckling. Anmälningar gällande stöldbrott har skett utspritt i Kronogården. Dock har många anmälningar gjorts i angränsning till Sädesbingen.

Lextorp: Antalet anmälningar gällande stöld och häleri har stagnerat mellan åren 2018-2021 och nästan halverats vilket pekar på en positiv utveckling. Under 2020 ökade anmälningarna något i jämförelse med tidigare år, men sjönk sedan under 2021. Det har skett ett flertal anmälningar kring bostäder i anslutning till Granngårdens centrum (Eidars huvudkontor) under åren.

5.6 Våldsbrott och rån

5.6 Våldsbrott och rån Kronogården 2018-2021

Skördetröskan

Sädesbingen

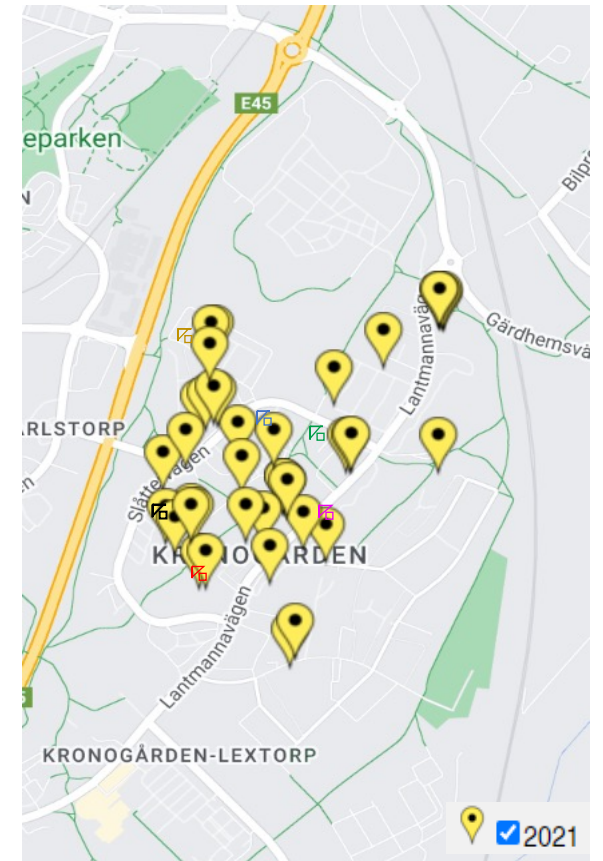

Spaden

Kronogårdstorg

Skördetröskan radhus

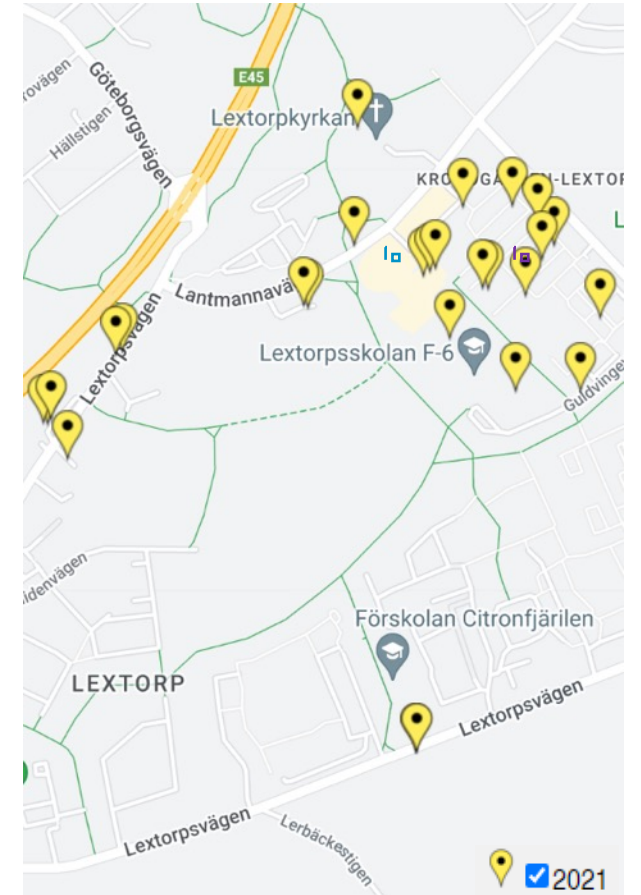
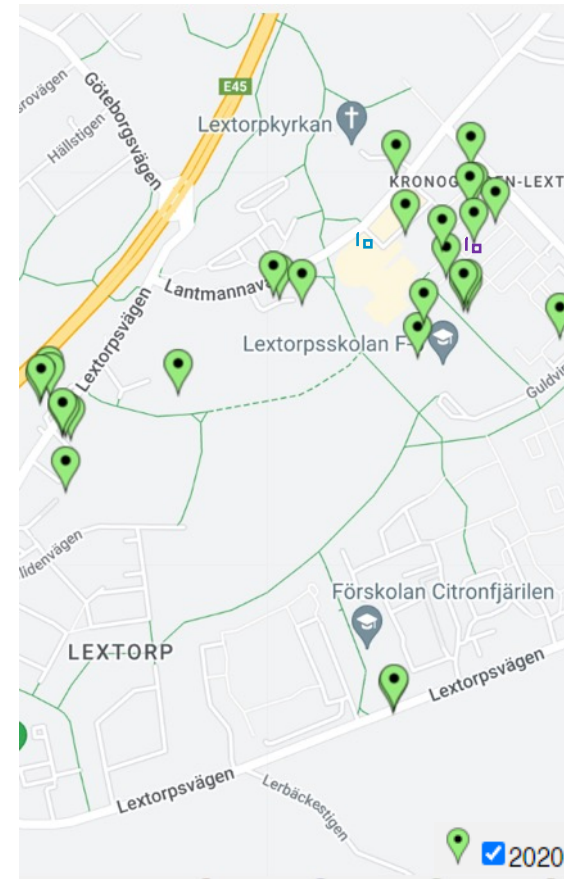
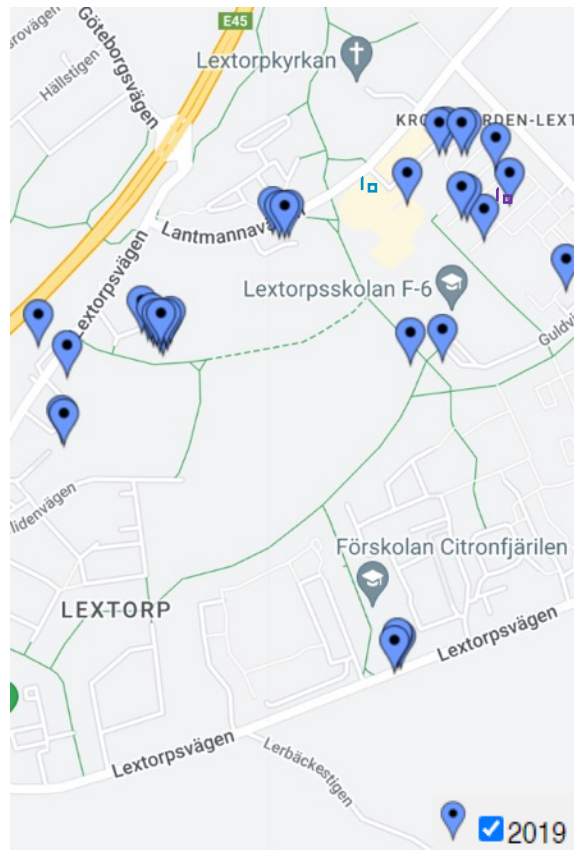
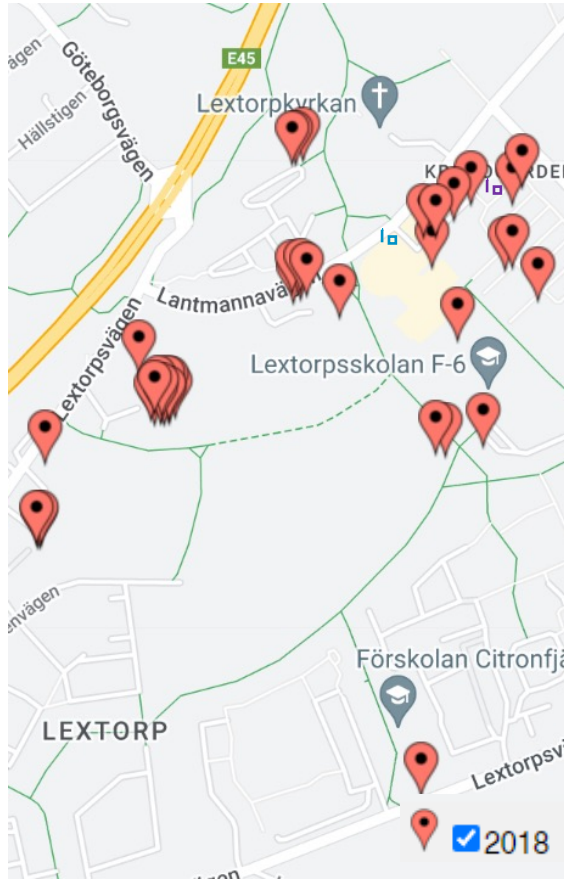

Höghusen

5.6 Våldsbrott och rån Kronogården 2018-2021

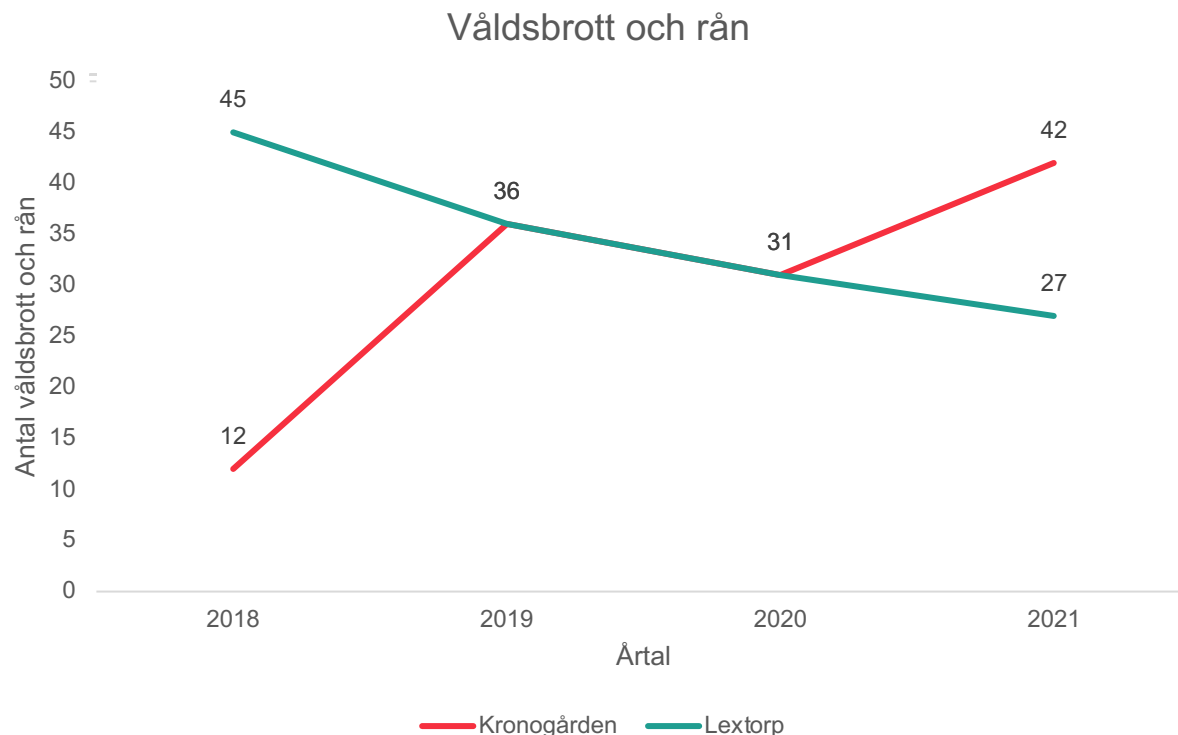
- Skördetröskan – Under 2018 var Skördetröskan inte en central plats för våldsbrott och rån. Dock sker en ökning under 2019-2021.
- Spaden – Ingen koncentration av våldsbrott och rån under tidsperioden 2018-2021.
- Skördetröskan radhus – Ingen koncentration av stöldbrott under tidsperioden 2018-2020. Under 2021 sker en ökning.
- Sädesbingen – 2018-2019 anmäldes inga våldsbrott eller rån vid Sädesbingen, vilket under 2020-2021 ökade successivt.
- Kronogårdstorg – 2018 var en lugn period på Kronogårdstorg, 2019-2021 skedde flertalet anmälningar om våldsbrott och rån.
- Höghusen – Ingen koncentration av våldsbrott och stöld under tidsperioden 2018-2020. Viss ökning under 2021.

5.6 Våldsbrott och rån Lextorp 2018-2021

□ Lextorp □ Grangården centrum

5.6 Våldsbrott och rån jämförelse 2018-2021

Figur 21. Diagram på antal anmälda våldsbrott och rån i Kronogården och Lextorp.

Kronogården: Trendlinjen visar att våldsbrotten i Kronogården har ökat betydligt mellan åren 2018–2021. Flertalet av rapporteringarna som har gjorts har varit utspridda i Kronogården vilket kunde konstateras utifrån brottsplatskartorna mellan 2018-2021.

Lextorp: Antalet anmälningar gällande våldsbrott har mellan åren 2018-2021 stagnerat. Dock är skillnaden i antalet anmälningar mellan åren liten. Bostadsområdet Lextorp har varit en central plats där många rapporteringar har ägt rum. Dock har anmälningarna i området minskat mellan åren 2018-2021 vilket pekar på en positiv utveckling. Kring Granngårdens centrum skedde inte många anmälningar mellan åren 2018-2020, men under 2021 skedde många rapporteringar i området vilket kan peka på en negativ utveckling.

Statistiken för båda stadsdelarna möts mellan åren 2019-2020.

6. Kvantitativa intervjuer med invånare

Om kvantitativa intervjuer

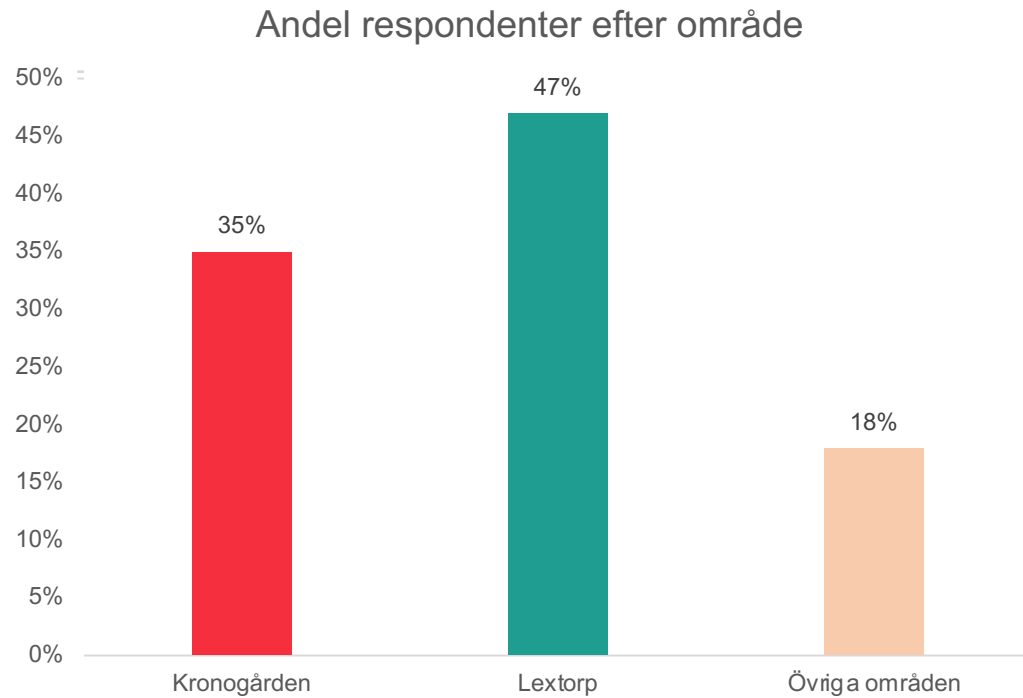
Uppdraget har innefattat en intervjuundersökning med invånare i Lextorp och Kronogården. Invånarna har fått möjlighet att besvara såväl kvantitativa som kvalitativa frågor gällande den upplevda tryggheten i bostadsområdena. Metodiken har vilat på uppsökande intervjuer på plats i bostadsområdena under tre dagar. Totalt besvarade 78 personer frågor. 47% av respondenterna var boende i Lextorp, 35% i Kronogården och 18% boende i andra bostadsområden. Vissa enstaka frågor har haft bortfall på grund av att respondenten inte velat uppgive uppgiften i fråga. Bedömningen är att bortfallet kan påverka enskilda kontrollvariabler, men inte har en påverkan på den övergripande analysen. Det finns flera slutsatser, analyser och grafer om kvinnors upplevda trygghet i rapporten. Dock har trygghetsundersökningen haft för få respondenter för respektive område för att dra några större slutsatser kring respektive område. Däremot går att utläsa vissa trender till att de respondenter svarat i Kronogården, som är kvinnor, upplever sig mer otrygga i större utsträckning än vad män gör i samma område gör. Det går även att dra slutsatsen att män generellt sätt skattar sig själva som mer trygga än kvinnor, på ett övergripande plan.

I samband med ansökan till Brå angav ansökande part Eidar att det finns en risk i att nå ut till deltagare, 78 personer besvarade de kvalitativa och kvantitativa frågorna, vilket är en relativt liten svarsfrekvens och riskerar att underlaget inte är representativt, vilket påverkar den övergripande analysen.

Grafer och diagram är uppdelade enligt nedan:

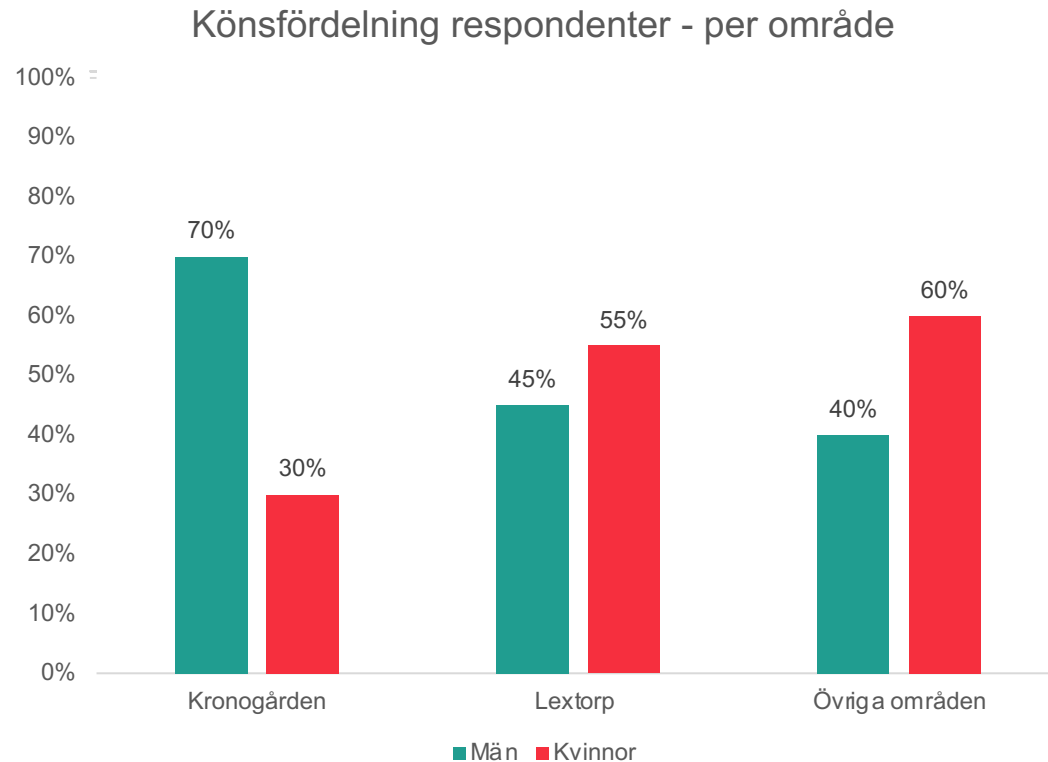
1. Fördelning över områden
2. Könsfördelning – område
3. Åldersfördelning – område
4. Upplevd trygghet efter område
5. Upplevd trygghet efter kön och område
6. Upplevd trygghet skillnad mellan område och fastighet
7. Utsatt för brott
8. Förtroende för Eidar efter område
9. Har renoveringarna påverkat upplevelsen i Kronogården respektive Lextorp
10. Förtroende för myndigheter efter område
11. Trygghet på Kronogårdstorg
12. Analys och reflektion

6.1 Respondenter efter område

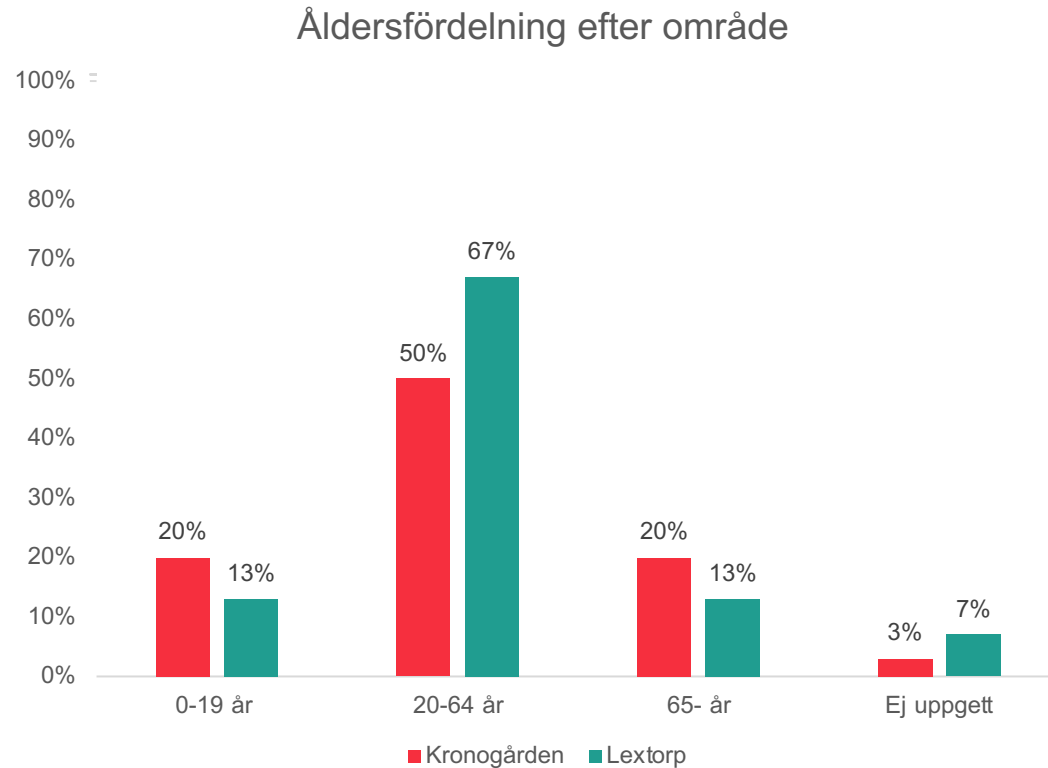
Tabellen visar fördelningen av respondenter efter område. Antalet respondenter blev fler i Lextorp där fler invånare var benägna att delta i undersökningen.

6.2 Könsfördelning efter område

Tabellen visar könsfördelning efter respektive område. I Kronogården var det färre kvinnor som dels var benägna att delta, dels färre kvinnor i snitt som var ute och rörde sig i områdena.

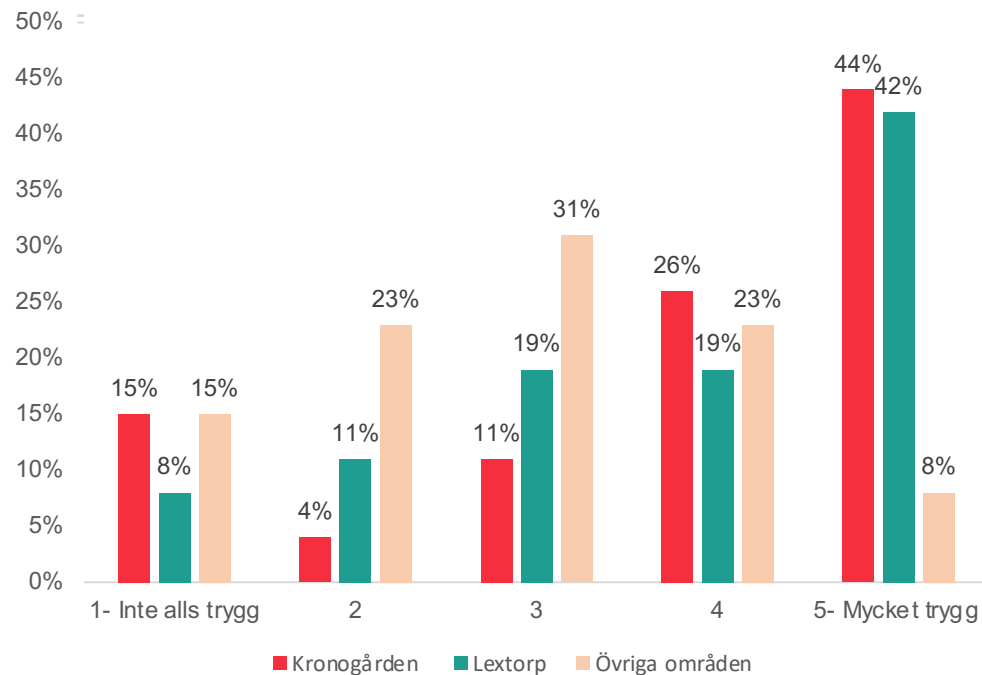
6.3 Åldersfördelning efter område

Tabellen visar könsfördelning efter respektive område. Majoriteten av svarande har varit i arbetsför ålder.

6.4 Upplevd trygghet skala – efter område

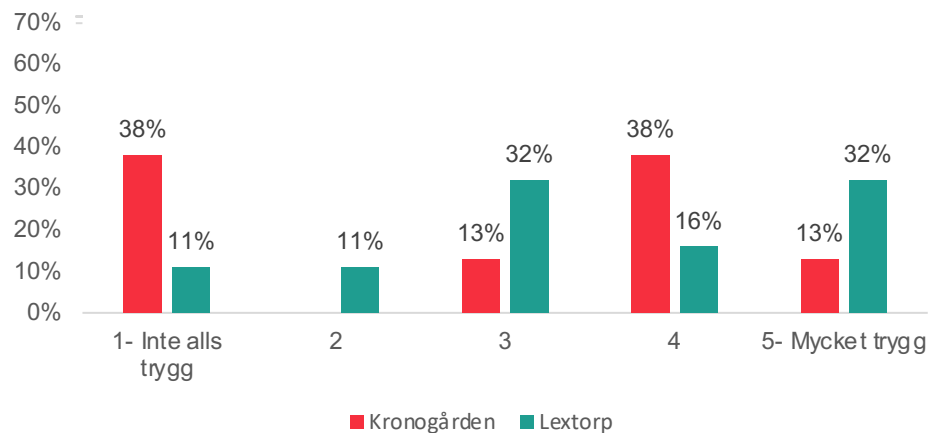
Fördelning skala upplevd trygghet efter område

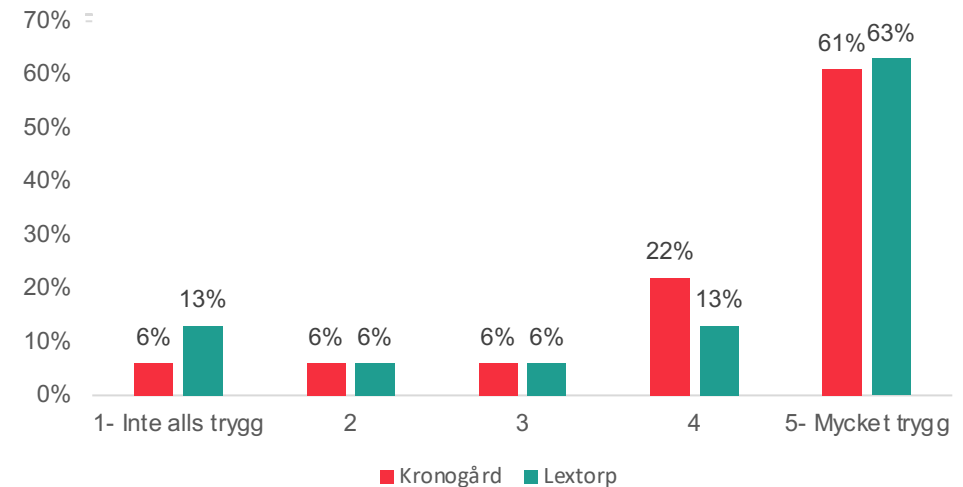
Tabellen visar fördelning i upplevd trygghet längs en skala om 1-5, där 1 är inte alls trygg och 5 är mycket trygg. Grafen visar att en majoritet upplever sig som mycket eller ganska trygga för samtliga områden. Enligt undersökningen upplever sig boende i Lextorp och Kronogården mer trygga, än svarande som bor i andra områden.

6.5 Upplevd trygghet efter område och kön

Kvinnors upplevda trygghet respektive område

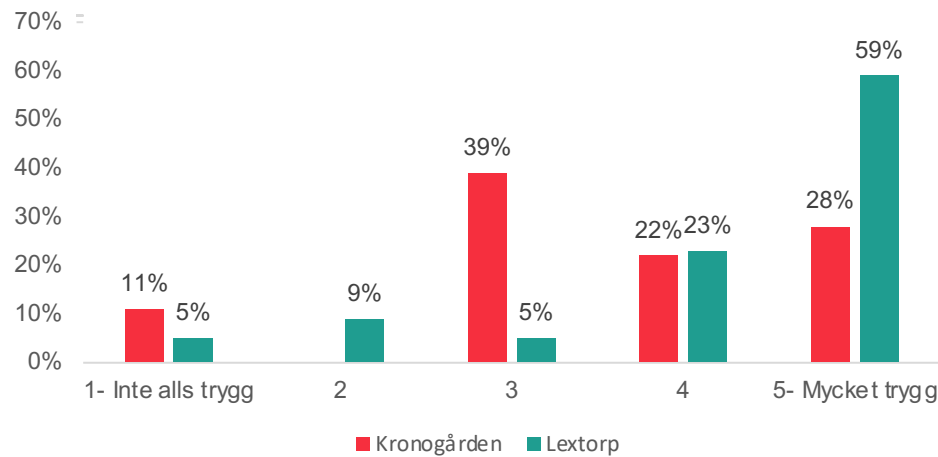
Mäns upplevda trygghet respektive område

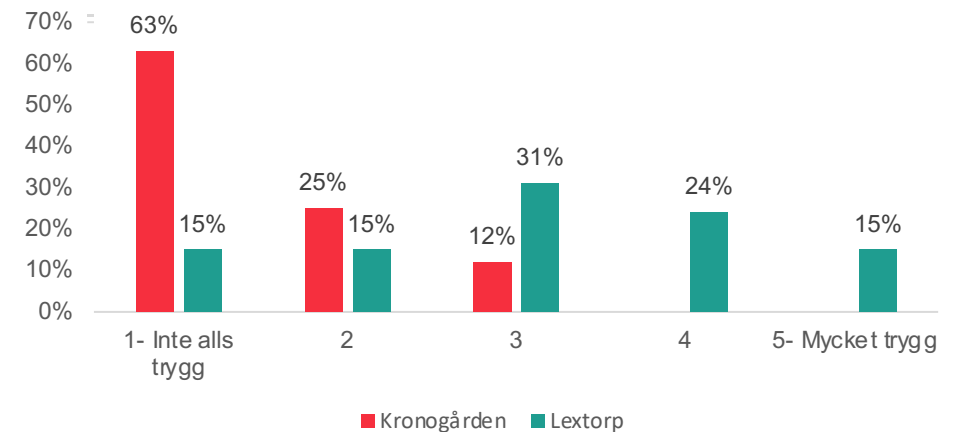
Tabellerna visar upplevd trygghet utifrån kön för respektive område längs en skala om 1-5, där 1 är inte alls trygg och 5 är mycket trygg. Majoriteten av män som besvarat frågorna upplever sig som mycket trygga.

6.6 Trygga och otrygga – hur trygga tror du andra i området är?

Trygg i sitt område - Hur trygg tror du andra i området är?

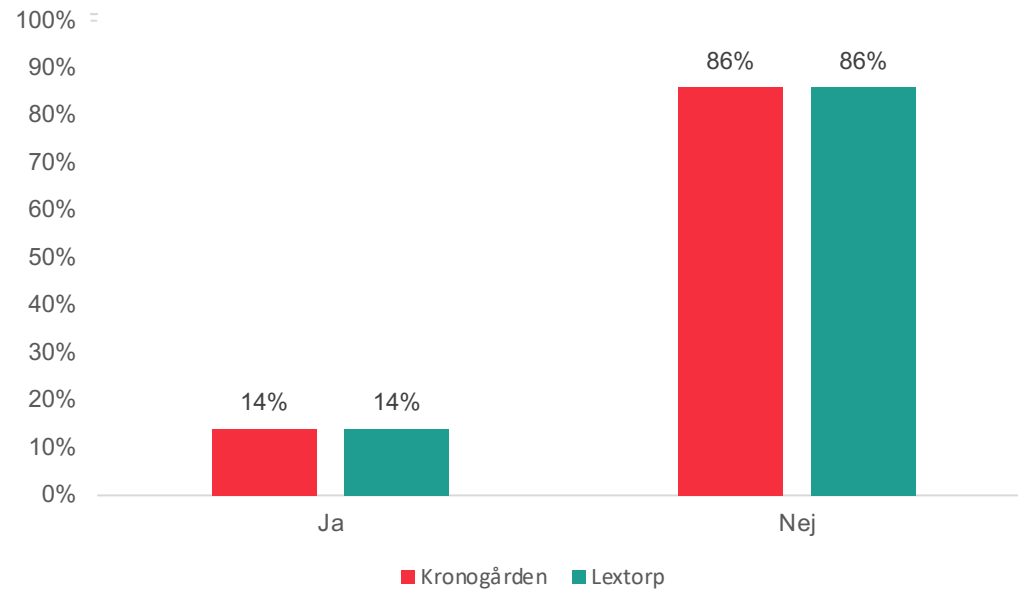
Otrygg i sitt område - Hur trygg tror du andra i området är?

Tabellerna visar hur de som svarat att de själva är trygga respektive otrygga, tror att tryggheten ser ut för andra i området. Framför allt går det att tyda att de som själva upplever sig som trygga tror även att andra är trygga. De som är otrygga tror även att andra är otrygga. Dock så skiljer sig Kronogården lite från Lextorp, fler som är trygga tror inte att andra är mycket trygga.

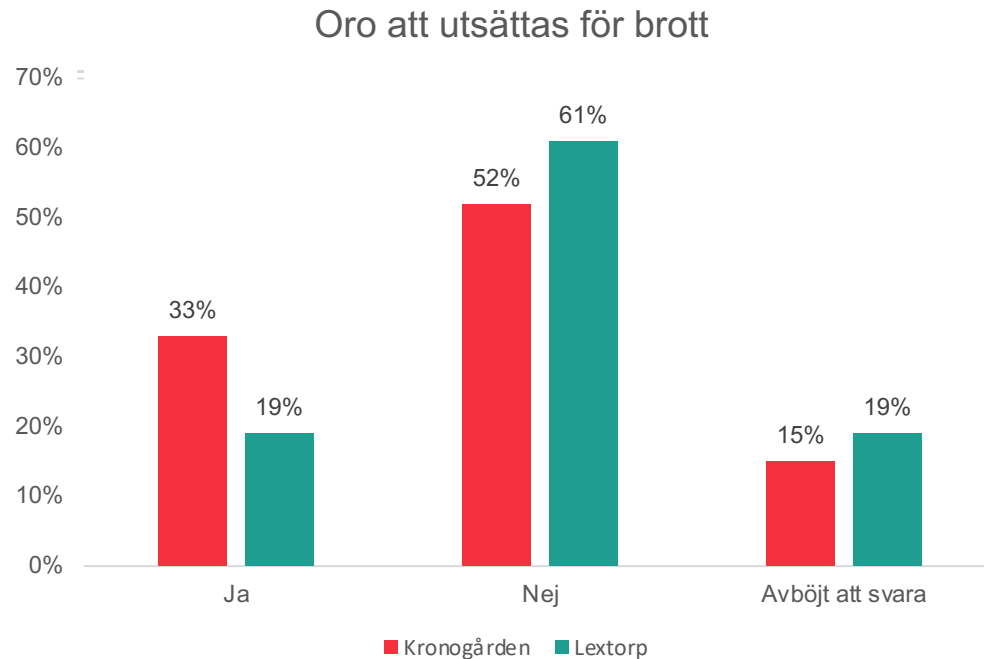
6.7 Utsatthet för brott

Har du någon gång blivit utsatt för brott?

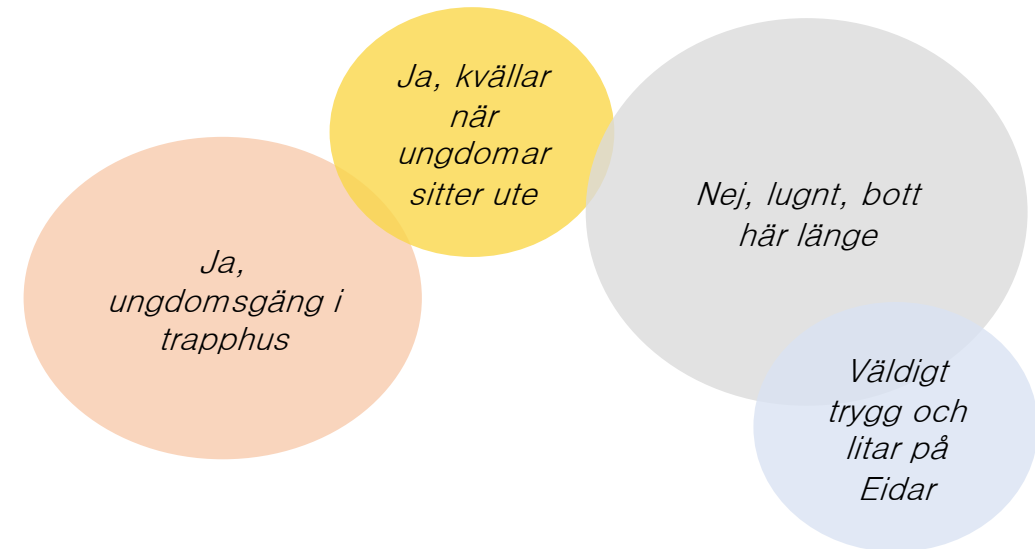

Tabellen visar hur många av respondenterna som själva blivit utsatta för brott. Majoriteten har inte blivit utsatta för brott.

6.8 Oro att utsättas för brott

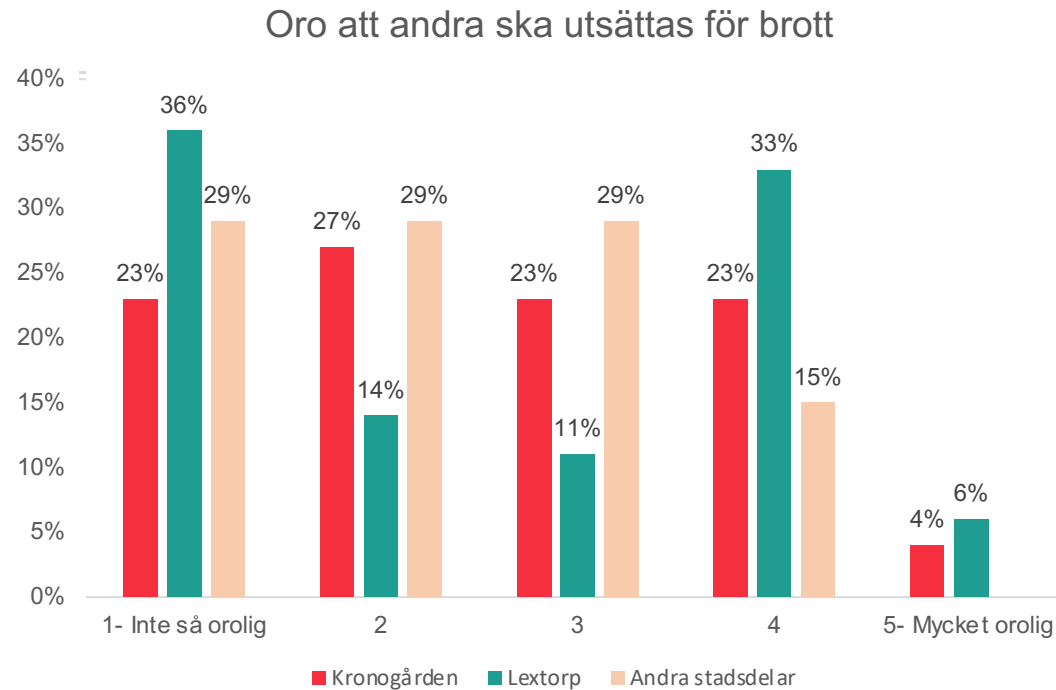

Tabellen visar oron för att utsättas för brott. Oron skiljer sig från de som faktiskt blivit utsatta för brott. Oron är högre, särskilt i Kronogården.

Illustrationen visar urval av kvalitativa kompletterande svar till frågeställningarna. De första två illustrationerna (från vänster) visar svar från personer som upplever en oro för att utsättas för brott, medan de två sista inte upplever en oro för att bli utsatt för brott.

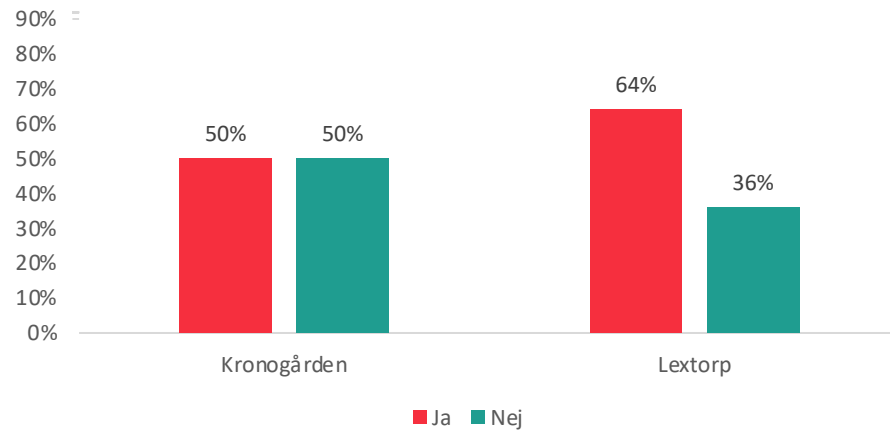
6.9 Oro att andra ska utsättas för brott

Tabellen visar oro för att andra ska utsättas för brott längs en skala om 1-5 där 1 är inte så orolig och 5 är väldigt orolig. Svarande i Lextorp har besvarat väldigt varierat och i Kronogården är svaren jämnt fördelat.

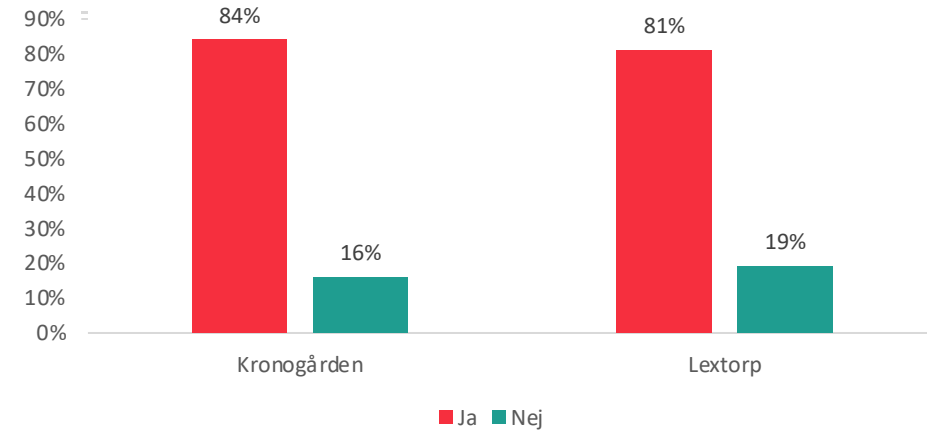
6.10 Trygghetsupplevelse - skillnad mellan område och bostad

Andel som upplever sig lite eller inte alls trygga – relation bostad

Tabellen visar hur de som svarat att de är lite eller inte alls trygga i bostadsområdet, upplever sin trygghet kopplat till bostaden. De som har svarat att de är lite eller inte alls trygga har en variation i svar till huruvida de är trygga i sin fastighet. Det är samtidigt färre respondenter i Kronogården än Lextorp.

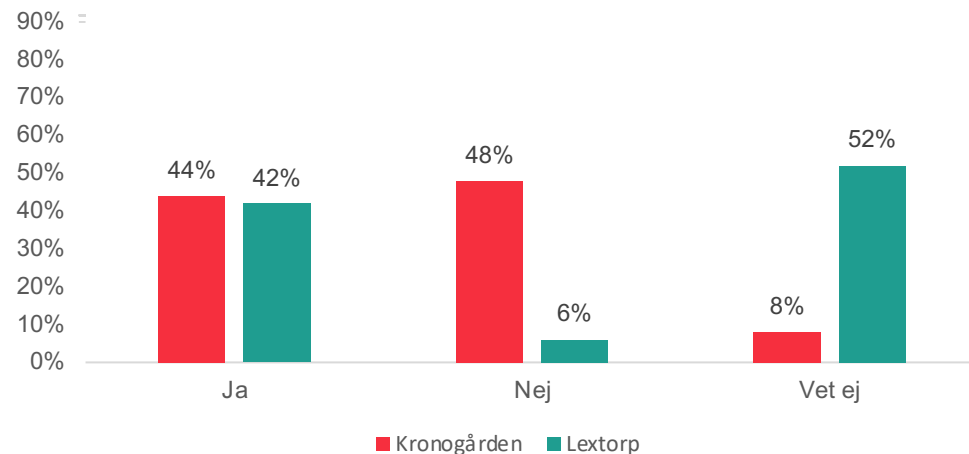
Andel som upplever sig väldigt eller ganska trygga - relation bostaden

Tabellen visar hur de som svarat att de är väldigt eller ganska trygga i bostadsområdet, upplever sin trygghet kopplat till bostaden. De flesta som upplever sig som väldigt eller ganska trygga – är även trygga i sin fastighet. Siffrorna motsvarar 70 % av svarande i Kronogården och 61 % av svarande i Lextorp.

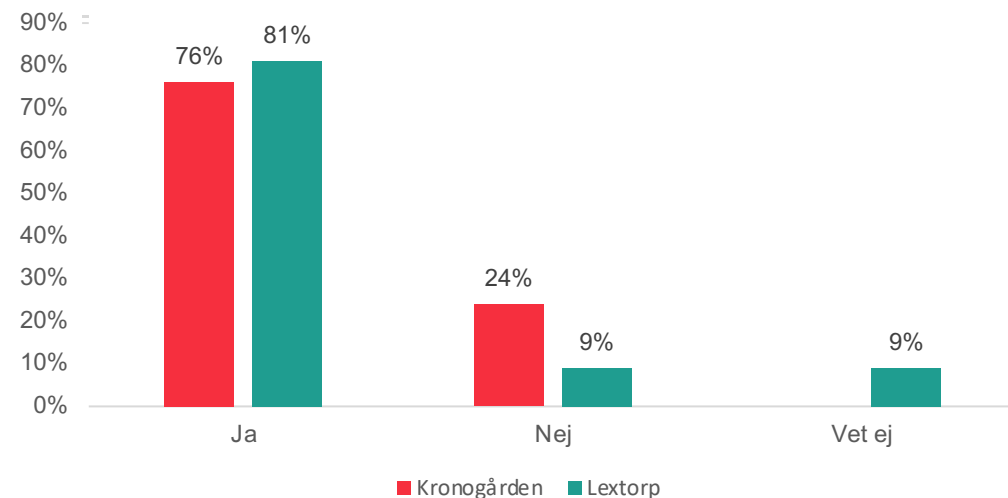
6.11 Förtroende Eidar och förändring trygghet efter åtgärder

Har tryggheten förändrats efter Eidars renoveringsarbete och fysiska förändringar?

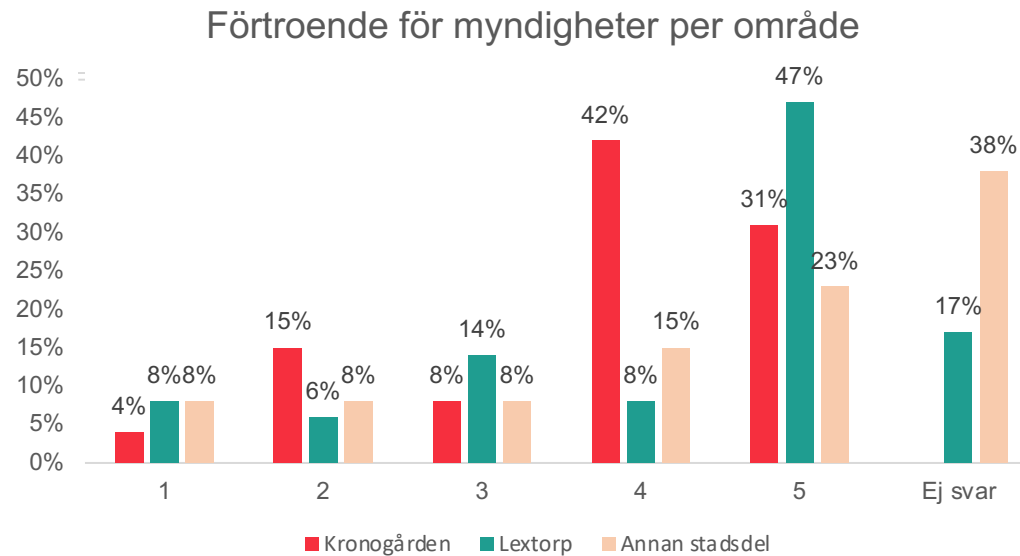
Tabellen visar respondenternas upplevelse av tryggheten efter Eidars renoveringsarbete efter respektive område. I Kronogården är det en tudelad bild. Majoriteten av boende i Lextorp som känner till vad som har genomförts, har en positiv upplevelse av ökad trygghet. Då det var ett tag sedan åtgärderna vidtogs, kan det vara svårt att relatera till åtgärderna.

Förtroende för Eidars arbete

Tabellen visar respondenternas förtroende för Eidars arbete. Majoriteten upplever att de har högt förtroende för Eidar. De som har svarat nej baseras främst på enskilda individers preferenser kring bostaden.

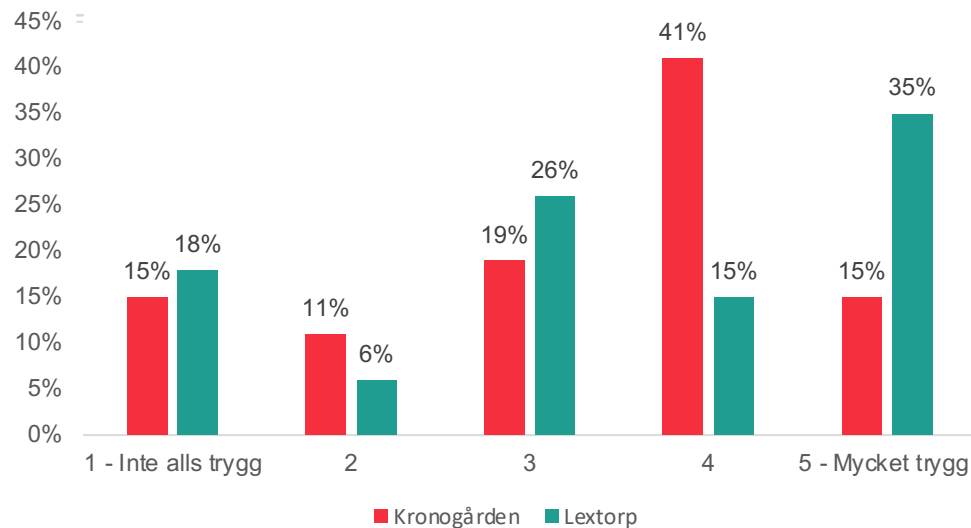
6.12 Förtroende Eidar och andra myndigheter

Tabellen visar respondenternas förtroende och tilltro till myndigheters arbete efter respektive område, längs en skala om 1-5 där 1 är mycket låg tilltro och 5 är mycket hög tilltro. Majoriteten av respondenterna har tilltro till myndigheter. Det är fler procentuellt sett av svarande i Kronogården som har svarat lägre.

6.13 Trygghet på Kronogårdstorg

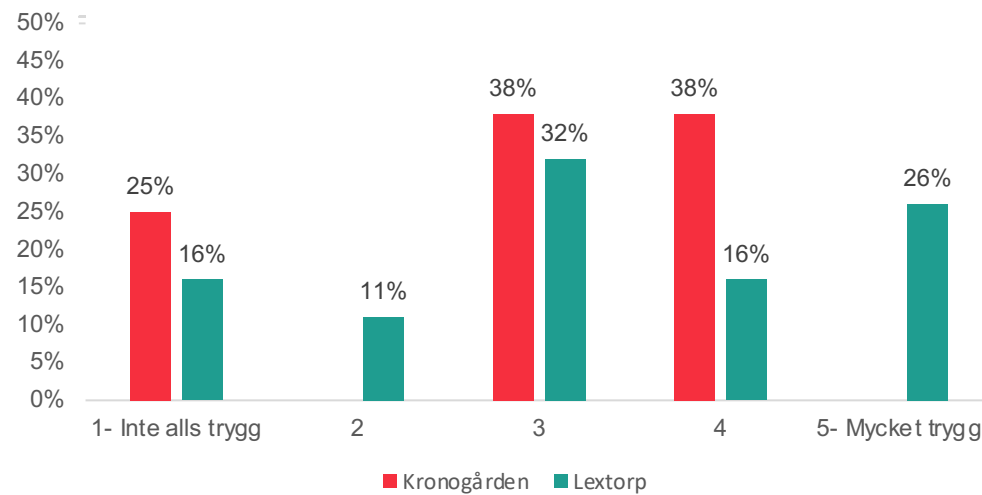
Trygghet på Kronogårdstorg - skala

Tabellen visar respondenternas upplevelse av tryggheten på Kronogårdstorg längs en skala om 1-5 där ett är mycket otrygg och fem är mycket trygg. De flesta boende i Lextorp har en högre upplevd trygghet kring Kronogårdstorg än de som bor i Kronogården. Samtidigt är det en majoritet av både boende i Kronogården och Lextorp som har en hög upplevd trygghet.

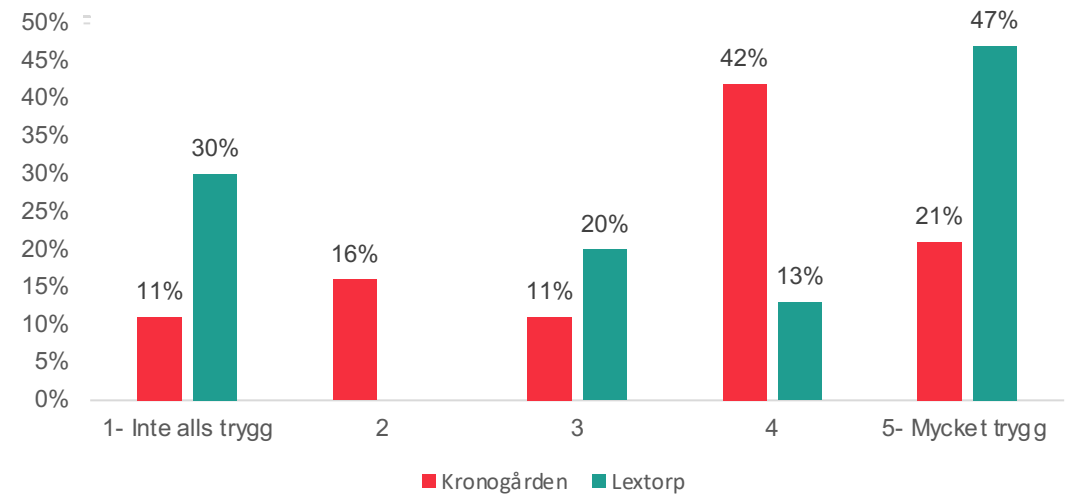
6.14 Trygghet Kronogårdstorg efter kön

Trygghet på Kronogårdstorg – skala kvinnor

Tabellen visar respondenternas upplevelse av tryggheten på Kronogårdstorg utifrån kvinnliga respondenters perspektiv längs en skala om 1-5, där ett är mycket otrygg och fem är mycket trygg. Här går att tyda tendenser att kvinnor boende i Lextorp har en högre upplevd trygghet än kvinnor boende i Kronogården. Analyser eller slutsatser går inte att dra mellan bostadsområdena, på grund av låg svarsfrekvens i relation till faktiska antalet invånare.

Trygghet på Kronogårdstorg – skala män

Tabellen visar respondenternas upplevelse av tryggheten på Kronogårdstorg utifrån manliga respondenters perspektiv längs en skala om 1-5, där ett är mycket otrygg och fem är mycket trygg. Fler män i Lextorp har tenderat att svara att de är mycket trygga, än vad män i Kronogården gör, men samtidigt är det en större spridning på svaren från boende i båda bostadsområdena. Analyser eller slutsatser går inte att dra mellan bostadsområdena, på grund av låg svarsfrekvens i relation till faktiska antalet invånare.

7. Trygghetsundersökning – Aktivbo

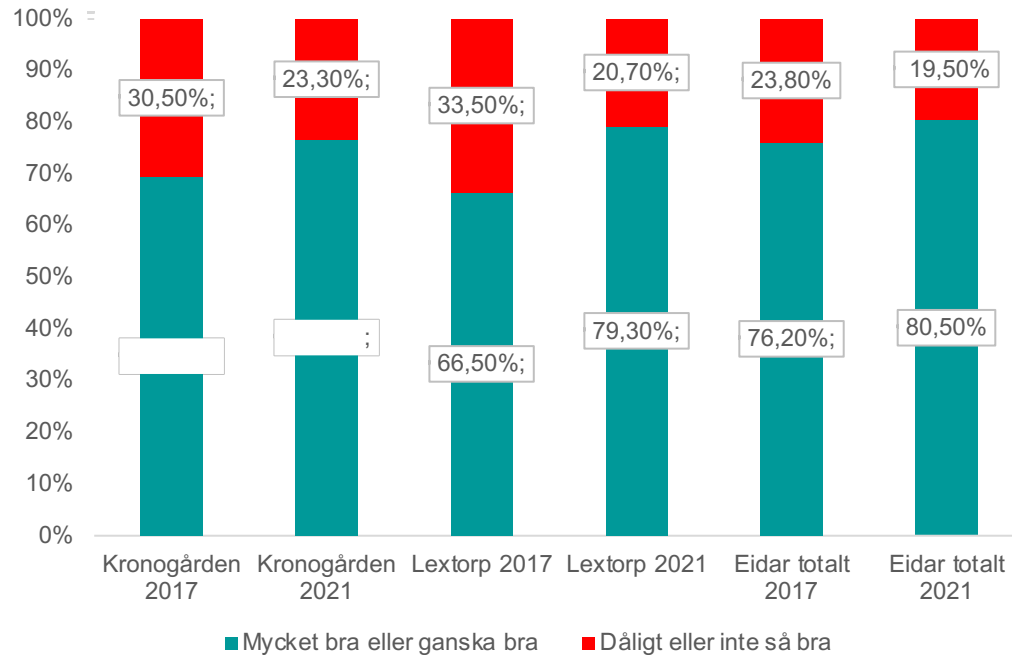
Om trygghetsundersökning

Aktiv Bo har på uppdrag av Eidar genomfört hyresgästenkäter för att synliggöra de boendes åsikter och tankar kring Kronogården och Lextorp. Enkäterna är uppdelade i olika teman, vilket rapporten tar avstamp i. De hyresgästenkäter som har analyserats är från åren 2017 och 2021. Hyresgästenkäten innehåller en mängd olika parametrar, i denna sammanställning vilar fokus på trygghet samt helt och rent. Underlaget kan ses som ett komplement till rapportens enkätundersökning och studerar huruvida de boende upplever en förbättring, alternativt en försämring, av bland annat tryggheten av Eidars arbete. Sammanställningen visar i kronologisk ordning resultaten av enkäten för respektive bostadsområde och förflyttningar mellan de olika åren.

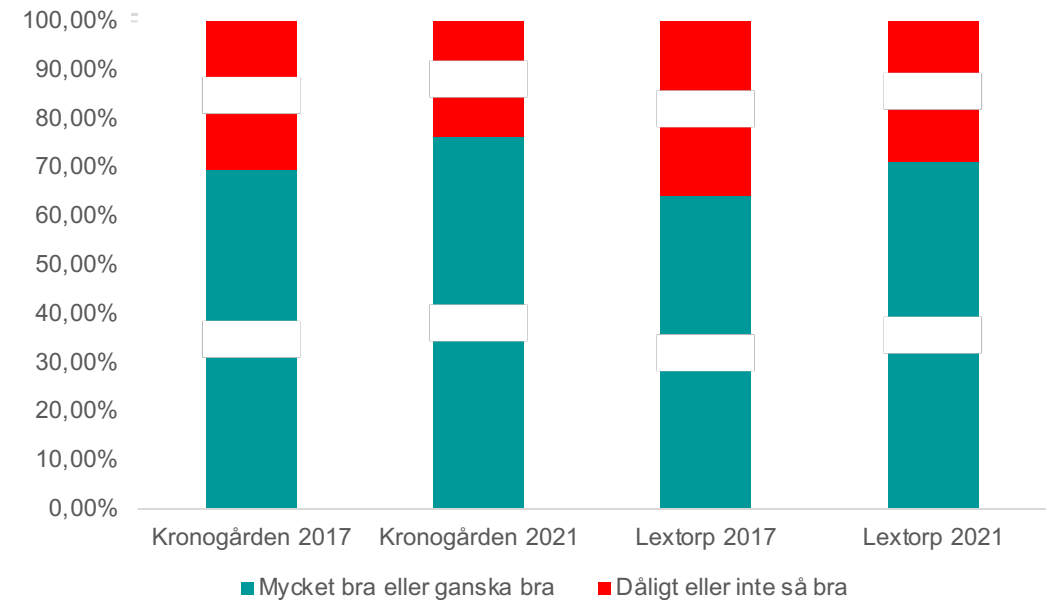
Graferna beskriver i ett första steg de övergripande siffrorna för Lextorp, Kronogården samt Eidar totalt som referensram. Därefter bryts siffrorna ned för de olika delarna där insatser har genomförts.

7.1 Områdestotal – trygghet samt rent och snyggt

Trygghet

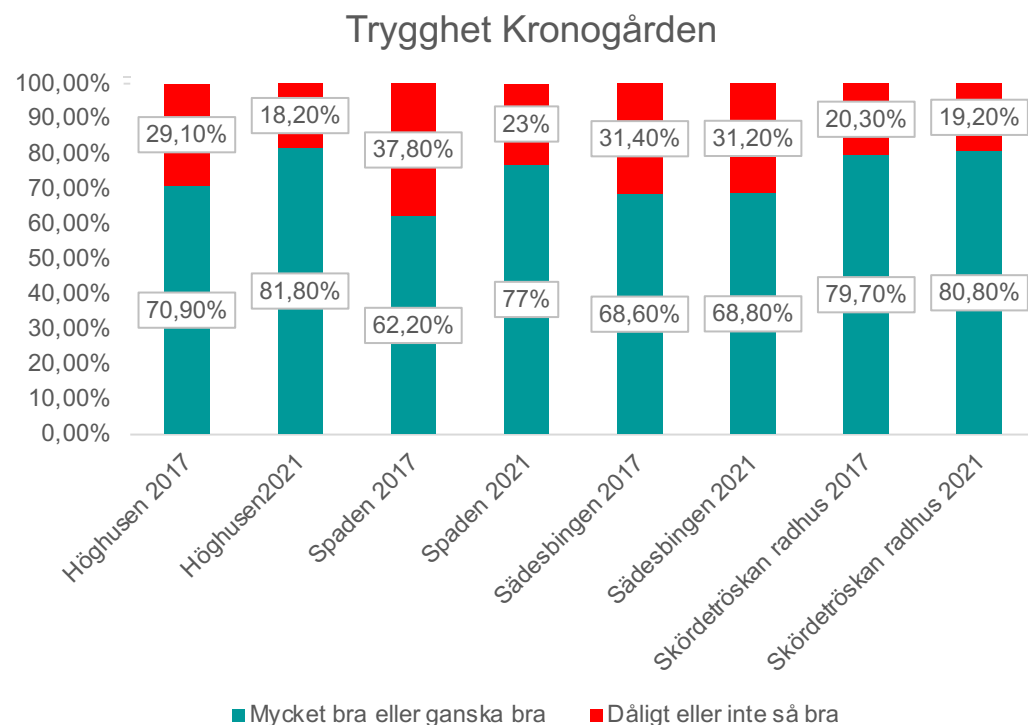
Rent och snyggt

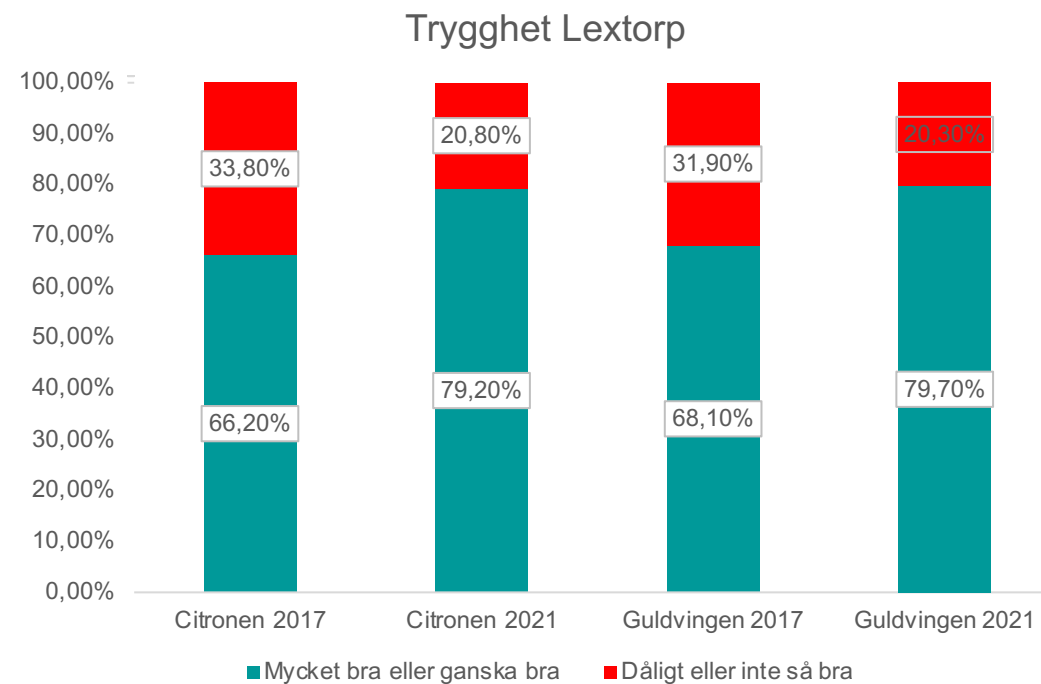
Tabellen visar upplevd trygghet för hyresgäster enligt NKI utifrån respektive område. Totala siffror för Eidar har adderat som referensram. Lextorp har gjort en stor förflyttning mellan åren 2017 och 2021, från att ha legat lägre än Kronogården till att ha bättre siffror avseende trygghet.

Tabellen visar upplevelse av rent och snyggt enligt NKI utifrån respektive Kronogården och Lextorp mellan åren 2017 och 2021. Både Lextorp och Kronogården har genomfört stora förflyttningar, där Lextorp ligger lägre än Kronogården.

7.2 Nedbrutet trygghet - Kronogården och Lextorp

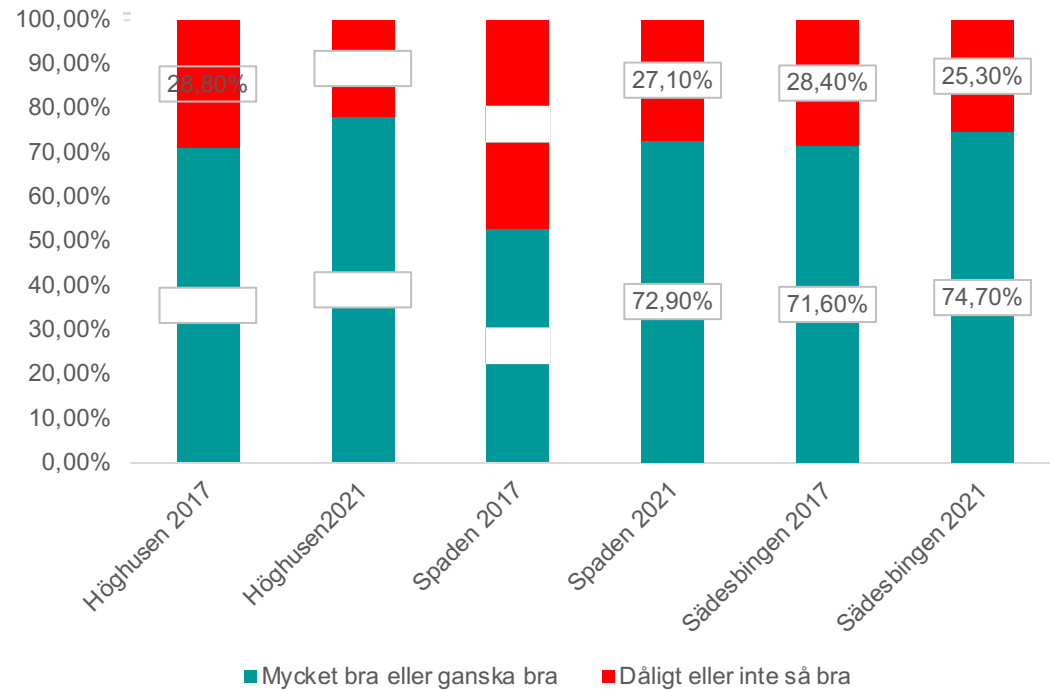
Tabellen visar upplevd trygghet i Kronogården utifrån respektive nedbrutet område mellan åren 2017 och 2021. Samtliga områden har gjort stora positiva förflyttningar, bortsett från Sädesbingen. Störst positiva förändringar har Höghusen och Spaden gjort.

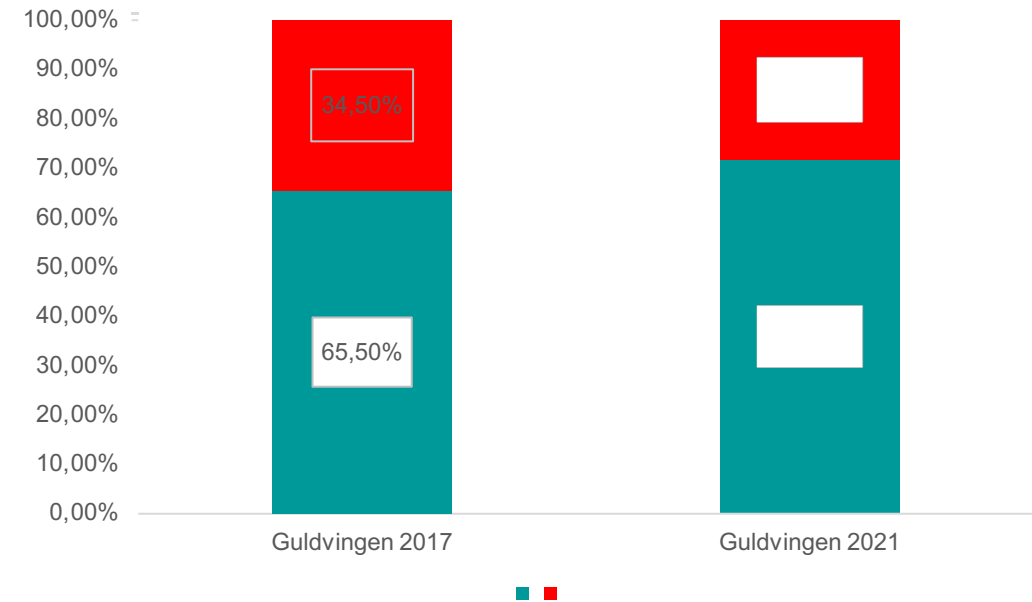
Tabellen visar upplevd trygghet i Lextorp utifrån respektive nedbrutet område mellan åren 2017-2021. Både Citronen och Guldvingen har genomfört positiva förflyttningar från 2017 till 2021.

7.3 Nedbrutet Rent och snyggt - Kronogården och Lextorp

Rent och snyggt Kronogården

Rent och snyggt Lextorp

Tabellen visar upplevelse av rent och snyggt i Kronogården utifrån respektive nedbrutet område mellan åren 2017 och 2021. Samtliga områden har gjort stora positiva förflyttningar, där Spaden har stått för den största förflyttningen och Sädesbingen för en marginell förflyttning.

Tabellen visar upplevelse av rent och snyggt för Guldvingen mellan åren 2017 och 2021. Guldvingen har genomgått en positiv förflyttning avseende rent och snyggt.

8. Trygghetsanalys Kronogårdstorg

Trygghetsanalys Kronogårdstorg

Eidar genomförde år 2020 en webbenkät som var öppen för alla, målet var att ta reda på invånarnas åsikter, förslag och idéer på utvecklingen av Kronogårdstorg. 418 personer fyllde i enkäten, svaren har fördelats i tre grupper: deltagarinformation, tryggheten, nuläget, framtiden. De svarande hade möjlighet att utveckla flervalsfrågorna, vilket gav mer utförliga svar gällande trygghetsbrister och önskemål.

Trygghetsfrågorna visade att de som bor eller kontinuerligt vistas på Krongårdstorg känner sig trygga i området, medan de som aldrig vistas på torget upplever störst otrygghet. Resultatet visar även att otryggheten ökar med åldern (ingen hänsyn tagen till kön). De svar som presenteras handlar främst om att folk känner sig otrygga på grund av den gruppbildning som finns på torget som främst består av män. Något som påverkar tryggheten negativt är dålig belysning och att vissa delar av torget upplevs ligga i skymundan. De flesta upplever störst otrygghet under nattetid, mellan kl. 22–06. En stor orsak till att människor undviker Kronogården eller upplever området som otryggt är det negativa rykte som platsen har.

De svarande uppger att förbättrad belysning, kameraövervakning och fler vakter/poliser skulle öka tryggheten i området. Många vill även att det ska ske en upprustning och utveckling av den befintliga miljön för att skapa mer rörelse och en större mångfald på torget. Invånarna uppger att de skulle besöka torget oftare om platsen fick ett utökat utbud av sport, kultur, lekplatser restauranger och handel. I samband med enkäten genomfördes även flera workshoppar som bland annat kvinnor, ungdomar, Polis, barn och Eidars personal deltog i.

Frågan om den upplevda tryggheten visar att kvinnor upplever störst otrygghet, även Eidars personal upplever viss otrygghet medan ungdomarna upplever högre trygghet. Deltagarna ger förslag på att bland annat ökad rörelse, aktiviteter, handel och mötesplatser som passar olika åldrar för att öka tryggheten och attraktiviteten på torget. Det finns ett behov av fler aktiviteter för barn och unga. Kvinnorna som deltog önskade bland annat ett liknande projekt som Yalla Trappan.

Det ställs även frågor om vad som är bra med torget idag där flera fördelar tas upp från alla grupper. Det ställs även en fråga om vad som skulle få fler kvinnor och barn att besöka platsen, vilket indikerar att de inte besöker torget i den utsträckning som önskas. Förslagen som deltagarna ger handlar om fler aktiviteter, bättre utbud av restauranger, ökad trygghet samt fler samhällsfunktioner och trygga aktörer. Workshopen och enkäten genererade liknande svar, den fysiska utformningen av torget, upplevda tryggheten och trafiksituationen är de områden som flest vill se en förändring i. Kronans skolelever som deltog i workshopen fick svara på hur de vill att Kronogårdstorget ska se ut i framtiden och det genererade i många olika svar. De svar som var mest förekommande var lekland, badhus och restauranger.

9. Sammantagen analys

Om analysen

Den sammantagna analysen utgår ifrån de grundläggande frågeställningarna för arbetet och ämnar besvara frågeställningarna utifrån resonemang och den samlade bilden från de olika momenten. Frågeställningarna har delats upp fem olika resonemang kring den samlade kunskapsbilden.

Frågeställningarna;

- Hur uppfattas Kronogården ur ett trygghetsperspektiv av invånare i Trollhättan och i Kronogården?
- Hur uppfattas Lextorp ur ett trygghetsperspektiv av invånare i Trollhättan och i Lextorp?
- Hur skiljer sig den upplevda tryggheten mellan stadsdelarna?
- Hur ser den faktiska brottsligheten ut i dessa stadsdelar?
- Skiljer sig otryggheten mot den faktiska brottsligheten i dessa stadsdelar? I så fall på vilket sätt?
- Hur kan Eidar använda renoveringen i en positiv inriktning för att stärka Lextorp?
- Vilka faktorer kan vara framgångsrika för att genomföra trygga- och brottsförebyggande insatser i stadsdelarna?

Indelning i resonemangen i analysen:

Den upplevda tryggheten

Den faktiska brottsligheten

Brottsligheten och tryggheten

Slutsatser

9.1 Den upplevda tryggheten

Vad gäller den övergripande bedömningen, så bör det initialt konstateras att trygghet som begrepp är en subjektiv bedömning. Upplevelsen av trygghet kan påverkas av en mängd faktorer och individer som självskattar sin trygghet kan vara i påverkan från exempelvis en enskild händelse den specifika dagen. Med det sagt, i likhet med andra typer av studier av samhällsfenomen, kan det vara direkt olämpligt att dra för stora antaganden baserat på enskilda individers uppfattning. Med reservation för detta faktum, så går det att studera flera resonemang utifrån denna undersöknings insamlade material.

- Det finns en skillnad mellan män och kvinnors upplevda trygghet: Majoriteten av män som besvarat frågorna upplever sig som mycket trygga, medan det är procentuellt sett fler kvinnor som skattar sig som inte alls trygga, i huvudsak i Kronogården. Däremot har tryggheten generellt ökat över åren, baserat på NKI-undersökningar och den kvalitativa intervjuundersökningen.
- Enkätundersökningen har haft ett bortfall i respondenter som antingen enbart svarat på vissa frågor, eller som inte velat besvara enkäten. Detta har medfört ett mindre urval av respondenter i relation till hyresgästenkäten som Eidar genomför regelbundet. Därför ska vissa slutsatser dras med en viss reservation i och med att det fullt ut inte kan ses som representativt.
- De som upplever sig som trygga, tror också att andra är trygga. De som är otrygga tror även att andra är otrygga. Dock så skiljer sig Kronogården lite från Lextorp, fler som är trygga tror inte att andra är mycket trygga. Oron skiljer sig från de som faktiskt blivit utsatta för brott. Oron att utsättas för brott är högre än de som faktiskt blivit utsatta för brott, särskilt i Kronogården. Stor variation bland boende i Lextorp avseende oro att andra ska utsättas för brott.
- Det går inte att dra slutsatser om den upplevda tryggheten vad gäller respondenter som inte är bosatta i Kronogården eller Lextorp på grund av bortfall i respondenter vad gäller den frågan.
- De flesta boende i Lextorp har en högre upplevd trygghet kring Kronogårdstorg än de som bor i Kronogården. Samtidigt är det en majoritet av både boende i Kronogården och Lextorp som har en hög upplevd trygghet kring Kronogårdstorg. Vilket kan visa på en förflyttning i upplevelsen. Återigen kan vi se skillnad mellan män och kvinnor.
- En begränsning i resultatet är att studien inte undersökt brottslighet och trygghet i andra stadsdelar utöver Lextorp och Kronogården.

- Majoriteten av respondenterna har tilltro till myndigheter. Det är fler procentuellt sett av svarande i Kronogården som har svarat att de har ett lägre uppskattat förtroende för myndigheter, än vad boende i Lextorp har.
- Enligt NKI undersökningarna, har Lextorp gjort en stor förflyttning mellan åren 2017 och 2021, från att ha legat lägre än Kronogården till att ha bättre siffror avseende trygghet. Vad gäller den övergripande upplevelsen av Rent och snyggt, har både Lextorp och Kronogården genomgått stora förflyttningar, men där Lextorp ligger lägre än Kronogården i den övergripande upplevelsen. Samtliga områden som berörs av insatser och åtgärder i Kronogården, har i NKI-trygghet gjort stora positiva förflyttningar, bortsett från Sädesbingen. Störst positiva förändringar har Höghusen och Spaden genomgått.
- Både Citronen och Guldvingen i Lextorp har genomgått positiva förflyttningar gällande NKI-trygghet från 2017 till 2021.
- Vad gäller rent och snyggt har samtliga områden i Kronogården gjort stora, positiva förflyttningar. Men där Spaden har stått för den största förflyttningen och Sädesbingen för en marginell förflyttning.

9.2 Den faktiska brottsligheten

Vad gäller den övergripande bedömningen, är det svårt att utstudera tydliga samband mellan antingen förändringar i koncentrationen av brottsligheten, eller tydliga förflyttningsmönster av brottslighet. Den övergripande slutsatsen är därför att det inte med säkerhet går att konstatera att brottsligheten utifrån givna brottskoder, har påverkats av genomförda insatser och åtgärder. Det går emellertid att studera vissa tendenser till förändringar. Bland annat:

- Spaden kan vara den fastighet där det har skett den största förflyttningen av brottslighet, där kan det kan utläsas en minskning av narkotikaförsäljning mellan åren 2020-2021. Samtidigt kan narkotikabrottsligheten även kopplas till hur mycket tillslag som genomförs av polisen, ett så kallat upptäcktsbrott, som i många avseenden är beroende av hur mycket tillslag som polisen genomför. Även trafikbrott kan ha samma förklaringsmodell, där det kan finnas ett samband mellan minskad brottsfrekvens och de resurser som Polisen disponerar för insatser. Bland annat genom kameraövervakning. Detta stärks även ytterligare från polisens bedömning av behoven av kameror och dess potentiella påverkan. Eidar har även infört en bilfri gård och trafikbrotten har minskat. Detta kan dock även vara en allmän trend då trafikbrotten har minskat över hela stadsdelen och tillika även i Lextorp. På Spaden har även skadegörelsen minskat under 2021, men hade en ökning under 2020. Detta kan förklaras genom att Eidar haft en effektiv förvaltning och nolltolerans mot skadegörelse samt haft som princip att anmäla skadegörelsen. Bolaget införde även aptussystem under 2016.
- På Kronogårdstorg har den anmälda narkotikabrottsligheten minskat under 2021, i samband med att Eidar inlett utvecklingsarbete.
- Vid Höghusen har åtgärder vidtagits, både i utemiljön och vad gäller fastigheterna, där går att studera liknande förflyttningsmönster som vid Spaden. Olaga hot och ofredande minskar mellan 2019-2021 vid Höghusen. Avseende övriga brottstyper kan man inte utläsa en koncentration av dessa vid Höghusen, däremot har skadegörelsen varit stadigt påtaglig mellan åren 2018-2021.
- Skördetröskan har inte haft stora positiva förändringar avseende flera olika brottstyper. Mellan åren 2020-2021 minskade narkotikabrotten i stor utsträckning, från att tidigare ha varit en hotspot för narkotikabrott. Det går inte att utesluta att brottsligheten har förflyttat sig. Skördetröskan har haft tendenser till ökningar av såväl olaga hot och ofredande, samt anmälda våldsbrott och rån mellan åren 2019-2021.
- Sädesbingen har haft ett kluster av stöldbrott mellan 2018-2021.
- I de områden där renovering skett för över 10 år sedan har en större ökning av flera brottstyper skett mellan åren 2018-2021, än vad som har skett i övriga områden. Utifrån principer som vilar på CPTED skulle det kunna förklaras av att de nya områdena som renoverats mer nyligen kan ha haft en positiv effekt av renoveringen. Men det går inte att helt säkerställa. Förflyttningar gällande skadegörelsen, narkotikabrott, stöld och olaga hot sticker framför allt ut i detta avseende. Exempelvis har Sädesbingen som renoverades mellan åren 2010-2011, inte haft lika stor positiv förändring i brottsfrekvensen som Spaden och Höghusen, där det skett renoveringar samt den pågående utvecklingen vid Kronogårdstorg.

- Lextorp har haft en tydlig minskning av antalet anmälda trafikbrott och den brottstypen sticker även ut mellan de två stadsdelarna. Övergripande sker fler polisanmälda brott i Kronogården än Lextorp, men i Kronogården har ”pollare” installerats, vilket kan ha haft en effekt. Bland annat går detta fenomen att studera vid Sädesbingen, där specifikt bilfri-gård kan ha haft en effekt.
- I Lextorp sker även en minskning av våldsbrott och rån mellan åren 2018-2021, vilket kan ha påverkats av Eidars satsningar samt etableringen av Eidars huvudkontor i Granngården centrum, men det går inte att utesluta att det skett en förflyttning av brotten.
- De vanligaste brottstyperna är för båda stadsdelarna skadegörelse, narkotikabrott och olaga hot.
- Hög nivå av skadegörelse har rapporterats vid såväl respektive fastighet, som övergripande för stadsdelarna. Det är en brottslighet som är starkt förknippat med en möjlighet för fastighetsägaren att vidta åtgärder som gör skillnad – men det kan även vara så att anmälningsbenägenheten har ökat som en konsekvens av förändrade policys och förhållningssätt.
- Kronogårdstorg är mellan åren 2018-2020 en hotspot vad gäller narkotikabrott, det sker dock en minskning under 2021. Likaså avseende olaga hot och ofredande. Det sker emellertid en ökning av anmälningar avseende trafikbrott, samt våldsbrott och rån.
- Flera av brottstyperna har en ökning under 2021, vilket kan vara en konsekvens av en större förändringsprocess som inte är områdesbaserad, exempelvis särskilda polisiära insatser och närvaro. Övergripande kan sägas att de fyra senaste åren har både Kronogården och Lextorp haft en generell trend av minskad brottslighet, men där vissa brottstyper sticker ut. Särskilt narkotikabrott, trafikbrott och stöldbrott.

9.3 Brottligheten och trygghetsupplevelsen

- Generellt sett har tryggheten ökat och brottsligheten minskat under åren som underlaget ligger till grund för. Huvudsakligen har tryggheten ökat över tid i samtliga områden. Flera intervjupersoner uppfattar att Sädesbingens insatser varit lyckade men det är framför allt andra fastigheter som haft tydligare koppling till förflyttningar vad gäller trygghet och brottslighet. Man kan även urskilja att det finns tendenser till förändring mellan tryggheten och brottslighetens förflyttningar kopplat till renoveringar.
- Flera av Eidars insatser uppges ha haft en god effekt på den upplevda tryggheten och går även att studera avseende brottsligheten. Bland annat avseende installationerna av ”pollare” och införandet av bilfri-gård, där såväl invånare, intervjupersoner och den faktiska brottsligheten pekar på tendenser till en positiv förflyttning. En trend som samtidigt går att utläsa, är att staketen och insatserna för att minska bilbrotten kan ha gett effekt för trafikbrotten och även den upplevda tryggheten på Skördetröskan. Samtidigt är det trafikbrott som har den starkaste generella trenden att minska på såväl områdes- som fastighetsnivå för båda stadsdelarna.
- Vad gäller tryggheten så skiljer sig Kronogården lite från Lextorp, fler som är trygga tror inte att andra är mycket trygga. Oron skiljer sig från de som faktiskt blivit utsatta för brott. Oron att utsättas för brott är högre än de som faktiskt blivit utsatta för brott, särskilt i Kronogården. Respondenterna som inte bor i Kronogården eller Lextorp utan i andra stadsdelar har inte besvarat frågan om huruvida de är oroliga för att utsättas för brott, vilket gör att det inte går att dra några slutsatser kring de respondenterna. Stor variation bland boende i Lextorp avseende oro att andra ska utsättas för brott. Denna bild speglas även i intervjuerna, där intervjupersoner tror att rädslan kan vara högre i Kronogården.
- Skillnad mellan de som faktiskt har utsatts för brott - och de som är oroliga att utsättas för brott. Fler är oroliga att utsättas för brott än de som faktiskt har blivit det. Framförallt är det en skillnad gällande rädslan att andra ska utsättas för brott. Det kan vara olika faktorer som påverkar olika saker.
- Flera intervjupersoner tror att det finns en tydlig diskrepans i uppfattningen gällande hur trygga personer är som bor i Kronogården eller Lextorp och de som bor utanför bostadsområdena. Samtidigt tolkas intervjupersonerna snarare hänvisa till det faktum att utomstående invånare är mer otrygga på plats, som besökare i Lextorp och Kronogården än de som bor där. Frågan i enkäterna var dock inte ställd på det viset, varför det är svårt att genomföra en större analys eller slutsats.
- Brottfrekvensen visar tendenser till att vara missvisande, då trenden är positiv i Kronogården. Intervjupersoner beskriver samtidigt att Kronogården haft ett särskilt fokus vad gäller såväl polisiära, fastighetsnära och sociala insatser. Vilket kan ha haft en påverkan.
- De flesta intervjupersoner tror att skadegörelsen och narkotikabrotten är vanligast förekommande – vilket bekräftas genom brottsdata.
- Skadegörelsen är däremot fortsatt hög både för Höghusen och Skördetröskan.

- Störst positiva förändringar vad gäller tryggheten har Höghusen och Spaden genomgått. Dessa fastigheter har även flest positiva tendenser vad gäller förflyttning av brottsligheten. Samtidigt säger flera intervjupersoner att en stor del av otryggheten för hyresgäster och även brottsligheten har varit koncentrerad till Höghusen. Det går dock att se förändringsmönster gällande ofredande och hot. Där trygghetens utveckling korrelerar med brottslighetens minskande över tid. För samtliga brottstyper har det skett förflyttningar över tid, vilket kan ses om statistiken bryts ned för olika brottstyper går det att se tydligare förflyttningar. Olaga hot och ofredande minskar till stor del vid Höghusen, även trafikbrotten minskar kraftigt. Varken Spaden eller Höghusen är centrala platser för stöldbrott, dock sker en ökning av stöldbrott under 2019 vid Spaden vilket sedan minskar igen de nästkommande åren. Fler brott anmäls vid Höghusen vad gäller våldsbrott och rån under 2021 - och utifrån intervjuerna kan det tolkas som att det kan finnas ett mörkertal. Om det har varit svårt att anmäla och otryggheten varit hög i området, så kan detta tolkas som att åtgärderna i synnerhet har haft en positiv påverkan på tryggheten, men att det i längden kan leda till en minskning även av brottsligheten i och med att flera av brottstyperna avser upptäcktsbrott. Rotrenoveringar har skett vid Spaden, vilket kan ha lett till en positiv förflyttning vad gäller både tryggheten och minskad brottslighet. Av statistiken går även att tyda att Höghusen upplevs som mer tryggt än Guldvingen.
- Oroligheter uppfattas vara koncentrerade kring Lantmannavägen samt Kronogårdstorg. Kronogårdstorg har genomgått en förändring och avseende Höghusen vid Lantmannavägen så är brottsbilden relativt oförändrad.
- Flera intervjupersoner uppger att de tror att Lextorp kan visa tendenser till att bli mer otryggt. Samtidigt är det framför allt Lextorp som har gjort en positiv förflyttning i NKI-undersökningar. Dock så visar den övergripande brottsstatistiken att Lextorp har en negativ trend på tre av sex brottstyper – sett över en fyraårsperiod.
- Majoriteten av respondenterna har ett högt förtroende för Eidar och till andra myndigheter. Förtroendet för Eidar kan ha ökat på grund av bolagets närvaro i stadsdelarna. Vad gäller upplevelsen om huruvida tryggheten ska ha förändrats efter renoveringsarbete och fysiska förändringar Eidar har utfört, är det en stor del av respondenterna från Lextorp som uppfattar att det skett en förändring av tryggheten, dock är det fler respondenter som svarat att de inte vet. I Kronogården är det procentuellt sett fler respondenter som svarat att de inte upplever en förändring vad gäller tryggheten men att de har ett fortsatt förtroende för Eidars arbete. I Lextorp har man generellt ett större förtroende för myndigheter än i Kronogården. Framförallt är det tidsaspekten som är avgörande.
- En samlad bild från intervjupersoner beskriver; Lextorp har fysiska och sociala skillnader från Kronogården. Dels finns Eidars huvudkontor i Lextorp, det finns mer blandade upplåtelseformer och socialt sett ett bättre föreningsutbud och service. Kronogården å andra sidan har tvättstugor som är på markplan, till skillnad från Lextorps som är i källare. Kronogården har dessutom blandad bebyggelse, grönområden och färre portar och entréer som är utanför fasaden med en yta som möjliggör häng. Dessa faktorer är svåra att beakta i brottsdata och trygghetsundersökningarna – men, det går att reflektera om Lextorps ytor kan möjliggöra för narkotikaöverlåtelser (där ökningarna går att studera).

9.4 Slutsatser

- Gällande den upplevda tryggheten bör det initialt konstateras att trygghet som begrepp är en subjektiv bedömning. Upplevelsen av trygghet kan påverkas av en mängd faktorer och individer som självskattar sin trygghet. Därav kan det vara direkt olämpligt att dra för stora antaganden baserat på enskilda individers uppfattning, men med reservation för detta går det att studera flertalet resonemang utifrån undersökningens insamlade material. Procentuellt sett är det fler som skattar sig som inte alls trygga i Kronogården, än Lextorp, här finns även en skillnad mellan män och kvinnor där kvinnor i högre utsträckning upplever sig mindre trygga.
- Det går att tolka underlaget som att Eidar med sina åtgärder, skapat positiva förflyttningar avseende den upplevda tryggheten. Sammantaget är invånarna nöjda med Eidars områdesutvecklingsarbete, där de konstaterar att den upplevda tryggheten har ökat i och med renoveringen och de fysiska åtgärderna.
- Gällande den faktiska brottsligheten är det svårt att utstudera tydliga samband mellan förändringar i koncentrationen av brottsligheten, eller tydliga förflyttningsmönster av brottslighet. Den övergripande slutsatsen och resultatet är därför att det inte med säkerhet går att konstatera att brottsligheten utifrån givna brottskoder, har påverkats av genomförda insatser och åtgärder, men att det går att se tendenser. Fysiska insatser så som begränsningar för biltrafik, kameror och säkrade fastigheter visar tendenser att ha haft en reell påverkan.
- Det går att ana tendenser till att Eidars nolltolerans och förebyggande mot skadegörelse haft en effekt.
- Slutsatserna pekar på att det mest effektfulla arbetet handlar om att bedriva en bredd av insatser och åtgärder för att skapa en förflyttning. Det finns en utmaning i att skapa skalbarhet i insatser och åtgärder, eftersom dessa är beroende av lokala fenomen och förutsättningar. Upprustningar i utemiljö och skalskydd kan leda till ökad trivsel och trygghet och verka brottsförebyggande. En reflektion som kan vara användbar för fler kommuner och fastighetsbolag.
- Utvärderingen går inte att göra om på samma bostadsområden eftersom renoveringen är färdigställd, däremot går det att tillämpa utvärderingen på andra områden för att på så sätt jämföra om det fungerar där på samma sätt. Det går även att göra en efterstudie för att se om brott och otrygghet påverkas på lång sikt i Kronogården och Lextorp.